

20. Und da Arafna sich wandte; sahe er den könig mit seinen knechten zu ihm gehen, und betete an auf seinem angesicht zur erden,
* c. 18, 28.

21. Und sprach: Warum kommt mein Herr, der König, zu seinem knecht? David sprach: Zu kaufen von dir die tenne und zu bauen dem HERRN einen altar, daß die plague vom volck aufhöre.

22. Aber Arafna sprach zu David: Mein Herr, der König, nehme und opfere, wie es ihm gefällt; siehe, da ist ein rind zum brandopfer, und schleusen, und geschirr vom ochsen zu hols.
* i Mof. 23, 11.

23. Alles gab Arafna, der König, dem könige. Und Arafna sprach zum könige: Der HERR, dein Gott, lasse dich ihm angenehm seyn.

24. Aber der König sprach zu Arafna: Nicht also, sondern ich will dirs abkauffen um sein geld; denn ich will dem HERRN, meinem Gott, nicht brandopfer thun, das ich umsonst habe. Also kaufte David die tenne und das rind um funfhig sekell silbers.

25. Und baute daselbst dem HERRN einen altar, und opferte brandopfer und dancopfer. Und der HERR ward dem lande versöhnet, und die plague hörete auf von dem volck Israel.
* c. 21, 14.

Ende des andern Buchs Samuelis.

Das erste Buch von den Königen.

Das I. Capitel.

I. Davids leste ehe. II. Adonia regierucht. III. BathEsdä vorzorge für Salomon. IV. Nathan dorzwischenkunst. V. Dieser wird als Eronerbe erklört, VI. und gesalbtet. VII. Adonia durchham; VIII. Ergreift die altars horner; IX. Erlangt verzeihung.

Sind da der König David alt war, und wohl betagt: konte er nicht warm werden, ob man ihn gleich mit kleidern bedeckte.

2. Da sprachen seine knechte zu ihm: Lasset sie meinem Herrn könige eine dirne, eine jungfrau, suchen; die vor dem könige stehe, und sein pflege, und schlafse in seinen armen, und wärme meinen Herrn, den König.

וְיִשְׁקַח אֶלְעָנָה וְנוֹרֵא אֶת־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־
עֲבָדָיו עֲבָרִים עַלְיוֹ וַיֵּצֵא אֶלְעָנָה וְאֶשְׁחוֹת
לְפָלֵד אֶפְיוֹ אֶרְצָה: וַיֹּאמֶר אֶרְוֹן
מַדְרֹעַ בָּא אֶלְגָּרְמָלָךְ אֶל־עַבְדָּךְ וַיֹּאמֶר
הַזְּדָב לְקָנוֹת מַעֲפָךְ אֶת־הַגָּרָן לְבָנוֹת
מוֹבֵח לִיהְוָה וְתַעֲצֵר נַפְגָּה מַעַל הָעָם:
וַיֹּאמֶר אֶלְעָנָה אֶל־
בָּעִינִי קָרֵי אֶלְעָנָה רַטְבָּה בְּעִינָנָה רַאֲתָה הַבָּקָר
לְעַלְהָ וְהַפְּרָגִים וּכְלֵי הַבָּקָר לְעַצִּים:
פְּסָלָא הַכְּלָל נָתַן אֶלְעָנָה הַמֶּלֶךְ לְפָלֵד וַיֹּאמֶר
בָּאָמֵץ אֶלְעָנָה אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוָה אֱלֹהֵיךְ יְרַצֵּךְ:
פְּסָוק וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אֶלְעָנָה לֹא־כִּי־
אֶלְעָנָה מְאוֹתָךְ בְּמַחְרֵךְ וְלֹא אֶעֱלֶה לִיהְוָה
אֱלֹהֵי עַלְהָת חַנְפָּס וְלֹכְן דָּרָ אֶת־הַגָּרָן
וְאֶת־הַבָּקָר בְּכֶסֶת שְׁלָלִים חַמְשִׁים:
כִּי וַיְבָנֵן שָׂמֶן דָּרָן מוֹבֵח לִיהְוָה וְיַעַל
עַלְוֹת וְשְׁלָמִים וַיַּעֲתֵר יְהוָה לְאָרֶץ
וְתַعֲצֵר נַפְגָּה מַעַל יִשְׂרָאֵל:

א. שׁוֹבֵת
בְּשִׁירָה
בְּדִירָק

וַיָּבֹקְשׁוּ נָעָרָה יִתֵּה בְּכָל גְּבַל מִזְרָאָג וַיִּסְצַּא אֶת־ אֶבְשָׂג הַשְׁנִינָה וַיַּבְאֶא אֶתְתֵּה לְפָלָה :

וַיַּעֲנֵה יִתֵּה עַד־ מָאָד וַיַּעֲשֶׂה לְפָלָה סְבִנָת וַתְשִׁרְתָה וַיַּפְלֹה לֹא־צְדָעָה :

וְאֶרְנִיה בָּן־חִזְקִיר מִתְנְשָׂא לְאָמֵר הָאָנִי אָמָלָך וַיַּעֲשֶׂה לוֹ רַכְבָּם וַפְרָשָׂים וְרַמְשִׁים אֲשֶׁר־צִים לִפְנֵיו :

וְלֹא־עָצַב אָבִיו מִימָיו לְאָמֵר מִדְעָה 6 כְּכָה עֲשִׂית וְגַם־הָוָא טֻב־הָאָרֶב מָאָד וְאֶתְתֵּה אָחָתָה אַבְשָׂלָה :

וַיַּהַזְזֵן רַבְרַיו עִם־יָאָב בָּן־צְרוּנָה תָּם 7 אָבִיטָר הַבָּחָת וַיַּעֲרוֹ אֶתְתֵּה אַרְנִיה :

וְצְרוּק הַכָּחָן וְבָנִיה בָּן־יְהוּדָה וְנָתָן 8 הַגְּבִיא וְשָׁמְעֵי וְרַעַי וְהַגְּבוּרִים אֲשֶׁר לְדוֹר לֹא־הָיו עַט־אַרְנִיה :

וַיַּזְבַּח אֶרְנִיה צָאן וְבָקָר וְמִירָא עַם 9 אֶבְנָן הַזְׁחָלָת אֲשֶׁר־אֶצְלָעַן רַגֵּל וַיַּקְרֵא אֶת־כָּל־אֶחָיו בְּנֵי הַפְלָה :

וְלֹא־כָל־אֶנְשֵׁי יְהוּדָה עַבְדֵי הַפְלָה : וְאֶת־צְנָתוֹת הַבָּבִיא וְבָנָיו וְאֶת־הַגְּבוּרִים 10 וְאֶת־שְׁלֹמֹה אֶחָיו לֹא־כָרָא :

וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־בְּת־שְׁבָע אֶס־שְׁלֹמֹה 11 לְאמֹר הַלוּא שְׁמֻעָת כִּי־מֶלֶךְ אַרְנִיה בָּן־חִזְקִיר וְאֶרְנִיה רֹוד לֹא־נוּעַ :

וְעַתָּה לְכִי אִיעַצְךָ נָא עַצָּה וּמְלָטוֹ 12 אֶת־נְפָשָׁךְ וְאֶת־נְפָשָׁךְ בְּנֵה שְׁלֹמֹה :

לְכִי וּבְאָיָן אֶל־רַבְלָה רֹוד וְאָמְרָת 13 אֶל־יְהוָה אֲתָה אָדָם רַבְלָה נִשְׁבָּעָת לְאִירָה לְאַיִל כִּי־שְׁדֵבָה בְנֵה יִכְרֹה אָחָיו וְהִיא יִשְׁבֶּן עַל־בָּסָא וַיַּזְעַק פִּידָּה אַרְנִיה בָּנֵה עַירָה נִדְבָּרִת 14 וְשַׁב עַט־רַבְלָה אֲיָן אֲבָא אֶתְתֵּה וּבְלָאתָה אֶת־כָּרְבָּה :

3. Und sie suchten eine sehr schöne Diene in allen grenzen Israel, und fanden Adonis von Sunem, und brachten sie dem Könige.

4. Und sie war eine sehr schöne Diene, und pflegte des Königs, und diente ihm. Aber der König erkannte sie nicht.

II. 5. Adonia^{*} aber, der Sohn Haggith, es hub sich, und sprach: Ich will König werden. Und † machte ihm Wagen und Reiter, und fünfzig Mann zu trabanten vor ihm her. ^{* 2 Sam. 3,4. † 2 Sam. 15,1.}

6. Und sein Vater wußt ihn nicht bekannt, denn bei seiner Zeit, daß er hätte gesagt: Warum thust du also? Und er war auch ein sehr schöner Mann, und er hatte ihn gezeugt nächst nach Absalom. ^{* 2 Sam. 3,3-4.}

7. Und hatte keinen Rat mit Joab, dem Sohn Beru-Ja; und mit Ab-Jathar, dem Priester; die hulsen Adonia.

8. Aber Zadok, der Priester, und Benaja, der Sohn Jojada, und Nathan, der Prophet, und Simeon, und Rei, und die Helden Davids, waren nicht mit Adonia.

9. Und da Adonia Schafe und Rinder, und Gemüster dieß opferte bei dem Stein Sohelech, der neben dem Brummen Rogel liegt; lud er alle seine Brüder, des Königs Sohne, und alle Männer Juda, des Königs Knechte. ^{* 2 Sam. 17,17.}

10. Aber den Propheten Nathan, und Benaja, und die Helden, und Salomo, seinen Bruder, lud er nicht. ^{* v. 26.}

III. 11. Da sprach Nathan zu Bathseba, Salomons Mutter: Hast du nicht gehört, daß Adonia, der Sohn Haggith, ist König worden; und unser Herr, David, weiß nichts drum?

12. So komm nun: ich will dir einen Rat geben, daß du deine Seele und deines Sohns Salomo Seele rettest.

13. Hin, und gehe zum Könige David hinein, und sprich zu ihm: Hast Du nicht, mein Herr König, deiner Magd geschworen und geredet: dein Sohn Salomo soll nach mir König seyn, und er soll auf meinem Stuhl sitzen? warum ist denn Adonia König worden?

14. Siehe, weil du noch da bist und mit dem Könige redest: will Ich dir nach hinein kommen, und vollend dein Wort ausreden.

15. Und

15. und BathSeba ging hinein zum König in die Kammer: und der König war sehr alt, und Abisag von Sunem diente dem Könige.

16. Und BathSeba neigte sich, und betete den König an. Der König aber sprach: Was ist dir? ^{2 Sam. 14, 5.}

17. Sie sprach zu ihm: Mein Herr, Du hast deiner magd geschworen bei dem HERRN, deinem Gott; dein Sohn Salomo soll König seyn nach mir, und auf meinem Stuhl sitzen.

18. Nun aber siehe, Adonia ist König worden: und mein Herr König, du weisst nichts drum.

19. Er hat Ochsen und Gemäster Vieh, und viel Schafe geopfert: und hat geladen alle Söhne des Königs, dazu AbiJathar, den Priester, und Joab, den Feldhauptmann; aber deinen Knecht Salomo hat er nicht geladen. ^{v. 9, 10.}

20. Du bist aber mein Herr König: die Augen des ganzen Israels sehen auf dich, daß du ihnen angeigest, wer auf dem Stuhl meines Herrn Königs nach ihm sitzen soll.

21. Wenn aber mein Herr König mit keinen Vätern entschlaffen ist, so werden Ich und mein Sohn Salomo müssen sitzen. ^{2 Mos. 5, 16.}

IV. 22. Weil sie aber noch rebete mit dem König, kam der Prophet Nathan.

23. Und sie sagte dem König an: Siehe, da ist der Prophet Nathan. Und als er hinein vor den König kam: betete er an den König auf seinem Angesicht zur Erden,

24. Und sprach: Mein Herr König, hast Du gesagt, Adonia soll nach mir König sein und auf meinem Stuhl sitzen?

25. Denn er ist heute hinab gegangen, und hat geopfert Ochsen und Mastvieh und viel Schafe: und hat alle Söhne des Königs geladen, und die Hauptleute, dazu den Priester AbiJathar. Und siehe, sie essen und trinken vor ihm, und sagen: "Glück zu dem König Adonia!" ^{2 Sam. 16, 16.}

26. Aber mich, deinen Knecht, und Zadok, den Priester, und Benaaja, den Sohn Jojada, und deinen Knecht Salome hat er nicht geladen. ^{v. 10.}

27. Ist das von meinem Herrn König besohlen, und hast es deine Knechte nicht

טו ותבא בת שבע אל הפלחה תחרדה והפלחה יכו מאר ואכישג השונפירז משרת את רפלחה:

טז ותפרק ברת שבע ותשתחוו לפלה ניאמר הפלחה מה לך:

טז ותאמר לו ארני אחות נשבעת ביהוה אלהך לאמתק כי שלמה בנה מלך אחריו והוא ישב עלי כסאי:

טז עיתה הנה ארנית מלך ועתה ארני הפלחה לא ירעך:

טז זיבח שור ומריא ועאן לרבי ויקרא לכל בני הפלחה ולא ביתר הפלח וליאב שר האבא ושלמה עברך לא קרא:

טז ואתה ארני הפלחה עני כל ישראל עליך להגיד להם מי ישב על כסא:

טז ארני הפלחה אחריו: וזרך בשכב ארני הפלחה עם אבתינו והויתו אני ובני שלמה חטאים:

טז והנה עורה טברת עם הפלך ונתן תגביא בא: ויגדו לפלה לאמר הפה גמן תגביא ויבא לפני הפלך וישתחן לפלה על אפיו ארצתה:

טז ויאמר נתן ארני הפלחה אתה אמרת ארניתויכילך אחריו והוא ישב על כסאי:

טה כי ירד היום זיבח שור ומריא ועאן לרבי ויקרא לכל בני הפלח ולשרי הבא ולא ביתר הפלח והנס אכלים ושתים לפניו ויאמרו ימי רפיה ארניתה:

טה וליאני עברך ולצדק הבהיר ולגביה כנ-ירינוי ולשרמה עברך לא קרא:

טז אם מארא ארני הפלחה הנה ברבר כביך כי רוח ולא הורעת את עברך

לֹשׁׁ יִשְׁבֵּן עַל־כֶּסֶף אֲרָנוֹיָה וְהַלְּךָ אֲתָּרוֹן :
וַיַּעֲנֵן הַפְּלָחָה דָּרָךְ וַיֹּאמֶר קָרָאוּ - לֵי ²⁸
לְבָת - שְׁבֻעָה וַתְּבָא לִפְנֵי הַפְּלָחָה וְתַעֲמֵד
לִפְנֵי הַפְּלָחָה :

וַיַּאֲשַׁבֵּן הַפְּלָחָה וַיֹּאמֶר חִי - הַזֹּה אֲשֶׁר - ²⁹
פְּרָה אָתָּה נִפְשַׁח מִפְּלָחָה - צָרָה :

כִּי בָּאָשָׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְךָ בִּיהּוָה אֱלֹהֵי לְ
יִשְׂרָאֵל לְאָמֵר כִּי - שְׁלֹמֹה בֶּן־יְמֻלָּךְ
אַחֲרִי וְהִיא יִשְׁבֶּן עַל - כְּסָא תְּהִתָּנוּ כִּי כָּן

אָעָשָׂה הַיּוֹם רֹוחָ : וַתִּתְּקַרְבֵּן בְּת - שְׁבֻעָה ³⁰
אַפְּסֵט אָרֶץ וְתַשְׁמַחוּ לְפָלָח וְתֹאמֶר

שׁ סָמֵךְ

לְהַזֹּה אֲרָנוֹן הַפְּלָחָה דָּרָךְ לְעַלְמָס :

וַיֹּאמֶר הַפְּלָחָה דָּרָךְ קָרָאוּ - לֵי לְצָרוֹן ³²
הַלְּחֹן יְלִבְנֵן הַבְּבִיא וְלִכְנֵהוּ בְּן - יְהוּדָה

וְיַבָּא לִפְנֵי הַפְּלָחָה : וַיֹּאמֶר הַפְּלָחָה לְהָם ³³
קְרֹבוּ עִפְּכֶם אֶת - עֲבָרִי אֲרָנוֹנָם וְחַרְכָּבֶת

אַת - שְׁלֹמֹה בֶּן - עַל - הַפְּרָה אֲשֶׁר - לֵי
רְהֹוֹרָתָם אֲתָּה עַל - גָּחֹן : וּמְשַׁחַת אֲתָּה ³⁴ אַל - קְרִי

שְׁם - צָרוֹן הַבְּרוֹן וְגַתְּן הַבְּבִיא לְמִלְחָה עַל -
יִשְׂרָאֵל וְתַקְעַתָּם בַּשְׁופֵר וְאַמְרָתָם יְחִי

הַכְּלָד שְׁלֹמֹה : וְעַלְיִתָּם אַחֲרֵי וּבָא לְהָ
וַיִּשְׁבֶּן עַל - כְּסָא וְהִיא יִשְׁלַח תְּחִתָּיו וְאֲתָּה
צִוְּתָיו לְהִזְוֹת נִנְיד עַל - יִשְׂרָאֵל וְעַל -

יְהוּדָה : וַיַּעֲנֵן בְּנֵה בְּן - יְהוּדָה ³⁶
אַת - הַפְּלָחָה וַיֹּאמֶר אַקְרֵן בְּן יְמֻלָּךְ

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲלֹהֵי רְבָרָה :
כְּאֵשׁ תְּהַנֵּה יְהוָה עַבְדָּךְ אֲרָנוֹן הַפְּלָחָה ³⁷

כְּנֵה יְהוָה נְסֵח - שְׁמַעְתָּה וַיַּדְלֵל אֲת - נְסָאוֹ יְהִי קָרֵי
מִנְסָא אֲדֹנֵי הַבְּרָה דָרְבָּה : וַיַּרְאֶר צָרוֹן ³⁸
הַבְּהֵן וַיִּתְּנֵן רַבְבָּא בְּבִנְיָה בְּן - יְהוּדָה
וְהַכְּרִתִי וְהַפְּלִרִתִי וְצִבְבָּי אֲת - שְׁמַדְרָה עַל -
בְּרִית הַפְּלָחָה דָרָךְ : וְאַתָּה נְלִיחָה :

וַיַּקְרֵחַ צָרוֹן רַבְבָּא בְּבִנְיָה בְּן - דָּנִין ³⁹
בְּנֵי - הַאֲהָלָה וַיַּמְשַׁח אֲתָּה - שְׁדָמָה

wissen lassen, wer auf dem Stuhl meines Herrn Königs nach ihm sitzen soll? V. 28. Der König David antwortete und sprach: Rüsst mir Bathseba auf, und sie kam hinein vor den König. Und da sie vor dem königlichen Stuhl stand,

29. Schwur der König und sprach: So wahr der HERR lebet, der meine Seele erlöset hat aus aller Not! ^{2 Sam. 4,9.}

30. Ich will heute thun, wie ich dir geschworen habe bei dem HERRN, dem Gott Israel, und getede, daß Salomo, dein Sohn, soll nach mir könig seyn; und Er soll auf meinem Stuhl sitzen für mich.

31. Da neigte sich Bathseba mit ihrem Antlitz zur Erden, und betete den König an, und sprach: Glück meinem Herrn königliche David ewiglich!

32. Und der König David sprach: Rüsst mit den Priester Zadok, und den Propheten Nathan, und Benaja, den Sohn Jojada. Und da sie hinein kamen vor den König,

33. Sprach der König zu ihnen: Nehmet mit euch eures Herrn Knechte, und sehet meinen Sohn Salomo auf mein Maul, und führet ihn hinab gen Gihon.

34. Und der Priester Zadok, samt dem Propheten Nathan, salbe ihn daselbst zum König über Israel. Und blasst mit den Posaunen, und sprechet: * Glück dem König Salomo! ^{v.39.}

35. Und ziehet ihm nach heraus, und kommt: so soll er sitzen auf meinem Stuhl, und König seyn für mich; und ich will ihm gebieten, daß er fürst sey über Israel und Juda.

36. Da antwortete Benaja, der Sohn Jojada, dem König, und sprach: Amen, es sage der HERR, der Gott meines Herrn Königs, auch so.

37. Wie der HERR mit meinem Herrn König gewesen ist, so sey er auch mit Salomo: daß sein Stuhl größter werde, denn der Stuhl meines Herrn Königs Davids.

VI. 38. Da gingen hinab der Priester Zadok, und der Prophet Nathan, und Benaja, der Sohn Jojada, und Ezechiel und Pethahiel, und setzten Salomo auf das Maul des Königs Davids, und führeten ihn gen Gihon.

39. Und der Priester Zadok nahm das ölbhorn aus der Hütte, und salbete Salomo.

mo. Und sie bliesen mit der posaune, und alles volk sprach: † Glück dem könige Salomo! * 1 Chron. 30, 22. † 2 Kön. 11, 12.

40. Und alles volk zog ihm nach herauf, und das volk pfiff mit pfeifen, und war sehr fröhlich: daß die erde von ihrem geschrey erschallt.

VII. 41. Und Adonia hörte es; und alle, die er geladen hatte, die bey ihm waren: und sie hatten schon gessen. Und da Joab der posaunen schall hörte, sprach er: Was will das geschrey und getümmel der stadt?

42. Da er aber noch redete, siehe, da kam Jonathas, * der sohn Ab-Jathar, des priester. Und Adonia sprach. Komm herein, denn du bist ein redlicher mann und bringest gutebotschaft. * 2 Sam. 15, 27.

43. Jonathas antwortete, und sprach zu Adonia: Ja, unser herr, der könig David, hat Salomo zum könige gemacht;

44. Und hat mit ihm gefandt den priester Zadok, und den propheten Nathan, und Benaja, den sohn Josada, und Ezechiel und Pethi; und sie haben ihn auf des königs maul gesetzt.

45. Und Zadok, der priester, samt dem propheten Nathan, hat ihn gesalbet zum könige zu Gihon, und sind von dannen herauf gezogen mit freuden, daß die stadt tummelt. Das ist das geschrey, das ihr gehöret habt.

46. Dazu sitzt Salomo auf dem königlichen stuhl.

47. Und die knechte des königs sind hineingegangen, zu segnen unsern herrn, den könig David, und haben gesagt: Dein Gott mache Salomo einen bessern namen, denn dein name ist; und mache seinen stuhl grüßer, denn deinen stuhl. Und der könig hat angebetet auf dem lager.

48. Auch hat der könig also gesagt: Gelobet sey der HERR, der Gott Israel, der heute hat lassen einen sichen auf meinem stuhl, daß meine augen gesehen haben.

VIII. 49. Da erschracken und machten sich auf alle, die bey Adonia geladen waren: und gingen hin, ein ieslicher seinen weg.

50. Aber Adonia fürchte sich vor Salomo, und machte sich auf, ging hin, und setzte die hörner des altars.

ויתקעו בשופר ואמרו כל-העם
יחי רפלה שלמה: מ ניעלו כל-העם אחיו והעט
מחלים במלחמות שמותם שנתקה
גroleה ותבקע הארץ בקולם:

41. וישמעו ארניה וכל-הקראים אשר אחות
יהם כלו לאכל וישמעו יואב את-קול
השופר ויאמר מך עז קול - הקרן:

42. חומה: עוזרו מדבר והנה יונתן
בן-אביר הפלן בא ויאמר ארניה
בא כי איש חיל אחר וטווב התבשר:

43. ויען יונתן ויאמר לארניה אל ארניה
הפלך-דור המליך ארץ-שלמה:

44. וישלח את הפלך את צירוק הכהן
ואת נטע הגביא ובניהו בן-יהודה
והכרתי והפלתי וירפכו אותו על פרדה
מה הפלך: יימחו אותו צירוק הכהן
ונטע הגביא למלה בגחון ויעל
משב שמותם ותחים הקרן היא
הקוול אשר שמעתם:

45. וגם ישב שלמה על כסא המלוכה:

46. וגם בא עברי הפלך לבך
ארץ-ארניה הפלך דור לאמר
אליהם כי יטיב אלה ארץ-שם שלמה
משמך ויגבל ארץ-כסאו מכשאה
וישתחוו הפלך על הפסכב:

48. וגם בנה אמר מלך ברוך יהוה
אלון ישראל אשר נתן הימים ישב
על כסאי וענין ראות:

49. ויחררו ונחמו כל-הקראים אשר
לארניה וילכו איש לררכו:
ווארניה ירא מפני שלמה ונחים
וילכה ונחמק בקרנוות הפטבח:

וְיָמֶר לְשִׁלְמֹה לֵאמֹר הַנּוּ אֲרֻבִּתָּה יְרָא
אֶת־חֶמְלָה שִׁלְמֹה וְעַפְתָּה אֶחָז בְּקָרְנוֹת
הַמּוֹפֵח לְאָמֵר יִשְׁבַּע־לִי כָּיוֹם הַפְּלָה
שִׁלְמֹה אָם־יִמְתַּח אֶת־עַבְרוֹ בָּחֶרֶב :

וְיָמֶר שִׁלְמֹה אָם יְהִי לְבָנָן־חִיל
לֹא־יִפְלֶל מִשְׁעָרָתוֹ אָרְצָה וְאָם־
רַעַת הַמְּצָא־בּוֹ וּמְוֹרָג :

וַיַּלְחַח הַפְּלָה שִׁלְמֹה וַיַּרְחֹז מַעַל
הַמּוֹפֵח וַיַּכְאַבְנֵה וַיַּשְׁחַת לְפָלָה שִׁלְמֹה
וַיֹּאמֶר לֹא שִׁלְמֹה לְךָ לְבִתְךָ :

I. Davids letzter willte an Salomoa. II. Sein tod. III. verweisen. V. Joab erschlagen. VI. Geist gebannt und erwürgt.

Das 11. Capitel.

וַיַּכְבִּיב יְמִידָרוֹ לְמֹותָן יִצְׁצֵו אֶת־אָם
שִׁלְמֹה בְּנֵו לֵאמֹר :

אָנֹכִי הָלָה בְּרָה בְּלָה־הָרָץ וְחוֹקָתִי
וְהִיתְלָאֵשׁ : וְשִׁמְרָתִי אֶת־מִשְׁמָרָתִי
יְהֹוָה אֱלֹהֵךְ לְלָכֵת בְּרָכֵיכֶם לְשָׁמֵר
חַקְתֵּיכֶם מִצְוֹתִיכֶם וּמִשְׁפָטִיכֶם וּעוֹדָתִיכֶם כִּכְתוּב
בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְמַעַן תַּשְׁפֵּל אֶת־כָּל־
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר תִּפְנַהֵר :

שֵׁם : לְמַעַן בְּקָס יְהֹוָה אֶת־דְּבָרָה
אֲשֶׁר רָבָר עַלְלָה לֵאמֹר אָם יִשְׁמָר
בְּנֵיךְ אֶת־דְּרָכָם לְלָכֵת לְפָנֵי בְּאֶמְתָּה
בְּכָל־לְבָכָם וּבְכָל־נְכָשָׁם לֵאמֹר לֹא־
יִכְרַת לְךָ אֲשֶׁר מַעַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל :

וְגַם אַתָּה יִרְעַת אֶת־אֲשֶׁר־עָשָׂה לְךָ
יְוָאֵב בָּן־צְרוּיה אֲשֶׁר עָשָׂה לְשִׁנִּי־שְׁרִי
צְבָאות יִשְׂרָאֵל לְאַבְנָר בְּזִנְרָה וּלְעַמְשָׂא
בְּנִזְנָתָר וּוְהָרָגָם וְיִשְׁם דָּמֵי־מְרַחְמָה
בְּשָׁלָם וְיִתְן דָּמֵי מְלֹחָה בְּחַנְבָּרוֹ אֲשֶׁר

בְּמַתְנֵינוֹ וּבְנֵנוֹ אֲשֶׁר בִּגְלִיזָן : וַיִּשְׁתַּחַת
פְּחַכְמָתָךְ וְלֹא־רָזֶר שְׁבָזָן :

בְּשִׁלְמָם שְׁאֵל : וְלֹבֶן בִּזְרָה הַדְּבָרִי ?
תַּגְשֵׁה־חָסֵד וְהִי בָּאָבֶל שִׁירָה :

IX. 51. Und es ward Salomo angefagt: Siehe, Adonia fürchtet den König Salomo; und siehe, er * fasst die Hörner des Altars, und spricht; der König Salomo schwere mir heute, daß er seinen Knechte nicht töde mit dem Schwert. * c. 2, 28.

52. Salomo sprach: Wird er redlich sein, so soll kein Haar von ihm auf die Erde fallen; wird aber böses an ihm gefunden, so soll er sterben. * 1 Sam. 14, 45.

53. Und der König Salomo sandte hin, und ließ ihn herab von dem Altar holen. Und da er kam, betete er den König Salomo an. Salomo aber sprach zu ihm: Gehe in dein Haus.

IV. Adonias unverschämte bitte und Strafe. IV. Abiathar verbannt und erwürgt.

Als nun die Zeit herbeikam, daß David sterben sollte; gebot er seinem Sohn Salomo, und sprach:

2. Ich * gehe hin den Weg aller Welt; so sei getrost, und sei ein Mann; * Jos. 23, 14.

3. Und warte auf die Zeit des Herrn, deines Gottes, daß du wandelst in seinen wegen, und haltest seine Sitten, Gebote, und Rechte, und Zeugnisse, wie * geschrieben steht im Gesetz Mose; auf daß du klug seist in allem, das du thust und wo du dich hinwendendest. * 5 Mos. 17, 16, seq. Jos. 1, 7. c. 23, 6.

4. Auf daß der Herr sein Wort erwecke, das er über mich geredet hat, und gesagt: Werden deine Kinder ihre Wege beschützen, daß sie * vor mir treulich und von ganzem Herzen und von ganzer Seele wandeln, so soll von dir nimmer gebrechen ein Mann auf dem Stuhl Israel. * Mos. 17, 1.

5. Auch weisest Du wohl, was mir gethan hat Joab, der Sohn Zeruja: was er thät den zweien Feldhauptmännern Israel, * Abner, dem Sohn Ner, und † Amasa, dem Sohn Jether; die er erwürgt hat, und vergoss Kriegsblut im Frieden; und thät Kriegsblut an seinen Gürtel, der um seine Lenden war; und an seine Schuh die an seinen Füssen waren. * 2 Sam. 3, 27. † 2 Sam. 20, 10.

6. Erheue nach deiner Weisheit, daß du seine graue Haare nicht mit Frieden himmelter zur Höllen bringest.

7. Auch den Kindern Bartschais, des Gileaditers, sollst du Barmherzigkeit beweisen, daß sie auf deinem Tisch essen. Denn

Denn * also thäten sie sich zu mir: da ich vor Absalom, deinem bruder, flohe.

* 2 Sam. 17, 27. c. 19, 31. 32.

8. Und siehe, du hast bey dir Simei, den sohn Gera, des sohns Jemini von Bahurim: * der mir schändlich fluchte zu der zeit, da ich gen Mahanaim ging. Er aber kam herab mir entgegen am Jordan. † Da schwur ich ihm bey dem HERRN, und sprach: Ich will dich nicht tödten mit dem schwert. * 2 Sam. 16, 5. c. 19, 16.

† 2 Sam. 19, 23.

9. Du aber laß ihn nicht unschuldig seyn: denn Du bist ein weiser mann und wirst wohl wissen, was du ihm thun sollst, daß du * seine graue haar mit blut hinunter in die hölle bringest. * Ps. 63, 10.

II. 10. Also entschließ David mit seinen vatern, und ward begraben in der stadt David.

11. Die * zeit aber, die David König gewesen ist über Israel, ist vierzig jahr. Sieben jahr war er König zu Hebron, und drey und dreißig jahr zu Jerusalem.

* 2 Sam. 5, 4. 1 Chron. 29, 26. 27.

III. 12. Und Salomo saß auf dem stuhl seines vaters Davids, und sein Königreich ward sehr beständig.

13. Aber Adonia, der sohn Haggith, kam hinein zu Bathseba, der mutter Salomo. Und sie sprach: * Kommst du auch mit frieden? Er sprach: Ja. * 1 Sam. 16, 4.

14. Und sprach: Ich habe mit dir zu reden. Sie sprach: Sage her.

15. Er sprach: Du weißest, daß * das Königreich mein war; und ganz Israel hatte sich auf mich gerichtet, daß ich König seyn sollte: aber nun ist das Königreich gewandt und meines bruders worden, von dem HERRN ist es ihm worden; * c. 1, 5.

16. Nun bitte ich Eine bitte von dir, du woltest mein angesicht nicht beschämen. Sie sprach zu ihm: Sage her.

17. Er sprach: Rede mit dem Könige Salomo, denn er wird dein angesicht nicht beschämen; daß er mir gebe * Abisag von Sunem zum weibe. * c. 1, 3.

18. Bathseba sprach: Wohl, Ich will mit dem Könige deinet halben reden.

19. Und Bathseba kam hinein zum Könige Salomo, mit ihm zu reden, Adonias halten. Und der König stand auf, und ging ihr

בְּנֵי - כָּנָ קָרְבָּן אֶלְיָ בְּבָרְתִּי מִפְנֵי אַבְשָׁלָם אֲחוֹה:

8 וְהַפְרָז עַמֶּךָ שְׁמֻעִי בֶּן - גְּרָא בֶּן - הַיּוֹנִינִי מִבְחָרִים וְהָוָא קָלְלִי קָלָלה נִמְרָצָת בֵּין לְכָתִי מַתְנָנִים וְהָוָא - יְמִינֵךְ לְקָרְאָתִי הַיּוֹרֵד וְאַשְׁבָּע לוֹ בְּיִתְהֹוֹ לְאָמֵר אָס - אַמִּיתָה בְּחָרֶב :

9 וְעַתְה֙ אֶל - חַנְקָהוּ כִּי אִישׁ חַנְס אַתָּה וְגַרְעַת אַתָּה אֲשֶׁר תַּعֲשֶׂה - לוֹ וְחַוְרָתָת אַתָּה - שִׁיבָּתוֹ בְּרַם שָׁאֹול :

וְיַשְׁכַּב דִּיר עַמְּ - עַמְּ אַבְתָּיו וְיַקְרֵב בְּעִיר בָּן :

וְתִהְמִים אֲשֶׁר מֶלֶךְ דָּוָל עַל - יִשְׂרָאֵל אֶרְבָּעִים שָׁנָה בְּחַבְרוֹן מֶלֶךְ שְׁבַע שָׁנִים גּוֹיְרֹשָׁלָם מֶלֶךְ שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשׁ שָׁנִים :

וְוְשָׁלָמָה בְּשָׁבָע עַל - כֶּסֶף דָּוָל אָבִיו וְתִהְמָן מֶלֶכְתוֹ מָאָר :

וְוַיָּבָא אַרְגְּנוֹן בֶּן - חַנְקָה אֶל - בַּת - שְׁבַע אָס - שְׁלָמָה וְתִאֵמֶר הַשְּׁלָמָם בָּאָה וְנִאֵמֶר שְׁלָמָם :

וְנִאֵמֶר בְּבָרֶר לִי אַלְךָ וְתִאֵמֶר רַבְּרָה טוֹ וְנִאֵמֶר אֶת יְדָעָתִי כִּי - לִי הַיְתָה הַמְּלֹיכָה וְעַל שְׁמוֹ כָּל - יִשְׂרָאֵל פְּנִיהם לְמֶלֶךְ וְתִפְאַב הַמְּלֹיכָה וְתִרְנַן לְאָחָד כִּי מִירְוָה הַיְתָה לוֹ :

וְעוֹתָה שָׁאָלָה אֶתְהָנָה אֲנָכִי שָׁאַל מִאָתָה אֶל - תִּשְׁבַּי אֶת - פְּנֵי וְתִאֵמֶר אֶלְיוֹן רַבְּרָה וְנִאֵמֶר אֶנְוִיד - נָא לְשְׁלָמָה הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא - יִשְׁבַּי אֶת - פְּנֵי וְתִונֵּן לִי אֶת - אֲבִישָׁג הַשְּׁנָנִיָּה לְאָשָׁה :

וְתִאֵמֶר בְּרַץ - שְׁבַע טֹוב אֲנָכִי אַרְבָּר עַלְיָה אֶל - הַמֶּלֶךְ :

וְוַיָּבָא בְּתִשְׁבַּע אֶל - הַמֶּלֶךְ שְׁלָמָה לְרַבְּרָה כִּי עַל - אַרְגְּנוֹן וְיַקְרֵב הַמֶּלֶךְ לְקָרְאָתָה

וְשָׁתַחַר לְהֵן וַיָּשֶׁב עַל־כִּסְאֹן וַיְשַׁם
כִּסְאָן לְאָמֵן הַפְּלָה וַיָּשֶׁב לִימִינָו:
וַיֹּאמֶר שָׂאֵל אֱלֹהִים אֶתְּנָתָר אֲנָכִי כ
שְׁאֵלָת מְאֻפָּה אֲלֹתָב אֶת־פָּנִי וַיֹּאמֶר
לְהָהִלְלָה שָׂאֵל אֲפִי כִּי לֹא־אֲשִׁיב
אֶת־פָּנִיךְ: נִתְאָמֵר יְהוָה אֱתָה־אֲבִיכָּן
וַיַּעֲשֵׂה הַשְׁנִמְיוֹן לְאַרְנִירְיוֹ אֲחִיךְ לְאָשָׁה:
וַיַּעֲשֵׂה הַפְּלָה שְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לְאָמוֹן וְלְמָתָה²
את־שָׁלֹות אָז־אֲבִישָׁג הַשְׁנִמְיוֹן
לְאַרְנִירְיוֹ וְשָׁאַלְיָלוֹ אֶת־הַפְּלָולָה כִּי
רוֹא אֲחִי הַגּוֹלָם מִפְּנֵי וְלוֹ גַּלְאִיתָר
הַפְּרָן וְלוֹאָב בֶּן־צָרוּיהָ: וַיָּשֶׁבּוּ²³
הַפְּלָלָה שְׁלֹמֹה בִּיהוּנָה לְאָמֵר בָּהּ יִשְׁהָה־
לְיַעֲלָהָם וְכֵה יוֹסֵף כִּי בְּנֶפֶשׁ דָּבָר
אַרְנִירְיוֹ אֶת־הַדָּבָר הַוָּה: וְעַתָּה חִידָּה²⁴
יְהוָה אֲשֶׁר הַכִּינָנוּ וַיַּשְׁבִּינוּ עַל־כִּסְאָן
דוֹר אֲבִי וְאַשְׁר עָשָׂה לִי בֵּית קָאָשָׁר
רָבָר כִּי הַיּוֹם יוֹמָת אַרְנִירְיוֹ וַיָּשְׁלַח כָּה
הַפְּלָלָה שְׁלֹמֹה בֶּן־בְּנֵי הַיְהוּדָה
וַיַּפְגַּע בָּו וַיָּמָת: וְלַאֲתָר רְכָן²⁶
אָמַר הַפְּלָלָה עַנְחָת לְהָעַל־שְׁרוֹק כִּי
אִשְׁבּוֹת אַתָּה וּבָזָם הַוָּה לֹא אֲמִתָּה
כִּי־נִשְׁאָת אֶת־אָרוֹן אַרְנִירְיוֹ וְהַזָּה לְפָנֵי
דוֹר אֲבִי וְכֵה הַתְּעִבָּת בְּכָל אֲשֶׁר־
הַתְּעִבָּת אֲבִי: וַיַּגְדַּשׁ שְׁלֹמֹה²⁷
אֶת־אֲבִיתָר מִהְוֹרָץ כִּין לְיהוָה
לְמִלְאָא אֶת־רָבֶר יְהוָה אֲשֶׁר־רָבֶר
עַל־בֵּית עַל־בְּשָׁלָה:

וְשִׁמְעוּ בָּאָה עַד־יְוָאָב כִּי יְוָאָב²⁸
כִּנְהָא אַחֲרֵי אַרְנִירְיוֹ וְאַחֲרֵי אֶבְשָׁלָם לֹא
כִּנְהָא וַיַּכְסֵּחַ יְוָאָב אֶל־אַהֲלֵי הַזָּה וְנִזְהָקָם
בְּקָרְנוֹת הַפְּיוֹבָח: וַיַּהַר לְמִרְאֵת שְׁלָמָה²⁹
כִּי נָסַב יְוָאָב אֶל־אַהֲלֵי הַזָּה וְנִזְהָקָם

entgegen, und betete sie an; und sah sich auf seinen stuhl. Und es ward des Königs mutter ein stuhl gesetzt, daß sie sich sahse zu seiner rechten.

20. Und sie sprach: Ich bitte Eine kleine bitte von dir, du wollest mein angesicht nicht beschämen. Der König sprach zu ihr: Bitte, meine mutter, ich will dein angesicht nicht beschämen.

21. Sie sprach: Läß Abisag von Sunem deinem bruder Adonia zum weibe geben.

22. Da antwortete der König Salomo, und sprach zu seiner mutter: Warum bist du um Abisag von Sunem dem Adonia? bitte ihm das königreich auch; denn er ist mein grösster bruder und hat den priester AbJathar, und Joab, den sohn BeruJa.^{* c. 1, 7.}

23. Und der König Salomo schwur bei dem HERRN, und sprach; Gott thue mir dis und das, Adonia soll das wieder sein leben geredt haben.^{* 2 Sam. 1, 16.}

24. Und nun, so wahr der HERR lebet, der mich bestätigt hat und sihen lassen auf dem stuhl meines vaters Davids; und der mit ein haus gemacht hat, wie er geredt hat: heute soll Adonia sterben.

25. Und der König Salomo sandte ihn durch Benaja, den sohn Jojada; der schlug ihn, daß er starb.

IV. 26. Und zu dem priester AbJathar sprach der König: Gehe hin gen Anathoth zu deinem acker, denn du bist des todes. Aber ich will dich heute nicht tödten: denn du hast die lade des HERRN HERRN vor meinem vater David getragen; und hast mit gelitten, wo mein vater gelitten hat.^{* Jer. 1, 1.}

27. Also verließ Salomo den AbJathar, daß er nicht musste priester des HERRN seyn: auf daß erfüllt würde des HERRN wort, das er über das haus Eli geredt hatte zu Silo.

^{* 1 Sam. 2, 31. 32.}

V. 28. Und dis gerüche kam vor Joab: denn Joab hatte an Adonia gehangen, wiewol nicht an Absalom. Da floh Joab in die hütte des HERRN, und setzte die hörner des altare.^{* c. 1, 51.}

29. Und es ward dem könige Salomo angesagt, daß Joab zur hütten des HERRN gestohlen wäre: und siehe, er stehe

steht am altar. Da sandte Salomo hin Benaja, den sohn Jojada, und sprach: Gehe, schlage ihn.

30. Und da Benaja zur hütten des HERRN kam, sprach er zu ihm: So sagt der König, gehe heraus. Er sprach: Nein, sie will ich sterben. Und Benaja sagte solches dem könige wieder, und sprach: So hat Joab geredet, und so hat er mir geantwortet.

31. Der könig sprach zu ihm: Thue, wie er geredet hat, und schlage ihn und begrabe ihn, daß du das blut, das Joab umjost vergossen hat, von mir thust und von meines vaters hause;

32. Und der HERR ihm bezahle sein blut auf seinen kopf, daß er zween männer geschlagen hat, die gerechter und besser waren denn er; und hat sie erwürgt mit dem schwerdt, daß mein vater David nichts darum wusste, nemlich * Abner, den sohn Mer, den feldhauptmann über Israel, und † Umasa, den sohn Jether, den feldhauptmann über Juda; * 2 Sam. 3,27.

* 2 Sam. 20,10.

33. Dass ihr * blut bezahlet werde auf den kopf Joab, und seines sattens ewiglich; aber David und sein same, sein haus und sein stuhl friede habe ewiglich von dem HERRN. * 1 Mos. 9,6.

34. Und Benaja, der sohn Jojada, ging hinauf: und schlug ihn, und tödete ihn. Und er ward begraben in seinem hause in der wüsten.

35. Und der könig sah * Benaja, den sohn Jojada, an seine statt übers heer: und Zadok, den priester, sah der könig an die statt Ab Jarhar. * c. 4, 4.

VI. 36. Und der könig sandte hin, und ließ Simei rufen, und sprach zu ihm: Baue dir ein haus zu Jerusalem, und wohne darin; und gehe von dannen nicht heraus, weder sie noch daher;

37. Welches * tages du wirst hinaus gehen und über den bach Kidron gehen, so wiße, daß du des todes sterben muß; dein blut sei auf deinem kopf.

* 1 Mos. 2,17.

38. Simei sprach zum könige: Das ist eine gute meinung: wie mein herr, der könig, geredt hat, so soll dein frecht ihm. Also wohnete Simei zu Jerusalem lange zeit.

אָגֵל הַמּוֹבֵח וְשִׁלְחוֹ שֶׁלֹּמֶה אֶת־בְּנֵיהוּ כִּי־יְהוָה עָלָיו לְאמֹר לְהָפֵע־בָּו :

לְוַיָּנָא בְּנֵיהוּ אֶל־אֲחָל יְהוָה וַיֹּאמֶר אֱלֹיָהוּ בְּהָדְךָ אָמַר הַמֶּלֶךְ צָא וַיֹּאמֶר לֹא כִּי־פָה אָמָרְתָּ וַיֵּשֶׁב בְּנֵיהוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר לְאמֹר בְּהָדְךָ רַבָּר יְאֹב וְלֹהֶת עַנְנִי :

וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ עֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דָּבָר וַיִּפְגַּע־בָּו וַיִּכְבְּרָתוֹ וַיִּסְרָאֵת דְּמִי חָנֵם אֲשֶׁר שָׁפַח יוֹאָב מַעְלִי וּמַעְלֵי בֵּית אָבִי :

וַיֹּשִׁיבْ יוֹאָב מַעְלִי וּמַעְלֵי בֵּית אָבִי וַיֹּשִׁיבْ יְהוָה אֶת־דָּמוֹ עַל־רָאשׁוֹ אֲשֶׁר פִּגְעָה בְּשָׁנִים אַנְשִׁים צְדָקִים וְטָבִים מִפְּנֵי וַיַּהֲרֹגֵם בִּחֶרֶב וְאַבִּי רָדוֹן לֹא יָרַע אֶת־אָבִן בָּן־נֶר שָׁר־צָבָא יִשְׂרָאֵל וְאֶת־עַמְשָׂא בָּן־יִתְר שָׁר־צָבָא יְהוָה :

וְשָׁבֵד רַמִּים בֶּרֶאשׁ יוֹאָב וּבֶרֶאשׁ זְרוּעָן לְעָלָם וּלְרוֹר וּלְזָרוּעָן וּלְבִתְוֹן וּלְכָסָאָן יְהוָה שְׁלוֹם עַד־עַלְמָם מִעַם יְהוָה :

וַיַּעֲלֵל בְּנֵיהוּ בָּן־וַיְהִירָע וַיִּפְגַּע־בָּו וַיִּמְתַּחַר וַיִּקְבַּר בְּבִתְוֹן בְּפֶרְבָּר :

לְהָיוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת־בְּנֵיהוּ כִּי־יְהוָה תְּחִתְּיו עַל־הַצָּבָא וְאֶת־צָרוֹק חַכְמָה נָתַן הַמֶּלֶךְ תְּחִתְּ אַבִּיתָר :

וַיָּשַׁלַּח הַמֶּלֶךְ וַיָּקָרָא לְשָׁמְעֵי וַיֹּאמֶר לוֹ בְּנֵה־דָּתָה בֵּית בִּירוּשָׁלָם וּשְׁבַת שָׁם וְלֹא־תִּצְא מִשְׁם אַנְחָה וְאַנְחָה :

וְהִיא בְּנֵי־בְּנֵי קָרְבָּן יָרַע תְּרֻעָה כִּי מוֹת פָּטוֹת דְּמִיקָּה וְרָוחַב בְּרָאשׁ :

וַיֹּאמֶר שָׁמְעֵי לְפָרָךְ טֹוב הַרְבֵּר כַּאֲשֶׁר רַבָּר אָרְנוּ הַבְּרָךְ בָּן וַיַּעֲשֵׂה עֲבָרָה וַיֵּשֶׁב שָׁמְעֵי בִּירוּשָׁלָם יָמִינְךָ בָּבִם :

וַיָּרֶא מֹקֵן שְׁלֹשׁ שָׁנִים וַיַּבְרְכוּ שְׁנִים 39
 עֲבָרִים לְשָׁמְעֵי אֱלֹהִים בְּנֵי מִצְרָיִם
 מֶלֶת גָּת וַיַּעֲזֹר לְשָׁמְעֵי לְאָמֵר הַגָּה
 עֲבָרִיךְ בְּנֵת: וַיָּקָם שָׁמְעֵי וַיַּחֲבֹשׁ מ
 אֶת חִמְרוֹ וַיָּלֹה גַּתָּה אֱלֹהִים בְּנֵי
 לְבָקֵשׁ אֶת עֲבָרִיךְ וַיָּלֹה שָׁמְעֵי וַיָּבֹא
 אֶת עֲבָרִיךְ מִנֶּת: וַיַּפְרֵד לְשָׁלְמָה כִּי- 41
 חַחְכָּמָה 42

חַחְכָּמָה
 חַחְכָּמָה
 חַחְכָּמָה

חַלְקָה שָׁמְעֵי מִירּוּשָׁלָם צָת וַיָּשֶׁב:
 וַיַּשְׁלַח הַפְּלָךְ וַיַּקְרָא לְשָׁמְעֵי וַיֹּאמֶר 42
 אֶלְעָזָר הַלוֹא הַשְׁבֻעָתִיךְ בִּרְהָה וְאַעֲדָה
 בְּךָ לְאָמֵר בְּיוֹם צָאתְךָ וְהַלְכָתְךָ אֲנָה
 וְאַנְתָּה יָרָע תְּרֵע בַּיּוֹם תְּמוּתָךְ
 וְתַאֲמֵר אֶלְي טֹב תְּרֵבָר שָׁמְעָתוֹ:
 וְמַרְועַלָּא שְׁמָרָת אֶת שְׁבָעָתֵךְ יְהוָה 43
 וְאֶת הַמְצֻוֹה אֲשֶׁר צִוָּתִי עֲלֶיךָ;
 וַיֹּאמֶר הַפְּלָךְ אֱלֹהִים שָׁמְעֵי אַתָּה יְרֻעָת 44
 אֶת כָּל-חֶרֶעה אֲשֶׁר יָרָע לְכַכְּבָר
 אֲשֶׁר עָשִׂירָת לְדוֹר אָבִי וְהַשִּׁיב יְהוָה
 אֶת רַעַתְךָ בְּרָאָשָׁה:
 וְהַמְלָךְ שְׁלֹמֹה בָּרוֹךְ וְכַפְאָרוֹךְ יְהוָה מֶה
 בְּכֹונָה לְפָנֵי יְהוָה עַד עַזְלָם:
 וַיַּעֲזַב הַמְלָךְ אֶת-בְּנֵיהוּ בֶן-יְהוּדָה 45
 וַיַּצְא וַיַּפְגַּע-בּוֹ וַיִּטְבַּל וְהַמְלָכָה
 נִבְנָה בְּבֵר שְׁלֹמָה:

Das III. Capitel.

I. Salomens heirath und frömmigkeit. II. Sein traum und gebet um weisheit. III. Sein statlich opfer;

IV. und lieges urtheil über judeen huren.

וַיִּתְחַתֵּן שְׁלֹמָה אֶת-בְּרִיתָה מֶלֶת א
 מִצְרָיִם וַיִּקְחֵה אֶת בְּתֵרְפִּיהָ וּבִיאָה אֱלֹהִים
 עִיר דָּרָר עַד גָּלְחוּ לְבָנָתָה אֶת-בְּרִיתָה וְאֶת
 בֵּית יְהוָה וְאֶת-חֵזֶקְתָּה יְרוּשָׁלָם סְבִיבָה:
 רַק הָעַם מִזְבְּחִים בְּבָמֹת פִּי לֹא-נִבְנָה 2
 בֵּית לְשָׁמְעֵי יְהוָה צְדָקָתָה רַבָּה:

וַיַּאֲחַב שְׁלֹמָה אֶת-יְהוָה לְלִכְתָּה בְּחַקְתָּה 3
 רַבָּר אָבִיו רַק בְּבָמֹת רְאָמָזָבָח וּמְלָכִידָר:

39. Es begab sich aber über drey jahre, daß zwee knechte dem Simei entlaßten zu Achis, dem sohn Maachah, dem könige zu Gath. Und es ward Simei angesagt: Siehe, deine knechte sind zu Gath.

40. Da machte sich Simei auf, und sattelte seinen esel: und zog hin gen Gath zu Achis, daß er seine knechte suchte. Und da er hin kam, brachte er seine knechte von Gath.

41. Und es ward Salomo angesagt, daß Simei hingezogen wäre von Jerusalem gen Gath und wieder kommen.

42. Da sandte der könig hin, und ließ Simei rufen, und sprach zu ihm: hab ich dir nicht geschworen bei dem HERRN, und dir beigezet und gesagt, welches tages du würdest ausziehen und hie oder dahin gehen, daß du wissen soltest, du müdest des todes sterben? Und du sprachest zu mir: Ich habe eine gute meinung gehört.

43. Warum hast du denn dich nicht gehalten nach dem eide des HERRN: und gebot, das ich dir geboten habe?

44. Und der könig sprach zu Simei: Du weißt alle die bosheit, der dir dein herz bewußt ist, die du *meinem vater David gethan hast; der †HERR hat deine bosheit bezahlet auf deinen kopf; *2 Sam. 16, 5. seq. †Ps. 54, 7. Ps. 62, 13.

45. Und der könig Salomo ist gesegnet, und der stuhl David wird beständig seyn vor dem HERRN ewiglich.

46. Und der könig gebot Benaja, dem sohn Jojada: der ging hinaus und schlug ihn, daß er starb. Und das königreich ward bestättiget durch Salomo hand.

Capitel.

und gebet um weisheit. III. Sein statlich opfer;

über judeen huren.

Und Salomo befriedete sich mit Pharaos, dem könige in Egypten; und nahm Pharaos tochter, und brachte sie in die stadt Davids; bis er ausbaute sein haus, und des HERRN haus, und die mauern um Jerusalem her.

2. Aber das volck opferte noch auf den höhen; denn es war noch kein haus gebauet dem namen des HERRN, bis auf die zeit.

3. Salomo aber hatte den HERRN lieb, und wandelte nach den sitzen seines vaters Davids: ohne daß er auf den höhen opferte und räucherte.

II. 4. Und

II. 4. Und der König ging hin gen Gibeon, daselbst zu opfern: denn das war eine herrliche Höhe. Und Salomo opferte tausend Brandopfer auf demselben altar.

5. Und ^{*}der HERR erschien Salomo zu Gibeon im Traum des Nachts, und Gott sprach: Bitte, was ich dir geben soll.

^{* c. 9. 2. v.}

6. Salomo sprach: Du hast an meinem Vater David, deinem Knecht, grosse Barmherzigkeit gethan; wie er denn vor dir gewandelt hat in Wahrheit und Gerechtigkeit, und mit richtigem Herzen vor dir; und hast ihm diese grosse Barmherzigkeit gehalten und ihm einen Sohn gegeben, ^{* der auf seinem Stuhl sitze, wie es denn ist} gegeben. ^{c. 1. 48.}

7. Nun HERR, mein Gott, Du hast meinen Knecht zum Könige gemacht, an meines Vaters Davids statt. So bin ich ein kleiner Knabe, weiß nicht weder meinen Ausgang noch Eingang.

8. Und dein Knecht ist unter dem Volk, das du erwehlet hast: so groß, daß es niemand zählen noch beschreiben kann, vor dem Range.

9. So wilst du deinem Knechte geben ein gehorsam Herz: daß er dein Volk richten möge: und verstehen, was gut und böse ist. Denn wer vermögt das dein mächtig Volk zu richten? ^{² Chron. 1. 1.c.}

10. Das gefiel dem HERRN wohl, daß Salomo um ein solches bat.

11. Und Gott sprach zu ihm: Weil du solches bittest, und bittest nicht um langes Leben, noch um Reichtum, noch um deiner Feinde Seele, sondern um Verstand gerichtet zu hören:

12. Siehe, so habe ich gehorchen nach deinen Worten. Siehe, ich habe dir ein weises und verständiges Herz gegeben: daß deines gleichen vor dir nicht gewesen ist, und nach dir nicht auftreten wird.

13. Dazu, ^{*} daß du nicht gebeten hast, habe ich dir auch gegeben, nämlich Reichtum und Ehre: daß deines gleichen Feind unter den Königen ist zu deinen Zeiten.

^{* 2 Chron. 1. 12. Weisb. 7. 11. Matth. 6. 33.}

14. Und se du wirst in meinen wegen wandeln, daß du hältest meine Sitten und gebore, wie dein Vater David gewandelt hat: so will ich dir geben ein langes Leben.

4. וְלֹא תַּפְלֵה גָּבֻנָּה לִזְבֹּח שְׁם כִּי־
הִיא הַמֶּה הַגָּדוֹלָה אֲלֵף עֲלוֹת יְעֵלה
שְׁלֹמָה עַל הַמּוֹבֵח הַחוֹא :

הַבְּנָעָן נִרְאָה יְהוָה אֱלֹהָיו שְׁלֹמָה
בְּתִלְוָן הַלְּילָה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שְׁאַל־

מָה אַתָּה־לֹךְ :

וַיֹּאמֶר שְׁלֹמָה אַתָּה עֲשִׂית עַם־עֲבָדָךְ
רוֹר אָבִי חִסְר צָרוֹל כִּאֲשֶׁר הָלַךְ
לְפִנֵּיךְ בְּאֶמֶת וּבְצִדְקָה וּבְיִשְׁרָת לְכָבֵב
עַמְּךָ וְתַשְׁמַר־לְךָ אֶת־חִסְר הַצָּרוֹל הַזֶּה
וְתַחַטֵּל־לְךָ בָּן יִשְׁבַּע־כְּסָאוֹ כְּיֻם הַזֹּה:

צִוְּנָבִין

7. וְעַתָּה יְרוּחָה אֱלֹהָיו אֱתָה הַמֶּלֶךְ
אֶרְך־עֲבָדָךְ הַמְּחַת רֹר אָבִי וְאַנְבֵי נָעַר
כָּתֵן לֹא אָרְעֵצָאת נְבָא :

8. וְעַבְדָּךְ בְּתוֹךְ עַמְּךָ אֲשֶׁר בְּחֶרְתָּה עַם־
רֹב אֲשֶׁר לֹא־יִמְנַה וְלֹא יִסְפַּר מִרְבָּךְ :

9. וְגַתְתָּ לְעַבְדָּךְ לְבָב שְׁטוּע לְשִׁבְטָת אֶת־
עַמְּךָ לְהַכִּין בָּנֶן־טוֹב לְרֹעֵן כִּי מֵי יוּכֵל
לְשִׁפְט אֶרְך־עַמְּךָ הַכָּבֵר הַזָּה :

10. וְיִוְתַּבְּךָ הַכָּבֵר בְּעִינֵי אַרְנִי כִּי שְׁאַלְתָּ
שְׁלֹמָה אֶת־הַכָּבֵר הַזָּה: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים

אַל־יְהִי יְהִי אֲשֶׁר שְׁאַלְתָּ אֶת־הַכָּבֵר הַזָּה
וְלֹא־שְׁאַלְתָּ לְכָל יִמְּסִים רַבִּים וּלְאֶשְׁאַלְתָּ
לְכָל עַשְׂרֵה וְלֹא שְׁאַלְתָּ נְפֵשָׁא־בִּיהָ וְשְׁאַלְתָּ

11. לְכָל הַכִּין לְשִׁטְעָת מִשְׁפָּט: הַנְּהָה עַמְּתִי
כְּרַבְּךָ הַפָּה נִתְּחַת לְכָל חַכְמָם וְיִבְנֵן
אֲשֶׁר כִּמְזָקָה לֹא־הָרָה לְפִנֵּיךְ וְאֶחָד־יָהָה:

12. לֹא־יַקְרִים כִּי־זֶה: וְנַבְּאַשְׁר לֹא־
שְׁאַלְתָּ נִתְּחַת לְהַזְּמָנָה כִּי־בְּבָזָן
אֲשֶׁר לֹא־הָרָה בְּמִזְמָה אִישׁ בְּמִזְמָה

13. בְּלֹא־יַמְזִיק: וְאַבְּתָה הַרְהָה בְּרַבְּךָ
לְשִׁבְעָר חָרוֹן וְנוֹזְבָה בְּאַשְׁר הַלְּבָרְדָה
בְּוֹר אָבִיה וְהַאֲרָכָה אֶרְך־יְמִינָך:

וַיְכַשֵּׁךְ שָׁלֹמֶת וַיִּגְנַּה חֲלָם וַיַּבְאֶטּוּ חֲטֹאתֵיכֶם
וַיַּרְשְׁלָם וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי אָרוֹן בְּרִית -
יְהֹוָה וַיַּעַל עַלְוָה וַיַּעֲשֶׂשׂ שְׁלָמִים
וַיַּעֲשֶׂשׂ מְשֻׁחָה לְכָל־עַבְדוּ :
אוֹתָן תָּבָאֵנָה שְׁתִּים נְשִׁים זָנוֹת אֶל -⁶
הַפְּלָה וַתַּעֲמֹדְנָה לִפְנֵיו : וְתַאֲמֹר ⁷
הָאֲשָׁה רָאשָׁת בֵּי אָרְנוֹן אָנָּנוּ וְהָאֲשָׁה
הַזֹּאת יִשְׁבַּת בְּבוֹרָה אֶחָד וְאֶלְרָעָה
בְּבִית : וַיַּהַי בְּיָמֵינוֹ הַשְּׁלִישִׁי לְלְתֵו ⁸
וַתַּלְדֵּר גַּם־הָאֲשָׁה הַזֹּאת וְאַנְחָנוּ יְחִינָו
אֶצְרָר אַתָּנוּ בְּבִית זָלָט שְׁתִּים אַנְחָנוּ
בְּבּוֹרָה : וַיָּמָר בֶּן־הָאֲשָׁה רְאוֹת ⁹
לִילָה אֲשֶׁר שְׁכַבָּה עָלָיו :
וַתִּקְםֵן בְּתוֹךְ הַלְּילָה וַתַּקְחֵ אֶת־בְּנֵי
מַאֲצָלִי וַאֲמֹתֵךְ יִשְׁנָה וַתִּשְׁכִּיבֵהוּ
בְּחִיקָה וְאַתְּבָנָה הַפְּתָחָה הַשְׁכִּיבָה בְּחִיקָה:
וַיָּקַם בְּפֶלֶךְ לְהִינִּיק אֶת־בְּנֵי וְרָגְנָה -¹⁰
מַגְּרָגְרָת וְאַתְּבָנָן אֶלְיוֹ בְּפֶלֶךְ וְהַפְּהָה לֹא -
רוּחַ בְּנֵי אֲשֶׁר יְלָתֵי :
וְנִאמֶר הַפְּלָה הָאֲשָׁה הָאַחֲרָתְלָא לֵי בְּנֵי תְּחִי ¹¹
וּבְנֵה הַפְּתָחָת אָמְרָת לֹא כִּי בְּנֵה
הַפְּתָחָת וּבְנֵי הַחִי וַתַּרְבְּרָנָה לִפְנֵי הַפְּלָה:
וְנִאמֶר הַפְּלָה זֹאת אַמְתָה זֹה - בְּנֵי הַחִי ¹²
וּבְנֵה הַפְּתָחָת וְאַתְּ אַמְתָה זֹה - בְּנֵי הַחִי
הַפְּתָחָת וּבְנֵי הַחִי : וְנִאמֶר הַפְּלָה קְטוֹ ¹³
לֵי - חָרֵב וְנִבְיאָה הַחָרֵב לִפְנֵי הַפְּלָה :
וְנִאמֶר הַפְּלָה גּוֹרֵי אֶת־הַחִזִּי לְאַחַת וְאַתְּ
לְשָׁנִים וְתַנֵּן אַת־הַחִזִּי לְאַחַת וְאַתְּ
הַחִזִּי לְאַחַת : וְנִאמֶר הָאֲשָׁה אַשְׁר -¹⁴
בְּנֵה הַחִזִּי אֶל־כֶּבֶלֶה כִּי־נִכְמַרוּ
רְחַמְמָה עַל־בְּנֵה וְנִאמֶר בֵּי אָרְנוֹן
חַנְכָה לְהַאֲתָה־לְלֹר הַחִזִּי וּבְנֵת אֶל־
תְּמִימָרְתִי וְאַתְּ אַמְתָה גַּם -¹⁵ גַּם - לֹה
לֹא יִהְיֶה נָרוּ :

III. 15. Und da Salomo erwachte: siehe, da war es ein traum. Und kam gen Jesualem, und trat vor die lade des hundes des HERRN, und opferte brandopfer und dancopfer, und machte ein gross mahl allen seinen knechten. ¹⁶ Wlos 40,20.

IV. 16. Zu der zeit kamen groe huren zum könige, und traten vor ihn.

17. Und das eine weib sprach: Ach mein herr, ich und dis weib wohneten in Einem hause; und ich gelag bei ihr im hause.

18. Und über drey tage, da ich geboren hatte, gebat sie auch. Und wir waren bey einander: daß kein fremder mit uns war im hause, ohne wir beyde.

19. Und dieses welbes sohn starb in der nacht: denn sie hatte ihn im schloss erdrückt.

20. Und sie stand in der nacht auf und nahm meinen sohn von meiner seite, da deine magd schlieff: und legte ihn an ihren arm, und ihren todtten sohn legte sie an meinen arm.

21. Und da ich des morgens auffand, meinen sohn zu säugen: siehe, da war er todt. Aber am morgen sahe ich ihn eben an: und siehe, es war nicht mein sohn, den ich geboren hatte.

22. Das andere weib sprach: Nicht also, mein sohn lebet und dein sohn ist tode. Jene aber sprach: Nicht also, dein sohn ist tode und mein sohn lebet. Und redeten also vor dem könig.

23. Und der könig sprach: Diese spricht, mein sohn lebet und dein sohn ist tode; jene spricht, nicht also, dein sohn ist tode und mein sohn lebet.

24. Und der könig sprach: Holet mir ein schwerde her. Und da das schwerde vor den könig gebrachte ward,

25. Sprach der könig: Theilet das lebendige kind in zwey theile; und gebet dieser die hälfte, und jener die hälfte.

26. Da sprach das weib, des sohn lebete, zum könig (denn ihr mütterlich herz entbrante über ihren sohn): Ach mein herr, gebet ihr das kind lebendig und tödet es nicht. Jene aber sprach: Es sey weder mein noch dein, lasset es theilen.

27. Da

אַחֲרִינְבָּן־עֶזְרָא מִתְגִּימָה :
 אַחֲרִימָעֵץ בְּנַפְתָּלִי נָס־הַיָּא לְקֹחַ אֶרְצָה טו
 בְּשִׁמְתָּה בָּרֶת־שְׁלֹמָה לְאַשָּׁה :
 בְּעָנָא בָּן־חִוְשָׁא בָּאָשָׁר יְכֻלּוֹת :
 יְחִשְׁפָּט בָּן־פְּרוּתִ בִּישָׁכָר :
 שְׁמַעַי בָּן־אַלְאָגָב בְּבָנִים :
 גָּבָר בָּן־אַרְיָה בָּאָרֶץ גָּלְעָד אֶרְצָ סִיחָן :
 מֶלֶךְ הַאֲמֹרִי וְעַגְמָלָה הַבְּשָׂן וְנָצְבָּב
 אַחֲרֵי אָשָׁר בָּאָרֶץ : יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל כ
 רַבִּים נְחֹלָל אָשָׁר־עַל־הַיָּם לְגַבְּ
 אַגְּלִים וְשִׁזְוּם וְשִׁמְחוֹם :

[Cap. V.]

וְשָׁלֹמָה רַיִה מַוְשֵׁל בְּכָל־רַפְמַלְכוֹת א⁽²¹⁾
 מִן־הַנֶּרֶל אֶרְץ פְּלַשְׁטִים וְעַרְבָּל
 מִצְרִים מְגַשִּׁים מִנְחָה וּעֲבָרִים אֶת־שְׁלָמָה
 בְּכָל־יְמֵי תְּיוּ: יְהוָה לְחַם־שְׁלָמָה⁽²²⁾
 לִיּוֹם אַחֲרֵי שְׁלָשִׁים כֶּרֶת וְשָׁשִׁים בֶּרֶת
 קָמָח : עַשְׂרָה בְּכָר בְּרָאִים וּעֲשָׂרִים⁽²³⁾
 בְּכָר רְעֵי וּמְאָה צָאוֹן בְּכָר קְאַיִל וְצָבִי
 וְיִחְמֹר וּבְרָבִים אֲבוֹסִים : בַּיּוֹה א⁽²⁴⁾
 רַדָּה בְּכָל־עַבְרָה הַנֶּרֶל מִתְפָּסֵח וְעַד
 עֹזָה בְּכָל־מֶלֶכִי עַבְרָה הַנֶּרֶל וְשְׁלוֹם הִיה
 לְוָיָּה מִכָּל־עַבְרִיו מִסְבֵּב : וַיַּשְׁבַּט יְהוָה⁽²⁵⁾
 וְיִשְׁרָאֵל לְבַטְחָאֵל תְּחִתְּצָבָן וְתְחִתְּ
 תְּאַנְתָּו מִןְן וְעַד — בָּאָר שְׁבָע בְּלִיְמֵי
 שְׁלָמָה : וַיַּחֲזַק לְשְׁלָמָה אֲרָבָּעִים אֶלְף⁽²⁶⁾
 אֲרוֹתִים סְוִיסִים לְמִרְכָּבָה וְשְׁנִיסִּים עַשְׁר אֶלְף
 פְּרָשִׁים : וְכָלְלָה הַגְּנָזִים הָאֱלֹהִים⁽²⁷⁾
 אֶת־הַפְּלָחָה שְׁרָמָה וְאַת בְּלִיְמֵרָב
 אַל — שְׁלָחֵן הַמֶּלֶךְ שְׁרָמָה אִישׁ חָרְשָׁן
 לֹא יַעֲרֹרְנוּ בָּרָבָר : וְהַשְׁעָרִים וְהַתְּבָן⁽²⁸⁾
 יְהוָה — שֵׁם אִישׁ כְּמַשְׁבָּנוּ :

14. AbiNabab, der sohn Jode, zu Mahanaim.

15. Ahimaaz in Mapethah: und er nahm auch Salomons tochter Basimah, zum weibe.

16. Baena, der sohn Japhet, in Asse und zu Aloth.

17. Josaphat, der sohn Paruah, in Isaschar.

18. Simei, der sohn Ela, in Benjamin.

19. Geber, der sohn Uri, im lande Gilead; im lande Sihon, des königs der Amoriter; und Og, des königs in Bashan: Ein amtmann war in demselben lande.
III. 20. Juda aber und Israel des war viel, wie der sand am meer: und assen und trunken, und waren frölich. * c. 3, 8. 1 Mof. 13, 16. 4 Mof. 23, 10.

21. Also war* Salomo ein herr über alle königreiche, von dem wasser an, in der Phälistern lande, bis an die grenze Egypti: die ihm geschenke zubrachten, und dieneten ihm sein lebenlang. * Sir. 47, 14.

IV. 22. Und Salomo musste täglich zur speisung haben, dreysig cor semmelmehl, und sechzig cor ander mehl:

23. Beben gemästete rinder, und zwanzig weiderinder, und hundert schafe; ausgenommen hirsche und rehe, und gemesen, und gemästet vieh.

24. Denn er herrschete im ganzen lande, dis seit des wassers von Eiphrah bis gen Gaza, über alle könige dis seit des wassers; und hatte fried von allen seinen unterthanen umher:

25. Dass Juda und Israel* sicher wohneten, ein ieglicher unter seinem weinstock, und unter seinem feigenbaum, von Dan bis gen BerSeba; so lange Salomo lebete. * 3 Mof. 26, 5. t 2 Kön. 18, 31.

26. Und Salomo hatte * vierzig tau-send wagenpferde, und zwölf tausend reisigen. * 2 Chron. 9, 25.

27. Und die amtleute versorgten den könig Salomo und alles, was zum thil des königs gehörte, ein ieglicher in seinem monden: und ließen nichts fehlen.

28. Auch gersten und stroh für die rosse und läufer brachten sie an den ort, da er war, ein ieglicher nach seinem befehl.

V.29. Und Gott gab Salomo sehr grosse Weisheit und verstand; und gerost herz, wie † sand, der am ufer des meers lieget: * Sir. 47, 16. † Ps. 139, 18.

30. Dass die weisheit Salomo grösser war, denn aller kinder gegen morgen und aller Egypter weisheit.

31. Und war weiser denn alle menschen; auch weiser denn die tichter, Ethan, der Esrahter, Heman, Chalcol und Darda: und war berühmt unter allen heiden umher.

32. Und er redete drey tausend sprüche, und seiner lieber waren tausend und fünf.

33. Und er redete von bäumen: vom ceder an zu libanon bis an den ysp, der aus der wand wächst. Auch redete er von vies, von vogeln, von gewürm und von fischen.

34. Und es kamen aus allen völckern, zu hören die weisheit Salomo: von allen königen auf erden, die von seiner weisheit gehöret hatten. * c. 10, 1. 6.

Das V. Capitel.

I. Hirambotschaft an Salomo, II. und dieses an jenen: III. Der sich freuet; IV. Gender verabredung und bund wegen holzes und der arbeitsleute zum tempelbau; V. Welche letztere Salomo an seinem ort ordentlich bestellte.

Und Hiram, der König zu Tyro, sandte seine knechte zu Salomo: denn er hatte gehörter, daß sie* ihn zum könige gesalbet hatten an seines vaters statt. Denn Hiram liebete David sein lebentlang. * c. 1, 39.

II. 2. Und Salomo sandte zu Hiram, und ließ ihm sagen: * 2 Chron. 2, 3.

3. Du weisest, daß mein vater David nicht konte bauen ein haus dem namen des HERRN, seines Gottes, um des kriegs willen, der um ihn her war, bis sie der HERR unter seine fußolen gab.

4. Nun aber hat mir der HERR, mein Gott, ruhe gegeben umher: daß kein wiedersacher noch böse hinderniß mehr ist.

5. Siehe, so hab ich gedacht ein haus zu bauen dem namen des HERRN, meines Gottes, wie * der HERR geredt hat zu meinem vater David und gesagt: Dein sohn, den ich an deine statt sehen werde auf deinen stuhl, der soll meinem nomen ein haus bauen. * 2 Sam. 7, 13. x.

6. So befiehl nun, daß man mir ceterum aus libanon haue, und daß deine

9. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים חֲכָמָה לְשָׁלֹמָה וְתִבְנֵה חֲרִיבָה מִזְאָר וּרְחֵב לְבָבְךָ תַּחֲזֵל אֲשֶׁר עַל־

10. שְׂפַת הַיּוֹם: וַעֲרֵב חֲכָמָת שְׁלֹמָה מִחְכָּמָת בְּלִבְנֵי־קָרְם וּמִכָּלְלָת חֲכָמָת מִצְרָיִם:

11. וַיַּחֲכַם מִכָּל־הָאָרֶץ מִאִתְּנָן הַאֲרוֹחַ וּרְמִין וּכְלָנָל וּרְקָעַ בְּנֵי מִתְּחֹלָן וּיְהִידָּה:

12. וַיַּדְרֹבֵר שְׁלֹשָׁת אֲלָמִים מִשְׁלָל וִירוּ-

13. שִׁירּוֹ חֲמָשָׁה וְאֶלָּף: וַיַּרְבֵּר עַל־

14. הַעֲצִים מִן־הָאָרוֹן אֲשֶׁר בְּלִבְנֵז וּעַרְ-

15. הַאֲזֹוב אֲשֶׁר יַצֵּא בְּקִיר וַיַּרְבֵּר עַל־הַבְּרִקָּה וְעַל־הַעֲזָה וְעַל־הַרְמָשָׁה

16. וְעַל־הַרְגָּם: וַיַּבְאֵר מִכָּל־הַעֲמִים לְשָׁמְעָת חֲכָמָת מִתְּכָלָן:

17. מִלְכֵי הַרְחָג אֲבָיו כִּי אֶחָב קְיָה חִרְבָּם לְדוֹר בְּלִי־הַיִם:

18. וַיַּשְׁלַח חִרְבָּם מֶלֶךְ־צָרָר אֶת־עַבְרִיוֹן אֶל־שְׁלֹמָה כִּי שָׁמַע כִּי אָתוֹ מִשְׁתָּחֹת לְמִילָה תְּחִרְגָּה אֲבָיו כִּי אֶחָב קְיָה חִרְבָּם לְדוֹר בְּלִי־הַיִם:

19. וַיַּשְׁלַח שְׁלֹמָה אֶל־חִרְבָּם לְאָמֵר:

20. אַתָּה יְרֻעָת אֶת־דוֹר אֲבִי כִּי לֹא יָלַל לְבָנוֹת בֵּית לְשָׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִפְנֵי הַפְּלִחָמָה אֲשֶׁר סִבְבָּתוּ עַד תַּת־יְהוָה רַגְלֵי קֶדֶם אַתָּם תְּחַזֵּק כְּפֹתָר גֶּלֶן: וְעַתָּה הַנִּיחַ

21. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִי מִסְבֵּב אָז שָׁטָן וְאָז לְשָׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי מִסְבֵּב אָז שָׁטָן וְאָז יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי מִסְבֵּב אָז שָׁטָן וְאָז אַתָּה תְּחַתְּךָ עַל־כִּסֵּא הַיָּא־יְבָנָה כִּי חִזְקִיתָה לְשָׁמוֹן: וְעַתָּה צִוָּה וְיִכְהַזֵּד לְאָז: וְעַתָּה צִוָּה

22. וְיִכְהַזֵּד לְאָז: וְעַתָּה צִוָּה

23. וְיִכְהַזֵּד לְאָז: וְעַתָּה צִוָּה

24. וְיִכְהַזֵּד לְאָז: וְעַתָּה צִוָּה

25. וְיִכְהַזֵּד לְאָז: וְעַתָּה צִוָּה

26. וְיִכְהַזֵּד לְאָז: וְעַתָּה צִוָּה

27. וְיִכְהַזֵּד לְאָז: וְעַתָּה צִוָּה

28. וְיִכְהַזֵּד לְאָז: וְעַתָּה צִוָּה

29. וְיִכְהַזֵּד לְאָז: וְעַתָּה צִוָּה

30. וְיִכְהַזֵּד לְאָז: וְעַתָּה צִוָּה

31. וְיִכְהַזֵּד לְאָז: וְעַתָּה צִוָּה

וְיָהִי עַם־עֲבֹרִיךְ וְשָׁבֵר עַבְרוֹלֶךְ אַתָּנוּ לְכָךְ
כָּל אֲשֶׁר תָּמַרְכָּבָי ۱۰ אַתָּה יְרֻעָתְּנִי
אַنְגָּנוּ אַיִשׁ יְרֻעָה לְכָרְתָּעִים בְּצָרְנִים:
וַיָּרַוי כְּשַׁטְּעַ חַיְּם אַתָּה־דְּבָרִ שְׁלֹמָה ۱۱
וַיִּשְׁמַח מָאוֹר וַיֹּאמֶר בְּרִיךְ יְהוָה הַזָּם אֲשֶׁר
נָרַן לְדוֹר בָּן־חַכְם עַל־הָעֵם הָרָב הַזָּה:
וַיָּשַׁלַּח חִרְם אַל־שְׁלֹמוֹה לְאָמֵר שְׁמֹעָתָר ۱۲
אַתָּה אֲשֶׁר־שְׁלֹחַת אֶלְي֙ אַנְתָּה אֲשֶׁר־
כָּל־חַפְצָךְ בְּעֵצִי אֲרָיוֹם וּבְעֵצִי בְּרָשָׂוֹם:
עֲבָרִי יְרֻוּ מִן־הַלְּכָנוֹ נָפָח וְאַנְתָּה ۱۳
אֲשִׁים דְּבָרוֹת בֵּין עַד־הַפְּלָקּוֹם ۱۴
אֲשֶׁר־תְּשַׁלֵּחַ אֶלְיָהוּ וּנְפָצִים שָׁם
וְאַתָּה תְּשַׁאֲוָה וְאַתָּה תַּעֲשֵׂה אַתָּה
חַפְצֵי לְחַתְּתָה לְחַם בִּתְיָה:
וַיָּרַוי חִרְמָם נָתַן לְשְׁלֹמוֹה עֵצִי אֲרָיוֹם ۱۵
עֵצִי בְּרוֹשִׁים בְּלַחְפּוֹז: ۱۶
לְשְׁלֹמוֹה נָתַן לְחוֹלָם עָשָׂרוֹם אֶלְף כֶּר ۱۷
חַטִּים מִכְלָת לְכִיחּוֹ וּעָשָׂרוֹם כֶּר שְׁמָנוֹ
כְּחַיתָּה בָּה־יְהוָה שְׁלֹמוֹה לְחַיְּם שְׁנָה
בְּשָׁנָה: וַיְהִי בְּמַן חַכְמָה לְשְׁלֹמוֹה ۱۸
כַּאֲשֶׁר דָּבָר־לְזֹה וַיְהִי שָׁלָם בֵּין חַיְּם
וּבֵין שְׁלֹמוֹה וַיַּרְא תְּרִתָּה בְּרוֹת שְׁנִיהם:
וַיַּעַל הַפְּלָךְ שְׁלֹמָה מִסְמָלָה־יִשְׂרָאֵל ۱۹
וַיָּרַוי הַטָּס שְׁלֹשִׁים אֶלְף אַיִשׁ:
וַיַּשְׁלַחַם לְכִינּוֹת עָשָׂרֶת אֶלְפיּ בְּחָרֶשׁ ۲۰
חַלְפּוֹתָן חַרְשָׁי יְהוָה בְּלִבְנָנוֹ שְׁנִים
תְּרִישִׁים בְּבִיטָן וְאַרְנִישִׁים עַל־דְּפָסִים:
וַיָּרַוי לְשְׁלֹמָה שְׁבָיעִים אֶלְף נִשְׁאָה ۲۱
סְכָל וִישְׁמַנִּים אֶלְף חַצְבָּה בְּהָרָה:
לְבָרֶבֶת יְשָׁרֶר הַנְּקָבִים לְשְׁלֹמָה אַשְׁר עַל־לְ
הַפְּלָאָה שְׁלֹשָׁת אַרְפִּים וְשָׁלַשׁ בְּאֹתָה
הַרְדִּים בְּעַבְדָּת רַעַשִׁים בְּפְלָאָה:
וַיַּצִּי הַפְּלָךְ וַיְסַע אֲבָנִים גָּדוֹלֹת אֲבָנִים ۲۲
בְּגָרוֹת לְסִפְר הַבְּרִית אַבְנֵי נִירָת:

fnechte mit meinen knechten seyn. Und das lohn deiner knechte will ich dir geben: alles, wie du sagest. Dein Du weisst, daß bey uns niemand ist, der holz zu hauen wisse, wie die Zidonier.

III. 7. Da hiram aber hörete die worte Salomo, freute er sich hoch, und sprach: * Gelobet sey der HERR heute, der David einen weisen sohn gegeben hat über dis grosse volk. * 2 Chron. 2, 12.

IV. 8. Und hiram sandte zu Salomo, und ließ ihm sagen: Ich habe gehöret, was du zu mir gesandt hast; Ich will thun nach alle deinem begehr, mit cedern und tannen holz.

9. Meine knechte sollen sie vom Libanon hinab bringen ans meer: und will sie in flösse legen lassen auf dem meer bis an den ort, den Du mir wirst ansagen lassen; und will sie daselbst abbinden, und Du solts holten lassen. Aber Du soll auch mein begehr thun, und speise geben meinem gesinde.

10. Also gab hiram Salomo cedern und tannen holz, nach alle seinem begehr.

11. Salomo aber gab hiram zwanzig tausend cor weißen zu essen für sein gesunde, und zwanzig cor gestossen öhls. Solches gab Salomo jährlich dem hiram.

12. Und der HERR * gab Salomo weisheit, † wie er ihm geredt hatte. Und war Friede zwischen hiram und Salomo, und sie machten beyde einen bund mit einander. * c. 4, 29. † c. 3, 12.

V. 13. Und Salomo legte einen anzahl auf ganzes Israel, und der anzahl war dreysig tausend mann.

14. Und sandte sie auf den Libanon, ie einen monden zehn tausend: daß sie einen monden auf dem Libanon waren, und zween monden daheim. Und * Adoniram war über solchen anzahl. * c. 4, 6.

15. Und Salomo hatte siebenzig tausend, die da last trugen; und achzigtausend, die da zimmerten auf dem bergen.

16. Ohne die obersten amtleute Salomo, die über das werk gesetz waren; nemlich dreypausend und dreihundert, welche über das volk herrscheren, das da am werk arbeitete.

17. Und der König gebot, daß sie große und kostliche steine ausbräden; nemlich gehauene steine zum grunde des hauses.

18. Und

**בג' וַיַּפְסֶלֶר בְּנֵי שְׁלֹמֹה וּבְנֵי חִירּוֹם וּהֲגָלָים
וּבְנֵי הַעֲצִים וּהַאֲבָנִים לְבִנּוֹת הַבַּיִת:**

Das VI. Capitel.

- I. Salomon bauet den Tempel, halle, fenster, gänge. II. Gott thut ihm eine schöne verheissung. III. Das Allerheiligste. IV. Cherubim und schnitzwerk. V. Zeit zwischen der grundlegung und vollendung.

Sm vier hundert und achtzigsten jahr
nach dem ausgang der kinder Israel
aus Egyptenland, im vierten jahr des ko-
nigreichs Salomo über Israel, im monden
Sif, das ist der ander mond, * ward das
haus dem HERRN gebauet.

2. Das haus aber, das der König Salomo dem HERRN baute, war sechzig ellen lang, und zwanzig ellen breit, und dreißig ellen hoch.

3. Und* baute eine halle vor dem temple: zwanzig ellen lang, nach der breite des hauses; und zehn ellen breit vor dem hause her. * 2 Chron. 3, 4.

4. Und er machte an das haus fens
innwendig weit, auswendig enge.

5. Und er baute einen umgang an der
wand des hauses rings umher, daß er
hende um den tempel und chor herging; und
machte seine äußere wand umher.

6. Der ~~unterste~~ gang war fünf ellen weit,
und der mittelste sechs ellen weit, und der
dritte sieben ellen weit: denn er legte trah-
nen aussen am hause umher, daß sie nicht
an der wand des hauses sich hielten.

7. Und da das haus gesetzt ward, waren
die steine zuvor ganz zugerichtet: daß man
einen hammer noch beil, noch irgend ein
isenzeug im bauen hörete.

8. Eine thür aber war zur rechten seiten
mitten am hause: daß man durch wendel-
steine hinauf ging auf den mittelgang, und
vom mittelgang auf den dritten.

9. Also bauete er das haus, und vollendets: und spündete das haus mit cedern, hende oben und an wänden.

10. Er bauete auch einen gang oben auf
dem ganzen hause herum, fünf ellen hoch:
und deckte das haus mit cedernholz.

H.ii.Und es geschach des h^eER^RIN wort
zu Salemo, und sprach:

12. Das seid das haus, das du bauest; wirst du in meinen geboten wandeln, und nach meinen rechten thun und alle

VI. Capitel.

ge. II. Gott thut ihm eine schöne Verhissung. III. Das
V. Zeit zwischen der Gründlegung und Vollendung.

ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה ליצאת בני-ישראל מארץ מצרים

בשנה הרביעית בחורש זו היה החיש
השני למלך שלמה על – ישראל ויבן

הבית ליהוּה : והבית אשר בנה הפלת שלמה ליהוּה ששים - אורה ארנו ועשרות רחבו ושלשים אורך קומתו:

3. וְחַאֲלָם עַל – פָנֵי הַיכָל הַבָּיִת עַשְׂרִים
אַפְרַה אַרְפַּה עַל – פָנֵי לְחָב הַבָּיִת עַשְׁר
בְּאֶמֶת רְחִיבו יְלָדְפֹנו בְּבוּז:

4 וַיַּעֲשֶׂה לְבֹתָה חֶלְוִי שְׁקָפִים אֲטָמִים:

ה וַיָּקֹם עַל־קַרְבָּן הַפִּתְחָה יָצֹעַ סֶבֶב אַתְּ
קִרְוֹת הַבִּתָּה סֶבֶב לְהַיִלֵּל וְלַדְבִּיר וַיַּעֲשֵׂה
אַלְמָנָת חָרוֹב; בָּאָנוֹנוֹ בְּהַסְבּוּר חַמְמָאָן

באמנה רחבה ותיכנה יש באמונה
רחבה והשלשיות שבע באמונה רחבה

פ' מונרכות נטון לפיה סכיב חוצה
ו לבליה אחו בקיות הבית: והבית
גביגות איז שלמה מושג גרוב ומפלום

וְהַגְּרוֹן כִּל־כָּלִי בְּרוֹל לְאָנְשָׁמֶן בְּבֵית
8 בְּהַבְּנָתוֹ: פָּתַח הַצְּלָע הַתְּכִינָה אֶל־

בחר הבית הומניט ובלויים יעלן על-
התיכנה ומין - התיכנה אל - השלשים :
וניבו אם - הביטו ווילה, ואספה אס -

הבית גנים ושורות בארץם:

וְיָמִים אֲתַחֲרֵינוּ עַל-כָּל-הַבָּא חָמֵשׁ אֶפְוֹת
קְוִימָתוֹ וַיָּמָנוּ אֶת-הַבָּית בְּעֵזִירָאִים:
עִירָה בְּבֵבָה בְּבוֹזָה אֶל-שִׁילְמָה לְאָנוֹ:

אָחֶלְכָלְמֹזְחִי לְלַכְתָבָה בְּהֵטָנָה תְקֻמָתִי
אָרֶת־רְכָבִי אֲתָה אָשָׁר רְגַדְתָּי אַל־
בָּרוּ אָבָה : וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי 13
יִשְׂרָאֵל וְלֹא אָעֵז אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל :
וַיְהִי שְׁלֹמֹה אֶת־הַבְּזִית וַיַּכְלֵהוּ : 14
וַיַּכְנַן אֶת־קִירוֹת הַפִּתְחָה מִבֵּיתָה בְּצֻלֻּוֹת טו
אַרְזָוִים מִקְרָכָע הַבֵּית עַד־קִירוֹת הַסְּפִינָה
צָפָה עַז מִבֵּית וַיַּצְפֵּף אֶת־קִרְכָע הַבֵּית
בְּצֻלֻּוֹת בְּרוֹשִׁים : וַיַּכְנַן אֶת־עִשּׂוֹת 16
אֲפָה מִרְכּוֹתִי הַבֵּית בְּצֻלֻּוֹת אַרְזָוִים
מוֹן־קִרְכָע עַד־קִירוֹת וַיַּכְנַן לוֹ
מִבְּרוֹת לְרַבֵּר לְקַרְשׁ הַקְּרָשִׁים :
וְאֶרְבָּעִים בְּאַמְתָה תְּהֵה הַבֵּית הוּא הרוּכָל 17
לִפְנֵי : וְאוֹרֶוּ אֶל־הַבֵּית פְּנִימָה 18
מִקְלָעָת פְּקָעִים וּפְטוּרִים צָצִים הַכָּל אֲחָז
אַיִן אָבָן נְרָאָה : וּרְכָבָר בְּתוֹךְ־הַבֵּית 19
מִפְנִימָה הַכִּין לְתַפְונָה שֶׁם אֶת־אַרְזָן בָּרִית
יְהוָה : וּלְפָנֵי הַרְכָבָר עַשְׂרִים אֲפָה כ
אֲרָה וְעַשְׂרִים אֲפָה רְחָב וְעַשְׂרִים אֲפָה
לְקָומָתוֹ וְצָפָחוֹ וְרַב סָגָר וְאֶרֶץ מְזֻבָּחָה
אַרְזָה : וַיַּצְפֵּף שְׁלֹמֹה אֶת־הַבִּבְנִית מִפְנִימָה 21
וְהַכָּסָגָר וְיַעֲפֵר בְּרַטְקִוּת זָהָב לְפָנֵי בְּרַתּוּקִות
הַרְכָבָר וְצָפָחוֹ זָהָב : וְאֶת־כָל־ 22 קְרָבָה
הַבִּבְנִית צָפָה זָהָב עַד־הַסְּפִינָה כָּל־הַבִּבְנִית
וְכָל־הַפְּטוּרָה אֲשֶׁר־לְרַכָּבָר צָפָה זָהָב :
וַיַּעֲשֵׂה בְּרַכָּבָר שְׁנִי כְּרוּבִים עַצִּים 23
שְׁמֵן עַשְׂרִים אֲפָותִים קָומָתוֹ :
וְחַמֵּשׁ אֲפָותִים בְּנֵה הַכְּרוּב הַאַחַת וְחַמֵּשׁ 24
אֲפָותִים בְּנֵה הַכְּרוּב הַשְׁנִית עַשְׂרִים אֲפָותִים
מִקְצּוֹת בְּנֵי וְיַד־קָצּוֹת בְּנֵי :
וְעַשְׂרִים בְּאַפְתָּה הַכְּרוּב הַשְׁנִי מִקְרָדָנה
אַחֲרָה וְקַצְבָּב אַחֲרָה לְשֵׁנִי הַכְּרוּב :
קָומָת רְכָבָב הַאַחֲר עַשְׂרִים בְּאַפְתָּה וְקָנוֹ 26
הַכְּרוּב הַשְׁנִי :

meine gebote halten, darinnen zu warden ; * so will ich mein wort mit dir bestätigen, wie ich deinen vater David geredt habe ; * 2 Sam. 7,13.x.

13. Und will * wohnen unter den kindern Israel, und will mein volk Israel nicht verlassen. * 2 Mos. 29,45.

III. 14. Also * bauete Salomo das haus, und vollendets. * Gesch. 7,47.

15. Und baute die wände des hauses innwendig an den seiten von cedern, von des hauses boden an bis an die decke : und spündets mit holz innwendig, und täfelte den boden des hauses mit lännen brettern.

16. Und er bauete hinten im hause zwanzig ellen lang eine cedern wand, vom boden an bis an die decke ; und bauete daselbst innwendig den chor, und das allerheiligste :

17. Aber das haus des tempels (vor dem chor) war vierzig ellen lang.

18. Innwendig war das ganze haus eitel cedern, mit gedrehten knoten und blumwerk, daß man keinen stein sahe.

19. Aber den chor bereitete er innwendig im hause, daß man die lade des bundes des HERREN daselbst hin thät.

20. Und vor dem chor, der zwanzig ellen lang, zwanzig ellen weit und zwanzig ellen hoch war und überzogen mit lautem golde, spündete er den altar mit cedern.

21. Und Salomo überzog das haus innwendig mit lautem golde; und zog guldene riegel vor dem chor her, den er mit golde überzogen hatte:

22. Also, daß das ganze haus gar mit golde überzogen war; dazu auch den ganzen altar vor dem chor überzog er mit golde.

IV. 23. Er machte auch im chor * zweien Cherubim, zehn ellen hoch, von öhlbaumholz. * 2 Mos. 25,18. c. 37,7.

24. Fünf ellen hatte ein flügel eines ieglichen Cherub, daß zehn ellen waren von dem ende seines einen flügels zum ende seines andern flügels.

25. Also hatte der ander Cherub auch zehn ellen, und war einerley maß und einerley raum beyder Cherubim :

26. Daß also ein ieglicher Cherub zehn ellen hoch war,

27. Und er thät die Cherubim inwendig ins haus. Und die Cherubim breiteten ihre flügel aus, daß eines flügel röhrete an diese wand und des andern Cherubs flügel röhrete an die andere wand: aber mitten im hause röhrete ein flügel an den andern.

28. Und er überzog die Cherubim mit golde.

29. Und an allen wänden des hauses um und um ließ er schnitzwerk machen von ausgehöhlten Cherubim, palmen und blumwerk, inwendig und auswendig.

30. Auch überzog er den boden des hauses mit guldeneen blechen inwendig und auswendig.

31. Und im eingange des chors machte er zwe thüren von öhlbaumholz, mit fünf ecketen pfosten.

32. Und ließ schnitzwerk drauf machen von Cherubim, palmen und blumwerk: und überzog sie mit guldeneen blechen.

33. Also machte er auch im eingange des tempels viereckete pfosten von öhlbaumholz:

34. Und zwe thüren von tannenholsz, daß eine segliche thür zwei blat hatte an einander hangend in ihren angeln.

35. Und machte schnitzwerk darauf von Cherubim, palmen und blumwerk: und überzog sie mit golde, recht wie es befohlen war.

36. Und er bauete auch einen hof drinnen von dreyen riegen gebauenen steinen, und von einer riegen gehofelten cedern.

V. 37. Im viernten jahr, im monden Sis, ward der grund gelegt am hause des HERRN. *c. 6, 1.

38. Und im elften jahr, im monden Bul (das ist der achte mond) ward das haus bereitet, wie es seyn sollte: daß sie sieben jahr dran baueten.

Das VII. Capitel.

1. Salomo bauet ein königlich haus. II. läßt leulen, III. ein gegossen meer, IV. und geben gesühle machen; V. mit andern geräthe. VI. Wiederholung des obigen. VII. Tempel - gezeug. VIII. Beschluß der bau - erzählung.

Über an seinem hause * bauete Salomo dreizehen jahr, daß ers ganz ausbauete. *c. 9, 10.

2. Nemlich er bauete ein haus vom walde Libanon: hundert ellen lang, funfzig ellen weit, und dreyzig ellen hoch.

2. וַיְהִי אֶת־הַכְּרוּבִים בְּתוֹךְ הַבִּירָה הַפְנִימִי וַיִּפְרַשׂ אֶת־פָּנָci הַכְּרוּבִים וַיַּחֲנֹן בְּנֵר־הַאֲחָר בְּקִיר וְכִנְעָן הַכְּרוּב הַשְׁנִי נִגְעָרָת בְּקִיר הַשְׁנִי וְכִנְפִּיהָט אֶל־בְּנֵר:

3. וַיְצַפֵּה אֶת־הַכְּרוּבִים זָהָב:

4. וְאֶת־כָּל־קְרוּות הַבִּירָה מִסְבֵּן קָלְעָה פָּטוֹחָה מִכְלֻעָות כְּרוּבִים וְתְמִלָּות וְפְטוֹרָה לְצִוִּים מַלְפְּנִים וְלְחִיצוֹן: יַאֲתָה־כָּל־קָלְעָה

5. הַבִּירָה עַזְفָה זָהָב לְפִנְימָה וְלְחִיצוֹן:

6. וְשַׁתִּי־שְׁמַן הָאִיל מִזְוֹזָות חַמְשִׁית:

7. מִכְלֻעָות בְּרוּבִים וְתְמִלָּות וְפְטוֹרָה עַזְבָּרָם עַלְיָהָם עַזְפָה זָהָב וְירַד עַל־הַכְּרוּבִים וְעַל־

8. הַתְמִרְוֹת אֶת־הַזָּהָב: וְכֹן עַשְׂתָה לְפִתחָה

9. הַחִיכָּל מִזְוֹזָות עַזְבָּרָם שְׁמַן מֵאת רְבָעִית:

10. וְשַׁתִּי דְלָתֹות עַזְבָּרָם בְּרוֹזִים שְׁנִי עַלְיָהָם הַדְּלָתָה רַאֲתָה גְּלִילִים וְשְׁנִי כָּלְעִים

11. לְהַגְּלָת הַשְׁנִית גְּלִילִים: וְכָלְעָה בְּרוּבִים וְתְמִרְוֹת וְפְטוֹרָה עַזְבָּרָם זָהָב וְחַדְשָׁה מִישָׁר

12. עַל־הַמְּחַקְקָה: וַיְבִן אֶת־הַחָצֵר הַפְנִימִית שְׁלִשָּׁה טוֹנוֹ גּוֹת וְטוֹרָה פְּרָתָה

13. אֲרוּם: בְּשַׁנְהָה תְּרַבְּעָיוֹת יִסְרָאֵל אֲרוּם: בְּשַׁנְהָה תְּרַבְּעָיוֹת יִסְרָאֵל

14. עַשְׂרָה בִּירָה בְּיַרְחָה וְזַיְזָה וְבְשַׁנְהָה הַאֲחָרָה מִשְׁפְּטוֹן וַיְבִן הַזָּבָן שְׁבַע שָׁנִים:

כָּרִי וַיְבִן הַזָּבָן שְׁבַע שָׁנִים:

א וְאֶת־בֵּיתָן בְּנֵה שְׁלֹמֹה שְׁלֹש

עַשְׂרָה שָׁנָה וַיְכַל אֶת־כָּל־בֵּיתָן:

2 וַיְבִן אֶת־בֵּיתִי גַּעַר הַלְּבָנוֹן מֵאַחֲרָה אֶת־

אַרְנוֹן וְחַמְשָׁה אַפְתָה רְחַבּוֹן וְשָׁלְשִׁים

ב וְעַל־עַל אַפְתָה

אֲפָה קֹמְתוּ עַל אֶרְבָּעָה טוֹרִי עַמּוֹדֵי
אֲרוֹרִים וְכָרְתֹׁותֵ אָרְזָם עַל־הַעֲמֹרִים :
וְסִפְן בָּאָרֶז מִפְּטָלֵל עַל־הַצְלָעָה אֲשֶׁר עַל־
3 הַעֲמֹרִים אֲרָבָּים וְחַמְשָׁה הַמְּשָׁה עַשְׂרֵה
הַטּוֹרָה : לְשָׁקְפִים שֶׁלְשָׁה טְוִרִים וְמִחוֹה
4 אַל־מְחוֹה שֶׁלְשָׁפְעִים : וּכְלַהְפְּתָחוֹת הַ
וּמְפֻזּוֹת רְבָּעִים שְׁקָה וּמְנוֹלָה אַל־
מְחוֹה שֶׁלְשָׁפְעִים : וְאַלְמָם 6
הַעֲמֹרִים עַשְׂרֵה חַמְשָׁים אֲפָה אַרְבָּה
וּשְׁלָשִׁים אֲפָה רְחָבוֹ וְאַלְמָם עַל־פְּנֵיהם
וּמְפֻרְדִים יְעַב עַל־פְּנֵיהם : וְאַלְמָם 7
הַכְּסָא אֲשֶׁר יְשַׁפֵּט שֶׁם אַלְמָם הַמְּשָׁפֵט
עַשְׂרֵה וְסִפְן בָּאָרֶז מִרְקָרְקָע עַד־הַקְּרָעָה:
8 וּבִיתָו אֲשֶׁר יָשַׁב שֶׁם חַצְבָּה אַחֲרָה
מִבֵּית לְאַלְמָם כְּפֻעָה הַהָּרָה וּבִירָה
יְعַשָּׂה לְבָרָךְ־פְּרָעוֹ אֲשֶׁר לְקָח שְׁלָמָה
כְּאַלְמָם הַהָּרָה : בְּלַי אַלְמָם יְקָרָת 9
כְּמִקְוֹת גְּזִית מְגֻרְרוֹת בְּמִגְרָה מִפְּתָחָה וְמְחוֹזָה
וּמִמְּפָר עַד־הַטְּבָחוֹת וְמְחוֹז עַד־הַחֲצָר
הַגְּרוֹלָה : וּמִיסְרָ אַבָּנִים יְקָרָת אַבָּנִים
גְּדוּלָה אַבָּנִי עַשְׂרֵה אַפְוֹת וְאַבָּנִי שְׁמָנָה
אַפְוֹת : וּמִלְמָעָלה אַבָּנִים יְקָרָת כְּמֹדוֹת 11
בְּגַוְּרָה וְאַרְנוֹ : וּמִצְרָה הַגְּרוֹלָה סְבִיב 12
שֶׁלְשָׁה טְוִרִים גְּזִית וּמִזְרָב בְּרִיחֹת אָרְזָם
וּלְחָצָר בְּוֹתָר־יְהוָה הַפְּנִיכְיוֹת וְלְאַלְמָם
הַבִּתִּים : וַיְשַׁלַּח הַמֶּלֶךְ שְׁלָמָה וַיַּחַק
אַתְּ-חִזְקִים נִצְרָה : בְּרָאָשָׁה אַלְמָנה הוּא 14 הַכְּרִידָה
כְּלִיטָה נִפְתָּלֵי וְאַבָּוֹ אִישׁ־צָרָה חַרְשָׁ
נְחַשְׁתָּ וּנְפִילָה אַתְּ-חַחְמָה וְאַתְּ-חַתְבָּנָה
וְאַתְּ-חַרְעָת לְעִשּׂוֹת כְּלִ-מְלָאָכה בְּנַחֲשָׁת
וְיִבּוֹא אַל־הַפְּלִיה שְׁלָמָה וְיִגְּזֵץ אַתְּ
כְּלִ-מְלָאָכה : וַיַּצֵּר אַתְּ - שְׁנֵי טו
רְגִיאִים בְּבָתָה אַלְמָנה שְׁנֵי טוֹבָה רְגִיאִ
רְגִיאִר וְהַטְּבָה שְׁנֵי טוֹבָה שְׁנֵי טוֹבָה
רְגִיאִר בְּשָׁנָה :

Auf dasselbige gevlerte legte er den boden von cedern brettern, auf cedern seulen, nach den riegen hin:

3. Und oben draus ein gezimmer von cedern, auf dieselben seulen; welcher waren fünf und vierzig, se funfzehn in einer riegen.

4. Und waren fenster gegen die drey riegen, gegen einander über, drey gegen drey:

5. Und waren in ihren pfosten vier.

6. Er baute auch eine halle von seulen, funfzig ellen lang und dreyzig ellen breit: und noch eine halle vor diese, mit seulen und dicken balken.

7. Und baute auch eine halle zum richtstuhl, darin man gericht hielt; und fasste beyde boden mit cedern:

8. Dazu sein haus, darinnen er wohnete, im hinterhof, hinten an der hall, gemacht wie die andern; und machte auch ein haus, wie die halle, der tochter Pharaao, * die Salomo zum weibe genommen hatte.

9. Solches alles waren kostliche steine, nach dem winckleisen gehauen, mit sagen geschnitten auf allen seiten: vom grunde bis an das dach, dazu auch haussen der grosse hof.

10. Die grundveste aber waren auch kostliche und grosse steine, zehen und acht ellen gross:

11. Und darauf kostliche gehauene steine nach dem winckleisen, und cedern.

12. Aber der grosse hof umher hatte drey riegen gehauene steine, und eine riege von cedern brettern: also auch der hof am hause des ^cEKKMinwendig, und die halle am hause.

13. Und der könig Salomo sandte hin, und ließ holen Hiram von Tyro;

14. Einer wißen sohn aus dem stamm Naphtali, und sein vater war ein mann von Tyro gewesen: der war ein mestler im erz, voll weisheit, verstand und kunst, zu arbeiten allerley erhwerke. Da der zum könige Salomo kam, machte er alle seine werke.

* 1. Mos. 4, 22. 2. Mos. 31, 3. 4.

15. Und machte * zwei ehrne seulen: eine iagliche achtzehn ellen hoch, und ein faden von zwölf ellen war das maß um iegliche seule her.

* 2. Kön. 25, 17. 1c.

16. Und

16. Und machte zween knäuffe von erß
gegossen, oben auf die seulen zu seßen: und
ein ieglicher knauff war fünf ellen hoch.

17. Und es waren an ieglichem Snauff
oben auf der seulen sieben geslochtene reisse,
mle fetten.

18. Und machte an leglichem knauff zwei
riegeln granatäpfel umher an einem reisse,
damit der knauff bedeckt ward.

19. Und die Knäusse waren wie die rosen
vor der halle, vier ellen groß.

20. Und der granatäpfel in den riegen
umhet waren zwey hundert, oben und unten
an dem reiffe, der um den bauch des
knauffs herging, an ieglichem knauff, auf
henden seulen.

21. Und er richtete die seulen auf vor der
halle des tempels: und die er zur rechten
hand setzte, hieß er Jachin; und die er zur
linken hand setzte, hieß er Boas.

22. Und es stund also oben auf den seulen
wie rosen. Also ward vollendet das werck
der seulen.

III. 23. Und er machte ein meer gegossen :
zehn ellen weit, von einem rande zum an-
dern, rund umher ; und fünf ellen hoch, und
eine schnur dreyzig ellen lang war das
maß rings um.

24. Und um dasselbe meer, das zehn
ellen weit war, gingen knoten an seinem
lände rings ums meer her: der knoten
aber waren zwey riegen gegossen.

25. Und es stund auf zwölf rindern,
welcher drey gegen mitternacht gewandt
waren, drey gegen abend, drey gegen mit-
tag, und drey gegen morgen, und das meer
oben drauf: daß alle ihr hintertheil in-
wendig war.

26. Seine dicke aber war einer hand
breit, und sein rand war wie eines bechers
rand, wie eine aufgegangene rose: und
ging drein zwey tausend bath.

IV. 27. Er machte auch zehn eherne gestühle: einen ieglichen vier ellen lang und breit, und drey ellen hoch.

28. Es war aber das gestühle also gemacht, daß es seiten hatte zwischen den leisten.

29. Und an den seiten zwischen den leis-
sten waren löwen, ochsen und Cherubim:
und die seiten, daran die löwen und ochsen

6: אֲשֶׁר יְנַחֵרְתָּ עַשְׂתָּה לְתֹתָה עַל - רָאשִׁי
הַעֲמִידִים מִזְקָן נְחַשָּׁת חַמְשָׁ אֲפּוֹת קְוָמָת
הַפְּתֻרוֹת הַאֲוֹתָן וְחַמְשָׁ אֲפּוֹת קְוָמָת

7. חלמתה השנית: שבכים מעשה שכבה

על-ראש העטורים שבעה לסתורן
דילימ מקשה שרשאות לכתרת אשר
האחת לשבעה לפתרת השניה: ויעש

את העמורים ושני טורים סביב על-
השכנה האחן לנפות אס-בלתמה.

וְשָׁבֵבָה אֶל-אֹזֶן וְאֶל-חַפְרָתָה
אֲשֶׁר עַל-רַאשׁ הַרְפָּנִים וּכְן עֲשָׂה
לְפִתְרָת חַשְׁニָה: וְקַתְלָת אֲשֶׁר עַל-רַאשׁ
הַעֲפֹורִים מֵעַשֶּׂה שָׁוֹשֵׁן בְּאֹלָם אַרְבָּע

כ אמונות: וכתרת על – **שנין העמתקים**
גס – כפועל מעלמת הבטן אשר עבר

על חכורתה השנית: זיקם את-

העפלה לארץ הילך ונלקם את העפלה
הימני ויקרא את שמו יגין ונלקם

את-העפוז השמיאלי וקרו את-שמו
בזע: ועל ראש העפוזים מעשה
שוש ותחם מלאות בעניבות:

23 וַיַּעֲשֶׂה אֶת־חִים מָזֵק עֹשֶׂר בְּאַמְתָּה

**מִשְׁפָטוֹ עַד - שְׁפָטוֹ עֲנֵל , סְבִיב וּחֲמִישׁ
בְּאַפָּה' קֻזִּיתוֹ וּקְרֹה' שֶׁלְשִׁים בְּאַפָּה' יַסְבֵּ**

44 סבב סבבים אהו עשר באפה מקפים

אתדרים סכוב שני טוירם הפקיעים
מ- איזומים ביצחו : עשר צל - שני עשר ג'ר שולשלה
פנום איזומה ישולשלה פנים ימה ושלשה פנים

ונברא ושיטול בנים מורה ונכון עלייה מלמעלה
וכל אחים קיירה: ויבן פה ותנו גמינה
שפט רם רוח תנו אלים כת ביל: ויגש

28 אַחֲרֵיכֶם כְּשֶׁר נִשְׁתַּחַת אָרֶץ פְּנַיָּה אֶלְךָ פְּנַיָּה
בְּאַתְּ וְאַתְּ עַל-פְּנֵיכֶם רְחֵם וּוְלִיטָּה גָּתָה תְּמִימָה; וְהַ
מִינְשָׁה הַמִּזְבֵּחַ שְׂמִירֹת לְךָ וּמִלְבָרֹת גַּם בְּשָׁלְבִּים;

29 גַּלְעֵד-דָּמֶסְפְּרֹת אֲשֶׁר, בְּזַן בְּגִלְעָם אֲשֶׁר-וְיַעֲשֵׂר, בְּרִיחָבִים וְיַעֲלֵם-בְּגִלְעָם, בְּזַן מִקְנָאֵל וְמִקְנָה לְאַרְנוֹת וְלְקַרְבָּן.

לְזִיתָ מַעֲשָׂה מֹרֶךְ : וְאַרְבָּעָה אָוֹפֵץ לְנַחֲשָׁת לְפִכּוֹנָה רְאָחָת וְסָרְנוּ בְּחַשָּׁת וְאַרְבָּעָה פָּעָמָיו כְּתָמָת לְהַסְּמִיחָת לְכִירָה הַכְּתָפּוֹת יַעֲקֹת מַעֲבָר אִישׁ לְיוֹתָה : וַיְפִירֹו מִבּוֹת לְלַתְּרָת וּמַעֲלָה בְּאָפָה 31

וּפִיה עַגְלָה מַעֲשָׂה בְּן אַפָּה וְחַצֵּי הַאֲפָה גַּם עַל-פִיה מִקְלָעוֹת וּמְסֻגְרוֹת וּמִרְבָּעוֹת לְאַ-עֲגָלוֹת : וְאַרְבָּעָת הַאֲוֹפְצִים 32

לְמַתְּחָת לְפִטְגּוֹת וְיוֹתָה הַאֲוֹפְצִים בְּפִיכָנָה וּקְומָת הַאוֹפֵן הַאָחָר אַפָּה וְחַצֵּי הַאֲפָה :

וְמַעֲשָׂה הַאוֹפְצִים כְּמַעֲשָׂה אֹפֵן הַפְּרָכָה 33
דְּרוֹתָם וּגְבִירָם וּשְׁקִים וּהַשְׁרִים

הַכְּלָנוֹצָק : וְאַרְבָּעָה כְּתָפּוֹת אֶל אַרְבָּעָה 34
פְּנִינָות הַפְּכָנָה רְאָחָת מִן-הַפְּכָנָה כְּתָפִינָה :

וּבְרָאָשׁ הַפְּכָנָה חַצֵּי הַאֲפָה קְוָמָה עַגְלָה עַגְלָה סְבִיבָוָל רְאָשׁ הַפְּכָנָה יְרָתָה וּמְסֻגָּתָה 35

מִפְנָה : וַיַּפְתַּח עַל-הַלְּחָת יְרָתָה וְעַל-וּמָסְגָּתָה כְּרוּבִים אֲרִיוֹת וּחְפֹרָת כְּמֻעָרָה מִסְגָּתָה 36

אִישׁ וּלְיוֹתָ סְבִיבָה : בְּזֹאת עָשָׂה אֶת עַשְׂרָה 37 קְרִי

הַפְּכָנָה מִזְאָק אַחֲרָ מְדָה אַחֲרָ קְצָב אַחֲרָ הַלְּחָנָה : וַיַּעֲשֵׂה עַשְׂרָה בִּירוֹת נְחַשָּׁת 38

אַרְבָּעִים בְּתֵי יְכִילָה הַבְּיוֹר בְּאַחֲרָ אַרְבָּעָה בְּאַפְרָה הַכִּיּוֹר הַאָחָר כִּיּוֹר אַחֲרָ עַל-

הַפְּכָנָה הַאָחָת לְעַשְׂרָה הַפְּכָנָה : וַיַּתֵּן 39 פְּחַדְךָ

אַתְּ-הַפְּכָנָה תְּמַשׁ עַל-כְּתָרָה בְּבֵית מִימִין וּחְמַשׁ עַל-כְּתָרָה בְּבֵית מִשְׁמָאָלָה וְאַתְּ

הַנִּסְנֵת נְתַנְתָּן מִלְתָה בְּבֵית הַיְמִינָה כְּרָמוֹת כְּמוֹלֵגָן :

* וַיַּעֲשֵׂה חִירּוֹם אַתְּ-הַכְּנִירּוֹת מִכְמְרָא אַתְּ-הַכְּנִירּוֹת וְהִיא הַכְּנִירּוֹת פְּקִידָה כְּבָרְתָה הַכְּרָבִית הַכְּרָמִית

לְעַשְׂוֹת אַתְּ-כָל הַכְּלִיאָה אֲשֶׁר עָשָׂה לְפִלְלָה שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה : עַבְדִים שְׁנִים 40

וְגַלְתָּה הַכְּמַרְתָּה אֲשֶׁר-עַל-רְאַשֵּׁה הַעֲבָדִים שְׁנִים וְהַיָּה הַכְּמַרְתָּה אֲשֶׁר-עַל-רְאַשֵּׁה הַעֲבָדִים שְׁנִים 41

מִזְמָרְתָה וְיִתְּבָרְכָה בְּבֵית יְהוָה וְיִתְּבָרְכָה בְּבֵית יְהוָה וְיִתְּבָרְכָה בְּבֵית יְהוָה 42

waren, hatten leisten oben und unten, und füklein dran.

30. Und ein ieglich gestühle hatte vier eherne räder, mit ehemew gestell. Und auf den vier ecken waren achseln gegossen, eine ieglich gegen der andern über, unten an den kessel gelehnet.

31. Aber der hals mitten auf dem gestühle war einer ellen hoch und rund, anderthalb ellen weit: und waren pocklein an dem hals in selben, die viercket waren und nicht rund.

32. Die vier räder aber standen unten an den seiten, und die achsen der räder waren am gestühle: ein ieglich rad war anderthalb ellen hoch.

33. Und waren räder wie wagenräder; und ihre achsen, naben, speichen und felgen war alles gegossen.

34. Und die vier achsen, auf den vier ecken eines ieglichens gestühle, waren auch am gestühle.

35. Und am halse oben auf dem gestühle, einer halben ellen hoch, rund umher waren leisten und seiten am gestühle.

36. Und er ließ auf die fläche derselben seiten und leisten graben Cherubim, löwen und palmenbäume: ein iegliches am andern, rings umher dran.

37. Auf die weise machte er zehn gestühle gegossen, einerley maß und raum war an allen.

38. Und er machte zehn eherne kessel, daß vierzig bath in einen kessel gingen: und war vier ellen groß, und auf ieglichem gestühl war ein kessel.

39. Und er setzte fünf gestühle an die rechte ecke des hauses, und die andere fünfe an die linke ecke: aber das meer setzte er zur rechten vorn an gegen mittag.

V. 40. Und Hiram machte auch töpse, schaufeln, becken: und vollendete also alle werke, die der König Salomo am hause des **הַכְּרָבִים** machen ließ.

VI. 41. Nemlich die zweo seulen, und die feuliche knäufe oben auf den zweo seulen: und die zween geslochene reisse, zu bedecken die zween feuliche knäufe auf den seulen.

42. Und die vier hundert granatäpfel an den zween geslocheten reissen: ie zweo riegen granatäpfel an einem reisse, zu bedecken

decken die zween feuliche Knäufe auf den seulen.

43. Dazu die zehn gestühle, und zehn kessel oben drauf.

44. Und das meer, und zwölf rinder unter dem meer.

45. Und die töpfen, schaußeln und becken. Und alle diese gefäße, die hiram dem könige Salomo machte zum hause des HERRN, waren von lautern erz.

46. In der gegend am Jordan ließ sie der könig gießen in dicker erden zwischen Sichoth und Zarthan.

47. Und Salomo ließ alle gefäße ungewogen, vor der sehr grossen menge des erzes.

VII. 48. Auch machte Salomo allen gezeug, der zum hause des HERRN gehöret: nemlich einen güldenen altar, einen güldenen tisch, darauf die schaubrodt liegen;

49. Fünf leuchter zur rechten hand, und fünf leuchter zur linken, vor dem thor, von lautern golde, mit güldenen blumen, lampen und schnäufen; * 4 Mof. 8. 4.

50. Dazu schalen, schüsseln, becken, löffel und pfannen von lautern golde. Auch waren die angel an der thür am hause inwendig im allerheiligsten, und an der thür des hauses des tempels gülden.

VIII. 51. Also ward vollendet alles werk, das der könig Salomo machte am hause des HERRN. Und Salomo brachte hinein, was sein vater David geheiligt hatte, von silber und golde und gefäßen: und legets in den schatz des hauses des HERRN. * 2 Chron. 5. 1. x.

Das VIII. Capitel.

I. Bundeslade. II. Wolke. III. Salomo segnet das volk IV. betet, V. wünschet, VI. vermahnet, VII. opfert.

Da versamlete der könig Salomo zu sich die ältesten in Israel, alle obersten der stämme und fürsten der väter unter den kindern Israel, gen Jerusalem: die lade des bundes des HERRN herauf zu bringen aus der stadt David, das ist Zion. * 2 Chron. 5. 2.

2. Und es versamleten sich zum könige Salomo alle man in Israel im morden Ethanim, am fest: das ist der siebente mond.

3. Und da alte ältesten Israel kamen: hu-
ben die priester die lade des HERRN auf,

לכפות את־שתי קולות הפטורת אשר על־

43 פגוי העפרים: ואת־רְמִנּוֹת עַשֶּׂר וְאֶת־הַפְּלִילָה עַשְׂרֵה עַל־הַמְּלָנוֹת: ואת־

44 הַיּוֹם הַאַחֲרִי יְמִינֵךְ שְׁנַיִם־עַשֶׂר מִזְבְּחַת רַיִם: ואת־רְשִׁירֹת וְאֶת־הַיּוֹם

האלה קרי ואת־הַמְּוֹרְקֹות ואת־כָּל־הַכְּלִים הַאֲהָל אֲשֶׁר עַשָּׂה חִיקָם לְפָלָה שְׁלֹמֹה בֶּן־

45 יהוָה נָחָשָׂת מִמְּרַט: בְּכֶבֶר הַיּוֹרֶן יְצַקֵּם הַפָּלָה בְּמִעֵבָה הָאָרֶתָּה בֵּין סְכוֹת

46 47 גּוֹן צְרוֹן: וַיְמַכֵּד שְׁלֹמֹה את־כָּל־הַגְּלִים מִרְבָּ מִאַר מָאַר לְאַנְקָרָם מִשְׁקָל הַנְּחַשָּׁת: וַיַּעֲשֶׂשֶׂלֶמֶה את־כָּל־הַכְּלִים

אֲשֶׁר יְהוָה אָתָּה מִזְבְּחַת הַזָּבֵב וְאֶת־

48 הַשְּׁלֹחַן אֲשֶׁר עַלְיוֹ לְחַם הַפְּנִים זָרָב: וַיַּחֲמֵשׁ

49 וְאֶת־הַמְּלֹרֹת חַמֵּשׁ מִימִין וּמִמֶּן־ מִשְׁמַאל לְפָנֵי הַזָּבֵב זָרָב סָגּוֹר וּחְפָרָה נְוֶגֶר וּחְפָרָה וְהַמְּוֹרֹת וְהַפְּרֹקֹת וְהַכְּפֹת וְהַמְּחֹתֹת וְהַמְּנֹרֹת וְהַפְּרֹקֹת וְהַכְּפֹת וְהַמְּחֹתֹת זָרָב סָגּוֹר וּחְפָרָה לְדָלָת הַבּוֹתָה הַפְּנִימִי לְקַרְשָׁת וְקָרְשִׁים לְדָלָת הַבּוֹתָה

50 לְחַדְלָה זָרָב: וַתַּשְׁלַמֵּם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עַשָּׂה הַפָּלָה שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה וַיָּבֹא שְׁלֹמֹה את־קְרֻשִׁים זָרָב אָבִיו אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּבֵב וְאֶת־הַכְּלִים נָתַן בְּאֶצְרֹות בֵּית יְהוָה:

ע' 5 העזרות בדורות
כמנגן אשכנזי

א אָז יָקְרַל שְׁלֹמֹה אֶת־זָקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רִאשֵׁי הַמְּטוֹת נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת

לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמְּלָה שְׁלֹמֹה יְרוֹשָׁלָם לְהַרְלָאות אֶת־אַרְזָן בְּרִית־יְהוָה מִעֵיר דָוִד

הצורות יי' 2 רְחִיא צִוְּן: וַיִּקְרַרְיָא־אֶל־הַמְּלָה שְׁלֹמֹה כָּל־אַישׁ יִשְׂרָאֵל בְּגִיחָה הָאָגָּנִים בְּתֵן 3 רְחִיא הַחֲרֵשׁ הַשְׁבִּיעִי: וַיַּכְּאֹבֶל זְלָגִי יִשְׂרָאֵל וַיָּשַׂא רְבָנִים אֶת־הַאַרְזָן:

4. הל

וַיָּעֹלֶךְ אֶרְזָ-אַרְזָן יְתֻנוּ וְאַתְּ-אֲגָלָל 4
 מִזְעֵד וְאֶרְצָ-פֶּלֶל - בְּלִי הַקְּרָבָה אֲשֶׁר
 בְּאַהֲלָל וַיָּעֹלֶךְ אַתְּ הַלְּהָנִים וְהַלְּוִים :
 וְהַטְּלָה שְׁלָמָה וּכְלָה - עֲרָתָה יְשָׂרָאֵל ה
 הַנּוּעֲרוּם עַלְיוֹ אֲתָּה לְפָנֵי הַאֲרָזֶן מִזְבְּחָת
 צָאן וּבְכָר אֲשֶׁר לֹא יִסְפְּרֹד וְלֹא יִפְנִגְנֵג
 מִרְבָּב : וְכִיאוֹ הַלְּהָנִים אַתְּ אַרְזָן 6
 בְּרוּתָה - יְהוָה אֵל - מִקְומָו אֶל - רַבְּרַ
 הַבִּית אֵל - נְקָרֶשׁ הַגְּרָשִׁים אֶל - הַחֲדָר
 כְּנָפִים חֲרוּבִים : בְּיַהֲרּוּבִים פְּרָשִׁים 7
 כְּנָפִים אֶל - מִקְומֵי הַאֲרָזֶן וַיַּשְׁבַּבְנֵי
 הַכְּרָבִים עַל - הַאֲרָזֶן וְעַל - בְּרוּתָה
 פּוֹלְמָעָלה : וַיַּאֲרַגֵּן הַבְּרִירִים וַיַּרְאָגֵן 8
 רַאשֵּׁי הַבְּרִירִים מִן - הַקְּרָבָה עַל - פְּנֵי
 הַרְבִּיר וְלֹא יְרַאוּ הַחֲצָזָה וְיַחֲזִיקוּ שְׁם עַד
 הַיּוֹם הַוָּה : אַזְּנֵבָרָזֶן רַק שְׁנִי לְחוֹת 9
 הַאֲבָנִים אֲשֶׁר הַנַּח שְׁם מֹשֶׁה בְּחַרְבָּ
 אֲשֶׁר נָרַת יְהוָה עַם - בְּנֵי יְשָׂרָאֵל
 בְּצָאתָם מִאָרֶץ מִצְרָיִם :
 וַיַּרְא בְּצָאתָה הַלְּהָנִים מִן - רַקְדָּשִׁי
 וְהַעֲנָן מֶלֶא אֶת - בֵּית יְהוָה :
 וְלֹא - יָכֹל הַלְּהָנִים לְעַמְדָה לְשָׁרָת וְ
 מִפְנֵי הַעֲנָן בַּיּוֹם מֶלֶא כְּבוֹד יְהוָה אֶת
 בֵּית יְהוָה : אָז אָמַר שְׁלָמָה יְהוָה יְהוָה 10
 אָמַר לְשָׁבֵן בְּעַרְפָּל :
 בְּנֵה בְּנִיתִי בְּרוֹת וּכְלָה מִכּוֹן 11
 לְשַׁבְתָּה נְעוּלָמִים :
 וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת - בְּנֵי יְבָרָח אֶת 12
 כָּל - כְּהָל יְשָׂרָאֵל וּכְל - כְּהָל יְשָׂרָאֵל
 עַמְּךָ : נְיָאָר בְּזִיהָה וּדְרוֹת אֱלֹהִים טו
 יְשָׂרָאֵל אֲשֶׁר דָּבַר בְּפִיו אֶת בָּרוּךְ
 אָכִי וּבְנֵוּ מֶלֶא לְאָכִי :
 מִן - הַזּוּם אֲשֶׁר הַזְּאוּזִי אֶת - עַפְשִׁי אֶת - 14
 יְשָׂרָאֵל מִפְצָרִים לְאַבְתָּרִין בְּעִיר נִכְלָל

4. Und brachten sie zahnhaft; dazu die
 hutte des stifts, und alle gerichte des heil-
 thums, das in der hütte war; das thä-
 ten die priester und lebsten,

5. Und der König Salomo und die
 ganze gemeine Israel, die zu ihm sich
 verjämlet hatte, gingen mit ihm vor der
 lade her: und opfereten schafe und kinder,
 so viel, daß mans nicht zählen noch rech-
 nen könste. ^{2 Sam. 6, 13.}

6. Also brachten die priester die lade
 des bundes des HERRN an ihren ort,
 in den chor des hauses, in das allerheilig-
 ste, unter die flügel der Cherubim.

7. Denn die Cherubim breiteten die
 flügel aus an dem ort, da die lade stand:
 und bedeckten die lade, und ihre stangen
 von oben her.

8. Und die * stangen waren so lang, daß
 ihre Enden geschen wurden in dem heil-
 thum vor dem chor; aber haussen wurden sie
 nicht geschen: und waren daselbst
 bis auf diesen tag. ^{* 4 Mos. 4, 6.}

9. Und * war nichts in der lade, denn
 nur die zwei steinerne tafeln Mose, die
 er daselbst ließ in horeb: da der HERR
 mit den kindern Israel einen bund machte,
 da sie aus Egyptenland gezogen waren.

* 2 Mos. 25, 16. 21. 2 Chron. 5, 10. Ebr. 9, 4.
 II. 10. Da aber die priester aus dem heil-
 thum gingen, erfüllte eine wolke das
 haus des HERRN:

11. Daß die priester nicht konten stehen,
 und amts pflegen, vor der wolken. Denn
 die * herrlichkeit des HERRN erfüllte das
 haus des HERRN. ^{* 2 Mos. 40, 34. x.}

III. 12. Da sprach Salomo: Der HERR
 hat geredt, er * wolle im dunkeln wohnen;

^{* 5 Mos. 4, 11. 2 Chron. 6, 1.} 13. Ich habe zwar ein haus gebauet,
 dir zur wohnung; einen sitz, daß du ewig-
 lich da wohnest.

14. Und der König wandte sein ange-
 sicht, und segnete die ganze gemeine Israel:
 und die ganze gemeine Israel stand.

IV. 15. Und er sprach: Gelobet sey der
 HERR, der Gott Israel, der durch sei-
 nen mund meinem vater David geredt, und
 durch seine hand erfüllt hat und gesagt;

16. Von dem tage an, da ich mein volk
 Israel aus Egypten führete, hab ich nie
 keine stadt erwehret unter irgend einem
 stamm

stamm Israel, daß mir ein haus gebauet würde, daß mein name da wäre; David aber hab ich erwehlet, daß er über mein volk Israel seyn solte. *² Sam. 7, 6.

17. Und mein vater David * hatte es zwar im sinn, daß er ein haus bauete dem namen des HERREN, des Gottes Israels. *² Sam. 7, 2. 1 Chron. 18, 1. c. 29, 3.

18. Aber der HERRE sprach zu meinem vater David: Daß du im sinn hast meinem namen ein haus zu bauen, hast du wohl gethan, daß du solches vornahmest;

19. Doch Du sollt nicht das haus bauen, sondern * dein sohn, der aus deinen lebendem kommen wird, der soll meinem namen ein haus bauen. * Weish. 9, 8.

20. Und der HERRE hat sein wort bestätigt, das er geredt hat. Denn ich bin auskommen an meines vaters Davids statt: und sitze auf dem stuhl Israel, wie der HERRE geredt hat: und habe gebauet ein haus dem namen des HERREN, des Gottes Israel.

21. Und habe daselbst eine stätte zugerichtet der laden, darin der bund des HERREN ist: * den er gemacht hat mit unsren vätern, da er sie aus Egyptenland führete. *² Mos. 20, 1. sqq.

V. 22. Und Salomo trat vor den altar des HERREN gegen der ganzen gemeine Israel, und * breitete seine hände aus gen himmel, *² Chron. 6, 12.

23. Und sprach: HERRE, Gott Israel, es ist kein Gott weder droben im himmel, noch unten auf erden, dir gleich, der du hältest den bund und barmherzigkeit deinen knechten, die vor dir wandeln von ganzem hercken;

24. Der du hast gehalten deinem knecht, meinem vater David, was du ihm geredt hast. Mit deinem munde hast du es geredt: und mit deiner hand hast du es erfüllt, wie es steht an diesem tage.

25. Nun HERRE, Gott Israel, halte deinem knecht, meinem vater David, * was du ihm geredt hast und gesagt: Es soll dir nicht gebrechen an einem mann vor mir, der da sitze auf dem stuhl Israel, so doch, daß deine kinder ihren weg bewahren, daß sie vor mir wandeln, wie du vor mir gewandelt hast. *² Sam. 7, 16.

1 Chr. 23, 10.

שכט ישעיאל לבנוֹת בְּית לְתִזְחָה
שְׁמֵי שֶׁם וְאַבְתָּר בָּרוֹד לְתִזְחָה עַל
עַמִּי יִשְׂרָאֵל:

17. וְרוֹדוּ עַם - לְבָב דָּוָר אֲבִי לְבָנוֹת בֵּית
לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

18. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי - דָּוָר אֲבִי יוֹן אֲשֶׁר
הָהָר עַם - לְבָב לְבָנוֹת בְּרוֹת לְשֵׁמִי
הַטִּבָּת כִּי דִין עַם - לְבָב:

19. רַק אַתָּה לֹא תַבְנֵה הַבִּתְהָר כִּי אָמֵן - בְּנֵה
הַיּוֹצָא מִתְלָזֵךְ הוּא - יַבְנֵה הַבִּתְהָר לְשֵׁמִי:
כְּגַם קָם יְהוָה אֱלֹהֵי - דָּבָר אֲשֶׁר דָּבָר
וְאַלְקָם תַּחַת דָּוָר אֲבִי וְאַשְׁכָּן עַל -
כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דָּבָר יְהוָה
וְאַבְנֵה הַבִּתְהָר לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל:

20. וְאַשְׁם שֵׁם מָקוֹם לְאַרְון אֲשֶׁר - שֵׁם
ברית יְהוָה אֲשֶׁר קָרְתָּ עַם - אַבְתָּנוּ
בְּחוֹזֵיאוֹ אַתָּם מְאַרְץ מִצְרָים:

ע"כ 22. וַיַּעֲמֹד שְׁלֹמֹה לִפְנֵי מִזְבֵּחַ יְהוָה גָּגָר
כָּל - קָתַל יִשְׂרָאֵל וַיַּפְרַשׁ בְּפִיו הַשְּׁמִים:

23. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין - בַּמָּזָה
אֱלֹהִים בְּשָׁמִים מִפְּעָל וְעַל - הָאָרֶץ
מִתְחַת שְׁמַר הַבְּרִית וְוַחֲסֵד לְעַבְדֵיכֶם
הַלְּלָנִים לִפְנֵיהֶן כָּל - לְבָם:

24. אֲשֶׁר שְׁמַרְתָּ לְעַבְדָּךְ דָּוָר אֲבִי אָתָּה
אֲשֶׁר - דָּבָר תַּלְוֵ וְוַתְּרַבֵּר בְּפִיךְ וְכִירָה
כְּלָאָת בְּנֵים הָיָה:

כה וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמַר
לְעַבְדָּךְ דָּוָר אֲבִי אָתָּה אֲשֶׁר דָּבָר לוֹ
לְאַמְرָה לֹא - יִכְתַּב לְה אִישׁ מִלְפָנֵי
יַשְׁכֵב עַל - כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אָמֵן -
יִשְׁמְרוּ בְּנֵיכֶם אֶרְצָה וְרַגְנְטָה לְכָרְטָה
לִפְנֵי כַּאֲשֶׁר בְּלֶכֶת לִפְנֵי:

עַתָּה אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל יַעֲמֹד נֶגֶן רְכָבֶךָ כִּי

אֲשֶׁר דְּבָרֶת לְעַבְדָּךְ הוּא אָבִי :

כִּי רְאַמְנָתִים יִשְׁבֶּת אֱלֹהִים עַל -²⁶
הָאָרֶץ בְּגַהּ הַשְׁמִים וְשִׁמְיַם הַשְׁמִים
לֹא יִכְלְבוּךְ אָף כִּי־חַבְיוֹת הַוְּהָ
אֲשֶׁר בְּנִירִי :

וְפִנְיֵת אֶל־חַפְלָת עַבְדָּךְ וְאֶל־חַחְצָתוֹ²⁸

רְחוּחָה אֱלֹהִי לְשָׁמְעוֹ אֶל־הַרְחָה וְאֶל־
חַטָּפָלה אֲשֶׁר עַבְדָּךְ מַחְפְּלָלְלָל פְּנֵי הַזָּוּת:

לְהַזּוֹת עִינָךְ פָּתָחָת אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה²⁹

לִילָה וַיּוֹם אֶל־חַפְקָוּם אֲשֶׁר אָמָרָת
יְהִי שְׁמֵי שֵׁם לְשָׁמְעוֹ אֶל־חַטָּפָלה
אֲשֶׁר יַחֲפְלָלְלָעַבְדָךְ אֶל־חַפְקָוּם הַזָּהָה:

וְשִׁמְעָת אֶל־חַחְצָתִ עַבְדָךְ וְעַמְתָה לְ

יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַחֲפְלָלְוָאֶל־חַפְקָוּם
הַזָּהָה וְאַתָּה תְּשָׁמְעוֹ אֶל־מָקוּם
שְׁבֻפָךְ אֶל־הַשְׁמִים וְשִׁמְעָת וְסִלְחָת:

אֶת אֲשֶׁר חַטָּא אִישׁ לְרֹעָה וּנְשָׁא³⁰

בּוֹ אֲלֹהִי לְהַאֲלֹתוֹ וּבְאָלֹהִי לְסַגִּי
מוּבָחָה בְּבִיתִ הַזָּהָה :

וְאַתָּה תְּשָׁמְעוֹ הַשְׁמִים וְעַשְׁתִּת³²

וְשִׁפְטָת אֶת־עַבְדִיךְ לְרֹשְׁיעָה לְשֻׁעָה
לְתָרָתְךָ בְּרָאָשׁוֹ גַּיהְזָרִיךְ צְדִיק
לְתָרָתְךָ לְכַצְרְקָתְךָ :

בְּהַנֶּגֶף עַמְךָ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אֹיֵב אֲשֶׁר³³

יְחַטָּא־לָהּ וְשָׁבֵי אֶלְךָ וְהַזּוֹן אֶרְצָה
שְׁמָךְ וְחַטָּפָלה וְתַחַנְנוּ אֶלְיךָ בְּבִיתִ

הַזָּהָה: וְאַתָּה תְּשָׁמְעוֹ הַשְׁמִים וְסִלְחָת³⁴

לְחַטָּאת עַמְךָ יִשְׂרָאֵל וְהַשְׁבָתָם
אֶל־הָאָרֶם אֶשׁן גַּתְתָּאָתָם:

בְּהַעֲצָר שְׁמִים וְלֹא־יְהִי מְטָר כִּילָה
יְחַטָּא־לָהּ וְחַטָּפָלה אֶל־חַפְקָוּם

הַזָּהָה וְהַזּוֹן אֶרְצָה־שְׂطָחָ וְנִיחְתָּאָתָם
יִשְׁיָבֵן בְּיִתְעַסְתָּם :

26. Nun, Gott Israels, leß deine worte
wahr werden, die du deinem knechte, mei-
nem vater David, gerete hast.

27. Denn meinest du auch, daß Gott
auf erden wohne? Siehe, * der himmel
und aller himmel himmel mögen dich nicht
versorgen: wie solts denn das haus thun,
das ich gebauet habe? * 2 Chron. 6, 18.
Ef. 66, 1. Matth. 5, 34. 35. Gesch. 7, 49.
C. 17, 24.

28. Wende dich aber zum geber dei-
nes knechtes und zu seinem sieben,
HERR, mein Gott: auf daß du hörest
das lob und gebet, das dein knecht heute
vor dir thut;

29. Dass deine* augen offen stehen über
dis haus nacht und tag, über die stätte,
davon t' du gesagt hast, mein name soll
da seyn. Du wollest hören das gebet, das
dein knecht an dieser stätte thut:

* Zach. 12, 4. † 5 Mos. 12, II. 5. 1c.

30. Und wollest erhören das sieben
deines knechtes und deines volks Israel,
das sic hier thun werden an dieser stätte dei-
ner wohnung, im himmel; und wenn du
es hörest, gnädig seyn.

31. Wenn jemand wieder seinen näch-
sten sündigt und nimt des einen eid
auf sich, damit er sich verpflichtet; und
der eid kommt vor deinen altar in diesem
hause:

32. So wollest Du hören im himmel
und recht schaffen deinen knechten, den
gottlosen zu verdammen und seinen weg
auf seinen kopf bringen; und den gerech-
ten rechte zu sprechen, ihm zu geben nach
seiner gerechtigkeit.

33. Wenn dein volk Israel vor seinen
feinden geschlagen wird, weil sie an dir
gesündigt haben; und bekennen sich zu
dir, und bekennen deinen namen, und be-
eten und siehen zu dir in diesem hause:

34. So wollest Du hören im himmel,
und der sünde deines volks Israel gnädig
seyn; und sie wiederbringen in das land,
das du ihren vätern gegeben hast.

35. Wenn der himmel verschlossen
wird, daß nicht regnet, weil sie an dir ge-
sündigt haben; und werden beten an die-
sem ort, und deinen namen bekennen; und
sich von ihren sünden bekennen, weil du sie
drengest:

36. So

36. So wollest Du hören im himmel,
und gnädig seyn der sünde deiner knechte
und deines volks Israel; daß du ihnen den
guten weg weisest, darinnen sie wandeln;
und lassest regnen auf das land, das du bei-
nem volk zum erbe gegeben hast.

37. Wenn eine theurung, oder pestilens,
oder dürre, oder brand, oder heuschrecken,
oder raupen im lande seyn wird; oder sein
feind im lande seine thore belagert, oder
irgend eine plague oder fransheit;

38. Wer denn bittet und flehet, es seyn
sofort menschen oder dein volk Israel, die
da gewahr werden ihrer plague ein iegli-
cher in seinem herzen, und breitet seine
hände aus zu diesem hause:

39. So wollest Du hören im himmel, in
dem sis, da du wohnest, und gnädig seyn;
und schaffen, daß du gebest einem iegli-
chen, wie er gewandelt hat, wie du sein
herz erkennest; denn Du allein kennest
das herz aller kinder der menschen;
*Ps. 7, 10. Ps. 139, 1. 2. 1 Sam. 16, 7.
Jer. 11, 10. c. 17, 10. c. 20, 12. Euc. 16, 15.
Gesch. 1, 24. c. 15, 8.

40. Auf daß sie dich fürchten allezeit,
so lange sie auf dem lande leben, das du
unsern vätern gegeben hast.

41. Wenn auch ein fremder, der nicht
deines volks Israel ist, kommt aus fer-
nen lande um deines namens willen.

42. (Denn sie werden hören von deinem
großen namen, und von deiner mächt-
igen hand, und von deinem ausgereckten
arm); und kommt, daß er bete vor diesem
hause:

43. So wollest Du hören im himmel,
im sis deiner wohnung, und thun alles,
darum der fremde dich aufruft; auf daß
alle völcker auf erden deinen namen erken-
nen, daß sie auch dich fürchten, wie dein
volk Israel; und daß sie innen werden,
wie dis haus nach deinem namen genen-
net seyn, das ich gebauet habe.

*Ez. 56, 7. 1c.

44. Wenn dein volk auszeucht in
streit wieder seine feinde des wegnes, den du
sie senden wirst; und werden beten zum
HERRN gegen dem wege zur stadt, die
du erwehret hast; und zum hause, das
ich deinem namen gebauer habe:

45. So wollest du ihr gebet und flehen
hören im himmel, und recht schaffen.

36. ואתה תשמע השמים ותלחנה לחתאת
עבידך וגופך ישראל כי תורם הארץ -

הבראה הטובה אשר ילכו ביה ונתקה
מטל על הארץ אשר נתקה לעמך

37. לナルלה: רעב כי יהי באארץ דבר
כי יהי שרפון ורkon ארבה חסיל
כי יהי כי צירלו איבן בארץ שעורי

38. כל-גען כל-מוחלה: כל-תפללה כל-
מחנה אשר תריה לכל-האדים לכל עטה
ישראל אשר ורען איש נגע לבנו

39. ופרש כפוי אל-הבית הוה: ואתה
תשמע השמים מכוון שכחה וסלחת
ועשית ונתקה לאיש בכל-רכבי אשר
תרע את לבבו כי אתה ירעט לבך
אתך - לבב כל-בני הארץ:

ט למן יראה כל-תמים אשר - הם
חיים על פני הארץ אשר נתקה

40. לאבחןנו: גם אל-הנכרי אשר לא-
מעוף ישראל הוא ובא מארץ רחוקה
מן

41. למן שכוב: כי ישמעון את שםך
הגרול ואתך ירע החזקה וירע הארץ
ובא ותפל אל-הבית הוה:

42. אתה תשמע השמים מכוון שכחה
ועשיך בכל אשר יקרה לך אלך
רבניה למן ירעון כל עט הארץ
אתך שםך ליראה אתך בעפה

43. ישראל ולודעך כי שםך נקרא
על-הבית הוה אשר בניו:
רבראה אשר תשלחים ותפללו אלך
אתך שםך ליראה אתך בעפה
ישראל ולודעך כי שםך נקרא
על-הבית הוה אשר בניו:

44. כי יצא עפה לטלחות על איבן
בדרכך אשר תשלחים ותפללו אלך
יהוה דרכ העיר אשר בחרת בה
והבירות אשר בניי לשמה:

מו ושמעת השמים את תפליהם ואת
מחנעם ועשית משפטם:

^ו כִּי חַדְרָה בְּלֹא אֶזְרָם אֲשֶׁר
לֹא - יְחִתָּא וְאַנְתָּא בְּמַנְחָתָם
לִפְנֵי אֹיֵב לְשֻׁבִּים שְׁבִירָם אֶל-

אָרֶץ הָאוּב רְחוֹקָה אָוּ קָרוֹבָה :

וְחַשְׁבָּנוּ אֶל - לְבָם בְּאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּבָּה 47

שְׁם לְשֻׁבוּ וְהַתְּהִנֵּן אֶלְךָ בָּאָרֶץ

שְׁבִירָם לְאָמֵר חַטָּאת וְהַעֲוִינוּ רְשָׁעָנוּ וְשָׁבָנוּ אֶלְיךָ בְּכָל־לְבָם וּבְכָל - נִפְשָׁם 48

בָּאָרֶץ אֲבִיהָם אֲשֶׁר - שָׁבָנוּ אֶתְכָם

וְהַתְּפִלֵּנוּ אֶלְיוֹן בָּרוּךְ אָרֶצְךָ אֲשֶׁר -

וְתִתְהַתֵּה לְאָבוֹתָם הָעִיר אֲשֶׁר בְּחַרְתָּתָךְ

וְהַבִּית אֲשֶׁר - בְּנִיתָ לְשָׁבָק : 49

וְשִׁמְעוּתָה הַשְׁמִיטִים מִכְּן שְׁבָתָךְ אָרֶץ -

תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעַשְׂתָּתָם מִשְׁפָּטָם :

וְסִלְחָתָךְ לְעַמָּךְ אֲשֶׁר חַטָּאת־לְהָ וּלְכָל - נ

פְּשָׁעִים אֲשֶׁר פָּשָׁעָיו־בָּהָ וְנִתְּנָתָם

לְתִתְמִיס לִפְנֵי שְׁבִירָם וּרְחָמוֹם :

כִּי - עֲפָךְ וְנִתְּחַזֵּק הַם אֲשֶׁר הַזִּאת 50

מִפְצָרִים מִתוֹתָה פּוֹרֵךְ הַבְּרוּלָה :

לְהַזְוֹר עַיְינָה פְּתָחָת אֶל - תְּחִנָּת 51

עֲכָרָה וְאֶל - תְּחִפָּת עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל

לְשִׁמְעָא אֶלְהָם בְּכָל־קְرָאָם אֶלְיךָ :

כִּי - אַתָּה הַבְּרוּלָם לְהַנְּחָלה מִלְּלָה 52 ה' בְּאָז

עַמְּךָ הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר דָּבָרְתָּ בְּנֵר מִשְׁרָה

עַבְרָה בְּרֹחֵצָאָה אֶת־אָבָתֵינוּ מִפְצָרִים

אָרְנוּ יְהוָה: וְיִהְיֶה כְּלָמָדָה לְהַתְּפִלָּל 54 הַצְּרִיר תְּ

לְאַיִלָּה אֶת בְּלַהֲתִפְלָה וְהַתְּהִנֵּה הַוָּאָת

כְּם מַלְפִּין מִזְבֵּחַ יְהוָה מִבְּרֹעַע עַל־בְּרֹכָיו

וּכְפִּיו פְּרִשְׁתָּה הַשְׁמִיטִים: וְעַמְּרָד וּבְרַךְ נָה

אֶת בְּלַקְרָל יִשְׂרָאֵל קֹל גָּדוֹל לְאָבָר :

בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נִמְנַצֵּחַ לְעַבְדֵי יִשְׂרָאֵל 55

בְּכָל אֲשֶׁר רַבֵּךְ לֹא - נִפְלֵךְ בְּךָ אַחֲרֵ בְּבָל

רַבְרָוּ הַטוֹּב אֲשֶׁר רַבֵּךְ בְּךָ בִּשְׁהָ עַבְרָוּ:

46. Wenn sie an den Feinden werden (denn es ist kein mensch, der nicht feindlich ist); und du erzuerst und gibst sie vor ihnen feinden, dass sie sie gefangen führen in der feinde land fern oder nahe; 2. Chron. 6, 36, Spr. 20, 9, Pred. 7, 21, Micah 2, 22, 1. Joh. 4, 8.

47. Und sie in ihr heil saggen im lande, da sie gefangen sind; und betehren sich, und siehen dir im lande ihres gefängnisses; und sprechen, wir haben gesündigt und mißgethan, und sind Gottlos gewesen;

48. Und bekehren sich also zu dir von ganzem herzen und von ganzer seele in ihrer feinde lande, die sie weggeführt haben; und beten zu dir gegen dem wege zu ihrem lande, das du ihren vätern gegeben hast; zur stadt, die du erweckst hast; und zum hause, das ich deinem namen gebauet habe:

49. So wollest du ihr gebet und siehen hören im himmel vom sitz deiner wohnung, und recht schaffen;

50. Und deinem volck gnädig seyn, das an dir gesündigt hat; und allen ihren übertretungen, damit sie wieder dich über treten haben; und barmherzigkeit geben vor denen, die sie gefangen halten, und dich ihrer erbarmen;

51. Denn sie sind dein volck und dein erbe, die du aus Egypten, * aus dem eisern ofen, geführet hast; * 5 Mos. 4, 20.

52. Dass deine augen offen seyn auf das siehen deines knechts und deines volcks Israel, dass du sie erhörest in allem, darum sie dich anrufen;

53. Denn Du * hast sie dir abgesondert zum erbe aus allen völckern auf erden, wie du geredt hast durch Mosen, deinen knecht, da du unsere väter aus Egypten führtest, HErr HERRN. * 3 Mos. 20, 24.

VI. 54. Und da Salomo alle bis gebet und siehen hatte vor dem HERRN ausgebetet; stand er auf von dem altar des HERRN, und ließ ab von enten und hände ausbreiten gen himmel.

55. Und trat dahin, und * segnete die ganze gemeine Israel mit lauter stimme, und sprach:

56. Gelobet sey der HERRN, der seinem volck Israel ruhe gegeben hat, wie er geredt hat; es ist * nicht eines verfallen aus allen seinen guten worten, die er geredt hat durch seinen knecht Mose. * Jof. 21, 45.

57. Der

57. Der **HEHR**, unser Gott, sei mit uns, wie er gemessen ist mit unsren Vätern; er verlasse uns nicht, und ziehe die Hand nicht ab von uns:

58. Zu neigen unser Herz zu ihm, daß wir wandeln in allen seinen wegen und halten seine Gebot, Sitten und Rechte, die er unsren Vätern geboten hat.

59. Und diese Worte, die ich vor dem **HEHR** geslehet habe, müssen nahe kommen dem **HEHR**, unserm Gott, tag und nacht; daß er recht schaffe seinem Knecht und seinem Volke Israel, ein segliches zu seiner Zeit:

60. Auf daß alle Völker auf Erden erkennen, daß der **HEHR** Gott ist und keiner mehr.

^{5 Mos. 4, 35-39.}
61. Und euer Herz sei rechtschaffen mit dem **HEHR**, unserm Gott: zu wandeln in seinen Sitten, und zu halten seine Gebot, wie es heute gehet.

VII. 62. Und der König, samt dem ganzen Israel, opferten vor dem **HEHR** Opfer.

63. Und Salomo opferte Dankopfer, die er dem **HEHR** opferte: zwey und zwanzig Tausend Ochsen, und hundert und zwanzig Tausend Schafe. Also weiheten sie das Haus des **HEHR** ein, der König und alle Kinder Israel.

64. Dasselbigen Tages weihte der König den mittelhof, der vor dem Hause des **HEHR** war: damit, daß er Brandopfer, Speisopfer, und das Fest der Dankopfer selbst ausrichtete. Denn der eherene Altar, der vor dem **HEHR** stand, war zu klein zu dem Brandopfer, Speisopfer und zum Fett der Dankopfer.

65. Und Salomo machte zu der Zeit ein Fest, und alles Israel mit ihm, eine große Versammlung, von der Grenze Hemath an bis an den Bach Egypti, vor dem **HEHR**, unserm Gott, sieben Tage und über sieben Tage: das waren vierzehn Tage.

66. Und ließ das Volk des achten Tages gehen. Und sie segneten den König: und gingen hin zu ihren Hütten fröhlich und gutes muts über alle dem guten, das der **HEHR** an David, seinem Knechte, und an seinem Volke Israel gethan hatte.

57 יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַפְנֵנוּ כִּי־אָשֶׁר תְּדַבֵּר
עַם־אֲבָתֵּינוּ אֶל־יְמִינֵנוּ וְאֶל־יְתֻלְּנוּ:

58 לְהַצֵּאת לְבָבֵנוּ אֶלְיוּ לְלִכְתָּת בְּכָל־
הָרָבֵין וְלִשְׁמָר מִצְוֹתָיו וְחַקְיוֹ וּמִשְׁפָטָיו:
אֲשֶׁר צָוָה אֱתָן־אֱבָתֵינוּ:

59 וְהַזְׁיוּ רְבָרָא אֱלֹהֵי אֶלְיוּ כִּי־אָשֶׁר הַתְּחִנְנֵתִי לִפְנֵי
יְהוָה קָרְבִּים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוּמַם
וּלְילָה לְעֵשֹׂות: מִשְׁפָט עַבְדוּ וּמִשְׁפָט
עַפְנוּ יִשְׂרָאֵל דְּכָרְדוּם בַּיּוֹמָן:

ס לְמַעַן רְדֻת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה
הָיָה אֱלֹהִים אָזְן עָזָר:

60 וְרוּחַ לְכִנְנֵת שְׁלָמָם עַם יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ לְלִכְתָּת בְּחַקְיוֹ וּלִשְׁמָר מִצְוֹתָיו
כִּי־יּוֹם חַתָּה: וְהַמְלָה וְכָל־
יִשְׂרָאֵל עַפְנוּ זְכָרִים זְבָח לִפְנֵי יְהוָה:

63 וְזַיְזַבֵּחַ שְׁלָמָה אֶת זְבָח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר
זְבָח לִיהוָה בְּקָר עֲשָׂרִים וָשְׁנִים
אֶלְף וּצְאתָן מֵאָה וּשְׁעָרִים אֶלְף וִיחְנָן
אַתְּבִּית יְהוָה הַמֶּלֶךְ וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

64 בַּיּוֹם הַהוּא קָרְשׁ הַמֶּלֶךְ אֶת־תְּזַק הַחַצֵּר
אֲשֶׁר לִפְנֵי בֵּית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם
אֶת־הָעָלָה וְאֶת־הַפְנִיחָה וְאֶת־חַלְבִּי
הַשְּׁלָמִים כִּי־מִזְבֵּחַ הַפְנִיחָה אֲשֶׁר לִפְנֵי
יְהוָה קָטָן מִזְבֵּחַ אֶת־הָעָלָה וְאֶת־
סִהְמָה וְאֶת־חַלְבִּי הַשְּׁלָמִים: וְיִעַשׂ

שְׁלָמָה בְּעֵת־רְהִיאָה אֶת־דְּחַג וְכָל־
יִשְׂרָאֵל עַפְנוּ כָּל־גָּדוֹל מִלְבָאוֹ חַמְתִּי
עַד־גָּחֵל מִצְוִים לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
שְׁבָעַת יָמִים וּשְׁבָעַת יָמִים אַרְבָּעָה עַשֶּׂר

66 יּוֹם: בַּיּוֹם הַשְׁמִינִי שְׁלַח אֶת־הַעַם
וּבְרַכֵּו אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיְלַכֵּד לְאַהֲלֵיכֶם
שְׁמָחוֹת וּטוֹבִי לְבָבָל כָּל־הַתּוֹבָה אֲשֶׁר
עָשָׂה יְהוָה לְרוֹן עֲבֹדוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל עַפְנוּ:

Das IX. Capitel.

1. Gott erscheint Salomo. II. Gibt Hiram so südte. III. Aufgetragen gett IV. Gehäusen und andere gebüde. V. Salomes unterhalten. VI. Staat. VII. Gemahlin quartier-beziehung. VIII. Opferbank. IX. Gott sollte. Und da Salomo hatte * ausgebaut des HERRN haus, und des Königs haus; und alles, was er begehrte und lust hatte zu machen: * 2 Chr. 7, 11. 2. Erichten ihm der HERR zum andern mal, wie * er ihm erschienen war zu Gibeon. * c. 3, 5, 2 Chron. 1, 7, 8. c. 7, 12. 3. Und der HERR sprach zu ihm: Ich habe dein gebet und sieben gehört, das du vor mir geslehet hast; und habe dir haus geheiligt, das du gebauet hast, daß * ich meinen namen daselbst hinschre ewiglich; und meine augen und mein herz sollen da seyn alle wege. * 5 Mos. 12, 11. c. 4. Und Du, so du * vor mir wandelst, wie dein vater David gewandelt hat, mit rechtschaffenem herzen und aufrichtig, daß du thust alles, was ich dir geboten habe, und meine gebote und rechte hältest: * c. 3, 14. c. 14, 38. 5. So will ich bestätigen den stuhl deines königreichs über Israel ewiglich; wie * ich deinem vater David gerecht habe und gesagt, es soll dir nicht gebrechen an einem mann vom stuhl Israel. * 2 Sam. 7, 12. 1 Chron. 18, 12. c. 23, 10. 6. Werdet ihr euch aber von mir hin-ten abwenden, ihr und eure kinder; und nicht halten meine gebote und rechte, die ich euch vorgelegt habe; und hingehet, und andern göttern dienet, und sie anbetet: * Jos. 23, 16. 7. So werde ich Israel * austrotten von dem lande, das ich ihnen gegeben habe; und das haus, das ich geheiligt habe meinem namen, will ich verlassen von meinem angesicht; und Israel wird ein sprichwort und fabel seyn unter allen völkern; * 5 Mos. 4, 26. c. 8, 19. 8. Und das haus wird eingerissen werden, daß alle, die vorüber gehen, werden sich entsezen und blasen und sagen: * warum hat der HERR diesem lande und diesem haus also gehan? * 5 Mos. 24, 24. 2 Chron. 7, 21. Jer. 22, 8. 9. So wird man antworten: Darum, daß sie den HERRN, ihren Gott, verlassen haben, der ihre väter aus Egypten-land führete; und haben angenommen andere götter, und sie angebetet, und ihnen gedienet; darum hat der HERR alle bis übel über sie gebracht.

II. 10. Da

- וְיָזַד מִקְנָה עֲשָׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה
שְׁלֹמֹה אֶת שְׁנִי הַבָּתִים אֶת־
בָּרוֹג יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ :
זְחִירָם מֶלֶךְ־צָר נָשָׂא אֶת־שְׁלֹמֹה בְּעֵץ
אֲרוֹן וּכְעֵץ בְּרוֹשִׁים וּבְוחָב לְכָל־
חַמְצֵץ אֲזִיז יְהוָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְחַיִם
עֲשָׂרִים עֵיר בָּאָרֶץ הַגְּלִיל :
- טְזַעַּא חִירָם מֵצֵר לְרָאֹת אֶת־הַעֲרִים
אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ שְׁלֹמֹה וְלֹא יָשַׁרְוּ בְּעֵינוֹ :
- טְזַעַּא חִירָם מִמְּה הַעֲרִים רַאֲהָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה
לְיַיְהוּ וְיִקְרָא לָהֶם אֶרְץ בְּבוֹלָעַר הַיּוֹם
טו כְּפָר זָהָב : וְשְׁלֹחַ חִירָם לְפָלָד מַאתָּה וְעֶשֶׂרִים
חַמְצֵץ שְׁלֹמֹה לְכָנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־
בֵּיתוֹ וְאֶת־הַמֶּלֶא וְאֶת חֻמְתָּה וְרִישָׁלָם
וְאֶת־חַצְבָּר וְאֶת־מְגַרְוּ וְאֶת־גָּזָר :
- טו פְּרָעוֹה מֶלֶךְ מַעֲרִים עַלְהָ וְיִלְכֶר אֶת־
גּוֹר וּוִשְׁרָפָה בָּאָשׁ וְאֶת־הַכְּנָעָנִי הַיֹּשֵׁב
בְּעִיר רְגָב וַיְקַנֵּה שְׁלָחוֹם לְבַתוֹּ אֲשֶׁר־
סְזַנְקָה טְזַעַּא שְׁלֹמֹה : וְיִכְנֵן שְׁלֹמֹה אֶת־גָּזָר וְאֶת־
- טְזַעַּא בֵּית חָרָן תְּחִזְקָן : וְאֶת־בְּעַלְתָּה וְאֶת־
חַרְמָד קְרִיוֹת מְזִוְּנִי בְּפֶרְבָּר בָּאָרֶץ : וְאֶת־כָּל־
עַרְיוֹן הַפְּסָכָנוֹת אֲשֶׁר קָרָב לְשְׁלֹמֹה וְאֶת־
עַרְיוֹן הַרְכָּב וְאֶת עַרְיוֹן הַפְּרָשִׁים וְאֶת־
חַשְׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חַשְׁק לְבָנָות בִּרְעָשָׁלָם
כְּוּבָלְבָנָן וּכְלָל אֶרְץ מִמְּלָאָתוֹ : בָּל־
הָעַם הַנוּגָר מִן־הָאָמָרִי חַחְתִּי הַפְּרוֹזָן
חַחְתִּי וְהַבּוֹסִי אֲשֶׁר לֹא־מִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
חַחְתִּי : בְּנִים אֲשֶׁר נָתְרִוּ אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ
אֲשֶׁר לֹא־יָכֹלוּ בָנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַחֲרִיטָם
וְעַלְמָה שְׁלֹמֹה לְמַס־עַבְרַעַר הַיּוֹם
הַוּה : וּמִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה
עַבְרַעַר בַּיְרָם אֲנַשִּׁי הַמֶּלֶךְ וְעַבְרַיּוֹן
וְשְׁרַיו וְשְׁלַשְׁיו וְשְׁרַיּוֹ רְכָבָו וְמְרָשָׁיו :
- * Jos. 16, 10. t. Kdn. 3, 1.
- IV. 17. Also baute Salomo Gaser, und das niedere Beth-Horon: * 2 Chron. 8, 5.
18. Und Baelath, und Thamar, in der wüsten im lande,
19. Und alle städte der cornhäuser, die Salomo hatte: und alle städte der wagen, und die städte der reuter, und wozu er lust hatte zu bauen zu Jerusalem, im Libanon und im ganzen lande seiner herrschaft.
- V. 20. Und alles übrige volk von den Amoritern, Hethitern, Pherestern, Hebrewitern und Jebusitern, die nicht von den kindern Israel waren:
21. Derselben kinder, die sie hinter sich überbleiben ließen im lande, die die kinder Israel nicht konten verbannen, die machte Salomo * zinsbar bis auf diesen tag.
- * Jos. 16, 10.
22. Aber von den kindern Israel machte er nicht knechte: sondern ließ sie kriegsteue, und seine knechte, und fürsten, und ritter, und über seine wagen und reuter seyn,

אֶלְעָזֵר וְשַׁרִי וְפָצָלִים אֶתְעָלָם
הַפְּלָאכָל לְשִׁלְמָה חֲמִישִׁים וְחֲמִשִּׁים
מֵאוֹת הַלְּדוּם בְּעַם הַלְּשָׁנָם בְּפְלָאכָה:
אָה בַת־פְּרָנֵה עַלְתָּה מַעַיר קָדָר ²⁴
אַל־בִּיתָה אֲשֶׁר בָּנָה־לָה אָוּ בָנָה
אַת־הַפְּלָאכָה:
וְעוֹלָה שִׁלְמָה שְׁלָשׁ פֻּעָמִים בְּשָׂנָה כָּה
עַלוֹת וְשְׁלָמִים עַל־הַטּוֹבָת אֲשֶׁר בָנָה
לִיהְוָה וְהַקְטִיר אָתוֹ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה
וְשָׁלָם אֶת־הַבַּיִת: וְאַנְּיִ עֲשָׂה הַפְּלָא ²⁵
שִׁלְמָה בְּעִזּוֹן־גָּבָר אֲשֶׁר אֶת־אִילּוֹת
עַל־שְׁפָת יִם־סָסִיף בָּאָרֶץ אֲרוֹם:
וַיַּשְׁלִיחַ חִינְמָה בָּאָנוֹי אֶת־עַבְדוֹ אֱנֹשׁ ²⁷
אֲנוֹיוֹת יְרַעַי רַיִם עַם עֲבָרִי שִׁלְמָה:
וַיַּבְאַו אַזְפִּירָה וַיַּקְחוּ מִשְׁבָּט זָוָב ²⁸
אַרְבָּע־מֵאוֹת וְעַשְׂרִים גָּבָר וַיַּבְאַו
אַל־הַפְּלָא שִׁלְמָה:

Das X. Capitel.

I. Die Königin aus Arabien besucht Salomo. II. Ihre Bewunderung. III. Geschenke. IV. Absättigung. V. Des Königs Erstaunen. VI. Rüstung. VII. Richterstuhl. VIII. Konfusat Geräthe und Schatz. IX. Seine Weisheit. X. Kriegspferde.

וּמְלָכָת - שְׁבָא שְׁמֻעָת אַת־א
שְׁמַע שִׁלְמָה לְשֵׁם יְהוָה וְתִבְא
לְנֶסֶתָה בְּחִזּוֹת:
וְתִבְא יְרוּשָׁלָמָה בְּחִיל גָּבָר מָאָר ²
גָּמְלִים נְשָׁאִים בְּשָׁמִים וְזָרָב רְכָמָאָר
וְאָבוֹן יְגָנָה וְתִבְא אַל - שִׁלְמָה וְתִרְבָּר
אַלְיוֹ אֶת בָּל־אֲשֶׁר קָרָה עַם־לְבָבָה:
וְיִגְדֵּר - לָה שִׁלְמָה אֶת־כָּל־רְבָרִיחָה ³
לְאֶתְהִיא רְבָר נְעָלָם בֵּין־הַפְּלָא אֲשֶׁר
לְאֶתְהִיא רְבָר נְעָלָם בֵּין־הַפְּלָא אֲשֶׁר
אֶת בָּל־תְּכִמָּת שְׁלִיחָה וְהַבִּית אֲשֶׁר
בָנָה: וּמְאַכֵּל שְׁלֹחָנוּ וּמְזַשֵּׁב עֲבָרִי ה
וּמְעַמֵּד מִשְׁרָתוֹ וּמְלַבְשָׁהָם וּמְשַׁחֵּיו
וּמְלַחֵה אֲשֶׁר יַעֲלֵה בֵּית יְהוָה וּלְאָה
תְּהִיא בָּה עֹזֶר רֹוח:

VI. 23. Und der ^a amtleite, die über Soldmons geschossen waren, der waren fünf hundert und fuenfhundert: die über das vold hertscheten, und die geschoßte austricheten,
^b c. 5, 16.

VII. 24. Und ^a die Tochter Pharaos zog her, auf von der Stadt David in ihr haus, das er für sie gebauet hatte. Da baute er auch Millo. ^b 2 Chron. 8, 11.

VIII. 25. Und Salomo opferte des jahrs dreymal brandopfer und dankopfer auf dem altar, den er dem HERRN gebauet hatte: und räucherte über ihm vor dem HERRN. Und ward also das haus fertig.

IX. 26. Und Salomo machte auch schiffe zu ^a Ezeon Geber, die bei Eloch liegt, am ufer des Schiffmeers, im lande der Edomiter. ^b 2 Chron. 8, 17, 18.

27. Und Hiram sandte seine knechte im schiff, die gute schiffleute und auf dem meer erfahren waren, mit den knechten Salomo.

28. Und kamen gen Ophir, und holten daselbst vier hundert und zwanzig centner goldes, und brachtens dem könige Salomo.

Und da das gerüchte Salomo, von dem Namen des HERRN, kam vor die Königin vom reich Arabien: kam sie ihn zu versuchen mit ratscheln.
^a 2 Chron. 9, 1. Matth. 12, 42. Luc. 11, 31.

2. Und sie kam gen Jerusalem mit einem sehr grossen zeug: mit camelen, die specerey trugen und viel goldes und edelgesteine. Und da sie zum könige Salomo hinein kam: redete sie mit ihm alles, was sie vorgenommen hatte.

3. Und Salomo sagte ihr alles: und war dem könige nichts verborgen, das er ihr nicht sagte.

II. 4. Da aber die Königin vom reich Arabien sahe alle weisheit Salomo und das haus, das er gebauet hatte;

5. Und die speise für seinen tisch, und seiner knechte wohnung, und seiner diener amt und ihre kleider, und seine schenken und seine brandopfer, die er in dem hause des HERRN opferte; konte sie sich nicht mehr enthalten,

6. Und

6. Und sprach zum Könige: Es ist wahr, was ich in meinem Lande gehöret habe von deinem wesen und von deiner Weisheit.

7. Und ich habe es nicht wollen glauben, bis ich kommen bin und habe mit meinen Augen gesehen. Und siehe, es ist mir nicht die Hälfte gesagt. Du hast mehr Weisheit und Guts, denn das gerücht ist, das ich gehört habe.

8. *Selig sind deine Leute und deine Knechte, die allezeit vor dir stehen und deine Weisheit hören. *Euc. 10, 23.

9. *Gelobet sei der HERR, dein Gott, der zu dir lust hat, daß er dich auf den Stuhl Israels gesetzt hat: darum, daß der HERR Israels lieb hat ewiglich und dich zum Könige gesetzt hat, daß du gerecht und recht hältest. *c. 5, 7.

III. 10. Und sie gab dem Könige hundert und zwanzig centner Goldes, und sehr viel Specereyen, und edelsteine. Es kam nicht mehr so viel Specereyen, als die Königin vom reich Arabien dem Könige Salomo gab.

11. Dazu *die Schiffe Hiram, die Gold aus Ophir führten, brachten sehr viel Hohenholz und edelsteine. *c. 9, 27, 28.

12. Und der König ließ machen von Hohenholz Pfeiler im Hause des HERRN und im Hause des Königs, und harfen und Psalter für die Sänger. Es kam nicht mehr solch Hohenholz, ward auch nicht gesehen bis auf diesen Tag.

IV. 13. Und der König Salomo gab der Königin vom reich Arabien alles, was sie begehrte und bat: ohne was er ihr gab von ihm selbst. Und sie wandte sich, und zog in ihr Land samt ihren Knechten.

V. 14. Des Goldes aber, das Salomo in Einem Jahr kam, war am gewicht *sechs hundert und sechs und sechzig centner:

*2 Chron. 9, 13.

15. Ohne was von Kramern, und Kaufleuten, und Apothekern, und von allen Königen Arabiens, und von den gewaltigen in Ländern kam.

VI. 16. Und der König Salomo *ließ machen zwey hundert Schilde vom besten Golde, sechs hundert Stück Goldes thät er zu einem Schilde: *c. 14, 26.

17. Und drey hundert Tartschen vom besten Golde, se dreypfund Goldes zu einer

6. וְתָמַרְלֵא אֶל - רְפָלָה אֶמֶת הִיה הַכָּבָר אֲשֶׁר שְׁמֹעַת בָּאָרוֹן עַל־דְּבָרָיו וְעַל־

7. חַכְמַתְךָ: וְלֹא־הָאמָנָתִי לְדִבְרִים עַד אֲשֶׁר - בְּאָתְּיִ וְתָרְאָנָה עַיִן וְהַנְּחָה לֹא - הַכָּר - לִי תַחֲזֵי הַסְּפָטָה חַכְמָוֹל וְטוֹב אֶל - הַשְּׁמֹועָה אֲשֶׁר שְׁמֹעַת:

8. אֲשֶׁרְיָ אָנְשִׁיךְ אֲשֶׁרְיָ עַבְרָךְ אֱלֹהָה הַעֲמָרִים לְפָנֶיךְ פָּמִיר הַשְּׁמֹועָם אֶת -

9. חַכְמַתְךָ: יְהִי־הָאֱלֹהָךְ בָּרוּךְ אֲשֶׁר חַפְץ בְּחַלְתְּךָ עַל־כְּסָא יִשְׂרָאֵל בְּאֶחָתָה יְהֹוָה אֶת - יִשְׂרָאֵל לְעַלְםָן וְיִשְׂמַח לְמַלְךָ לְעַשְׂוֹת כְּשֻׁפְטָת תְּבִקָּה:

י. וְתָהַנְּן לְפָלָה מָאתָה וְעַשְׂרִים כְּכָר זָהָב וּבְשִׁמְעִים הַרְבָּה מָאָר וְאַבְןִ יִקְרָה לְאָבָא בְּבָשָׂם הַרְהֹא עֹוד לְרָב אֲשֶׁר נִתְנָה

ii. מִלְכָת־שְׁבָא לְמַלְךָ שְׁלָמָה: וְגַם אֲנִי הַרְלָס אֲשֶׁר־נִשְׁאָה זָהָב מָאוֹבֵר הַבָּא מְאָפֵיר עַצִּי אַלְמָנִים הַרְבָּה מָאָר וְאַבְןִ יִקְרָה: וַיְעַשׂ הַפָּלָה אֶת־עַזְיָה אַלְמָנִים מְסֻעָר לְכִיתְרִיְהֹה וְלִבְנֵי הַפָּלָה וּכְנָרוֹת וּנְבָלִים לְשָׁרִים לֹא - בָּא בְּנֵי עַצִּי אַלְמָנִים

iii. וְלֹא נִרְאָה עַד רְגִום הַוְהָ: וְרְפָלָה שְׁלָמָה נִתְהַנְּן לְמַלְכָת־שְׁבָא אֶת־כָּל־חַפְצָה אֲשֶׁר שָׁאַלְהָ מִלְבָר אֲשֶׁר נִתְהַנְּן לְהָ בִּין הַפָּלָה שְׁלָמָה וְתִפְנוּ וְתִלְהָ לְאֶרְצָה רְאָה

iv. וְעַבְרִיהָ: וַיְהִי מְשֻׁקָל תְּרוּבָה אֲשֶׁר בָּא לְשָׁלָמָה בְּשִׁנְחָה אַחֲרָה שְׁלָמָה טוֹשָׁשִׁים וְשָׁשִׁ כְּכָר זָהָב: לְרָב מְאָנְשִׁי הַתְּרִיס וּמְסַחְרֵר הַרְכָלִים וּכְלִמְלָכֵי הָעָרָב

v. וְפִחוֹת הָאָרֶץ: וַיְעַשׂ הַפָּלָה שְׁלָמָה מְאָתִים עַגְגָה זָהָב שְׁחָזִיט שָׁשִׁ מִאוֹת זָהָב יִעַלְהָ עַל־חַצְנָה הָאָחָת: וְשָׁלַשׁ

vi. מִאוֹת מְנָנִים זָהָב שְׁחוֹט שְׁלַשְׁתִ מְנִים מִאוֹת מְנָנִים זָהָב שְׁחוֹט שְׁלַשְׁתִ מְנִים קָאָה קָאָה

וְהַבָּעֵל הַלְּהַעֲלֵל הַפְּטִינָה רָאָחָת וַתִּנְשֶׁם
רֶפֶלֶת בֵּית יְעֹרָה לְקָנָן: וַיַּעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ¹⁸
כִּסְאָה שָׁוֹן גָּדוֹל וַעֲפָרוֹ וְהַבָּמָנוֹ:
שְׁשָׁ מְעוּלֹת לְכֶסֶת וּרְאֵשׁ עֲגָל לְכֶסֶת¹⁹
מְאַחֲרָיו וְלִזְתָּמָת מִזְבֵּחַ וְמִזְבֵּחַ אֱלֹהִים
חַשְׁבָּת וְשָׁנִים אֲרִיוֹת עַמְּרִים אַעֲלִ הַדָּרוֹת:
וַיַּשְׁגַּנְתִּים עַשְׁר אֲרִיוֹת עַמְּרִים שֵׁם עַל - כ
שְׁשָׁ הַמְּעוּלֹת מִזְבֵּחַ וְמִזְבֵּחַ לֹא - נָעַשָּׂה כֵּן
לְכָל מִמְּלֹכּוֹת: רֹכֶל כָּל מִשְׁקָה הַמֶּלֶךְ²⁰
שְׁלָמָה וְהַבָּעֵל כָּל כָּל בֵּית - יְעֹר הַלְּבָנָן
וְהַבָּעֵל סָגָר אַזְן כְּסֵף לֹא נָחַשׁ בִּימֵי
שְׁלָמָה לְמַאֲנָמָה: כִּי אַנְּיִ תְּרִשְׁישׁ²¹
לְמַלְלָה בֵּין עַם אֲנֵי חִירָם אֲחָת לְשָׁלֵשׁ
שָׁנִים תְּבוֹא אַנְּיִ תְּרִשְׁישׁ בְּשָׁאת וְהַבָּעֵל
וּכְסֵף שְׁנָחִיפִים וּקְפִים וּחֲכִים:
וַיַּגְּרַל הַבָּעֵל שְׁלָמָה מִלְּלָה מֶלֶךְ הָאָרֶץ²²
לְעַשֶּׂר וְלְחַכְמָה: וְלֹלֶל - הָאָרֶץ²³
מִבְּקָשִׁים אֶת - פְּנֵי שְׁלָמָה לְשִׁׁיעָ אֶת -
חַכְמָתוֹ אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים בְּלֹבוֹ:
וְרַחַם מִבְּאִים אִישׁ - מִנְחָתוֹ כָּל - כְּסָף כֵּן
וּכָל זָהָב וְשָׁלָמוֹת וְנֶשֶׁק וּבְשָׁמִים
סִיסִּים וּפְרִידִים דְּבָר - שָׁנָה בְּשָׁנָה:
וַיַּאֲסַף שְׁדָמוֹת רְכָב וּפְרִשִּׁים וּרְחוּלוֹת אֶלָּה²⁴
וְאֶרְבָּעָמָאות רְכָב וּשְׁנִים - עַשֶּׂר אֶלָּה
פְּרִשִּׁים וּנְנָחָת בְּעֵרִי הַרְכָּב וּנְסָדְרָמְלָה
בִּירוּשָׁלָם: נָתַן הַבָּעֵל אֶת - הַכְּסָף²⁵
בִּירוּשָׁלָם בְּאָבָנִים וְאֵת רְאֵזָת נָטוֹ
בְּשָׁלָמִים אֲשֶׁר - בְּשָׁלָמִה לְרָב:
וּמוֹצָא הַסִּיסִּים אֲשֶׁר לְשָׁנָה מִפְּצִירִים²⁶
וּמִכּוֹת בְּקָרְבָּן הַבָּעֵל זָקָה מִנְזָה
בְּנִיחְזָר: וּמִגְּלָתָן זָמָן אַמְּגָדָה²⁷
מִפְּצִירִים בְּנִיאָת זָמָן זָמָן וּבְסָבָב
בְּחַזְקָתָן זָמָן וְאַמְּגָדָה בְּנִיאָת
וּלְטִירָן אַמְּגָדָה בְּנִיאָת²⁸

tatschen. Und der König thut sie in das haus vom walde Libanon.

VII. 18. Und der König machte einen grossem stuhl von elsenbein, und überzog ihn mit dem edelsten golde. ^{*2 Chron. 9, 17.}

19. Und der stuhl hatte sechs stufen, und das haupt am stuhl war hinten rund. Und waren lehnen auf beyden Seiten um das gesässe, und zweien löwen standen an den lehnen.

20. Und zwölf löwen standen auf den sechs stufen, auf beyden selten. Solches ist nie gemacht in keinen königreichen.

VIII. 21. Alle trinkgefäß des Königs Salomo waren gilden, und alle gefäße im hause vom walde Libanon waren auch lauter gold: denn des silbers achtete man zu jenen Salomo nichts.

22. Denn das meerschiff des Königs, das auf dem meer mit dem schiff Hiram's fuhr, kam in dreyen Jahren einmal: und brachte gold, silber, elsenbein, asse und pfauen.

23. Also ward der König Salomo ^{*}größter mit reichthum und weisheit, denn alle könige auf erden. ^{*2 Chron. 1, 1.}

IX. 24. Und alle welt begehrte Salomo zu sehen: daß sie die weisheit höreten, die ihm Gott in sein herz gegeben hatte.

25. Und iedermann brachte ihm geschenke, silberne und guldene geräthe, kleider und harnisch, würhe, rosse, mäuler jährlich.

X. 26. Und ^{*}Salomo brachte zu hausse waggen und reuter, daß er hatte tausend und vier hundred wagen, und [†] zwölf tausend reuter: und ließ sie in den wagenstädten, und bey dem könige zu Jerusalem.

^{*2 Chron. 1, 14. †1 Kön. 4, 26.}

27. Und der König machte, daß des silbers zu Jerusalem so viel war, wie die steine: und cedernholz so viel, wie die wilden feigenbäume in den gründen.

^{*2 Chron. 1, 15. c. 9, 27.}

28. Und man brachte dem Salomo pferde aus Egypten, und allerley waare: und die kauffleute des Königs kaufften dieselbige waare.

29. Und brachtens aus Egypten heraus: ie einen wagen um sechs hundert silberlinge, und ein pferd um hundert und fünfzig. Also brachte man sie auch allen königen der Herziter, und den königen zu Syrien durch ihre hand.

Das XI. Capitel.

I. Salomons abgötterey. II. Gottes gedrängte strafe. III. Seine drei wiedersacher: Hadad, IV. Rezon, V. Jerobeam; VI: Dem Abia den siepter veründigtet;

VII. Der König aber nachstellet. VIII. Dessen tod.

Aber der König Salomo liebete viel ausländische weiber, die Tochter Pharaos, und Moabitische, Ammonitische, Edomitische, Zidonitische und Hethitische; * 5 Mos. 17, 17.

2. Von solchen völckern, * davon der HERR gesagt hatte den kindern Israel: Gehet nicht zu ihnen, und lasset sie nicht zu euch kommen; sie werden gewiß eure herzen neigen ihren göttern nach. An diesen hing Salomo mit liebe. * 2 Mos. 34, 16.

5 Mos. 7, 3.

3. Und er hatte sieben hundert weiber zu Frauen, und drey hundert lebweiber: und seine* weiber neigeten sein herz. * c. 21, 25.

4. Und da er nun alt war, * neigeten seine weiber sein herz fremden göttern nach: daß sein herz nicht ganz war mit dem HERRN, seinem Gott, wie das herz seines vaters Davids. * Str. 47, 21.

5. Also wandelte Salomo Astarteth, dem gott derer von Zidon, nach: und Milcom, dem greuel der Ammoniter.

6. Und Salomo thät, das dem HERRN übel gefiel: und folgerte nicht gänzlich dem HERRN, wie sein vater David.

7. Da baute Salomo eine höhe* Camos, dem greuel der Moabiter, auf dem berge, der vor Jerusalem liegt: und Moloch, dem greuel der Ammoniter.

* 4 Mos. 21, 29. 2 Kön. 23, 13.

8. Also thät Salomo allen seinen ausländischen weibern, die ihren göttern räucherten und opferten.

II. 9. Der HERR aber ward zornig über Salomo: daß sein herz von dem HERRN, dem Gott Israel, geneiget war, der ihm zweymal erschienen war; * c. 3, 5. c. 9, 2.

10. Und ihm solches geboten hatte, daß er nicht andern göttern nachwandelte; und doch er nicht gehalten hatte, was ihm der HERR geboten hatte.

11. Darum sprach der HERR zu Salomo: Weil solches bei dir geschehen ist und * hast meinen bumb und meine gebote nicht gehalten, die ich dir geboten habe; so will ich auch das königreich von dir reissen, und deinem knechte geben.

* c. 13, 21. f. 1 Sam. 15, 28.

וְהַפְלָה שֶׁלֹּמֶה אֲבָכְנִשְׂוִים נְכָרִיּוֹת אֶת־בָּת־פְּרָעָה מִאֲבִיוֹת עַמְּנִיוֹת אַרְמִיּוֹת צְדָנִירִזְתּוֹת:

בְּן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אָמַר־יְהוָה אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־תִּתְּבַאֲוֹבָה בָּהֶם וְתִּמְלַא־יְכָאוּ בָּכָס אֲכָן יְטַו אֶת־לְבָבָם אַחֲרֵי אֶלְחִים בָּהֶם דְּבָקָ שֶׁלֹּמֶה לְאַחֲרָה:

גַּוְיִי־לֹו נְשִׂים שְׁרוֹת שְׁבֻעָמֹות אֶת־

וּפְלִגְשִׁים שְׁלֹשׁ מְאוֹת וְיִטְוֹנְשִׁוֹ אֶת־

לְפָנָי: וְיִהְיֶה לְעֵת נְכַנְתָּשֶׁלֹּמֶה נְשִׂיּוֹת אֶת־

הַטּוֹא אֶת־לְבָבוֹ אַחֲרֵי אַלְמִינִים וְיִתְּבַאֲוֹבָה בְּנֵי יִהְוָה אֱלֹהִים וְלֹא־תִּהְיֶה לְבָבוֹ שְׁלָמָם עִם־יְהֹוָה אֱלֹהִים הַכְּלָבָב דְּרַיְרָא אֲבָיו: וְלֹא שֶׁלֹּמֶה אַחֲרֵי עַשְׂתָּרוֹת אֱלֹהִים אַרְנוֹם וְאַחֲרֵי מִלְּגָם

6 שְׁקָצָעָמִים: וַיַּעֲשֶׂשׁ שֶׁלֹּמֶה רְגָעָם בְּעֵינֵי יְהֹוָה וְלֹא מְלָא אַחֲרֵי יְהֹוָה בְּרוּךְ אָבָיו: אָז יִבְנֶה שֶׁלֹּמֶה בְּמַה לְכֹמוֹשׁ שְׁקָצָעָמִים וְלֹמְלָה שְׁקָצָעָמִים בְּנֵי עַמּוֹן:

7 וְכוֹן עֲשָׂה לְכָל־נְשִׂיּוֹת הַגְּנִירִיּוֹת מְקִטְרִירִות וּמְזִבְחָות לְאֱלֹהִין:

8 וְוַיַּחֲנִפֶר יְהֹוָה בְּשֶׁלֹּמֶה כִּי־נְתַחֲנֵנָה לְבָבוֹ מַעַם יְהֹוָה אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל הַגְּרָאָה אַלְיוֹ פְּעָמִים:

9 וְצִוְיהָ אֱלֹהִי עַל־הַרְבֵּר הַזֶּה לְבָלְתִי רְכָתָתְ אַחֲרֵי אַלְמִינִים וְלֹא שְׁמִיר אֶת־אֲשֶׁר־אָשֶׁר־צִוְיהָ אֱלֹהִי עַל־צִוְיהָ יְהֹוָה:

10 וְנִאמְרֵת יְהֹוָה לְשֶׁלֹּמֶה יִעַן אֲשֶׁר הִיְתָה רְאֵת עַפְךָ וְלֹא שְׁמָרֶת בְּרוּתְךָ וְחִקְמָתְךָ אֲשֶׁר צִוְיהָ עַלְיךָ קָרוּעַ אַקְנָעַ אֶת־הַמְּמִלְכָה מַעַלְיךָ וְנִתְחַנֵּת לְעַבְדָךְ:

אָה — בִּימֵיךְ לֹא אַעֲשֶׂנְהוּ רְפִיעָן דָּנוֹ¹²
אָבִיךְ מִזְדָּבָנָה אַכְרָעָה :

כְּכֹן אַתְּ כָּל — הַפְּמַלְכָה לֹא אַכְרָעָ¹³
קָמַץ בָּיֶקְ:

שְׁבַט אָחָד אָמֵן לְבָגָם לְמַעַן דָּוָךְ עֲבָדִי
וַיַּלְמַעַן יְרֵשָׁם אָשָׁר בְּחַרְתִּי :

וַיַּקְסֵם יְהֹוָה שְׁטָן לְשָׁלָמָה אֶת תְּרוּ¹⁴
הַאֲרָמִי מִגּוּרָע הַפְּלָדָה רֹאָה בָּאָרָם :

וַיַּזְדַּקְבֵּה בְּהַיּוֹת דָּוָךְ אַתְּ־אַרְתָּם בְּעַלְתָּה טו

יוֹאָכֵל שָׁוֹר הַצְּבָא לְקַבֵּר אַתְּ —
הַחַלְלִים וַיַּהַי כָּל — זָכָר בָּאָרָם :

כִּי־שְׁשָׁת חַרְשִׁים יָשַׁב־שָׁם יוֹאָכֵל וּכְלָי¹⁶
שְׁרָאֵל עַד־הַכְּרִית כָּל — זָכָר בָּאָרָם :

וַיַּבְרַח אָרְדָה הוֹא וְאַנְשָׁם אַרְטִים¹⁷
מַעֲבָרִי אָבוֹ אָתוֹ לְכֹוא מִצְרָים

וְהַרְרָגָנָר גַּטְפָּן :

וַיַּקְמְלוּ מִפְּרִין וַיַּבְאָוּ פָּאָן וַיַּקְחוּ אֲנָשִׁים¹⁸
עַפְסָם מִפָּאָן וַיַּבְאָוּ מִצְרָים אֶל —

פְּרֻעָה מֶלֶךְ מִצְרָים וַיַּתְנוּ לוּ בִּיהְרָה
לְרַחַם אָמֵר לוּ וְאֶרְצָ גַּתְנוּ לוּ :

וַיִּמְצָא בָּרָרָת חֹן בְּעִינֵי פְּרֻעָה מַאֲדָר¹⁹
וַיַּהַנֵּן — לֹא אָשָׁה אַתְּ־אַחֲרֹת אָשָׁה

אַחֲרֹת תְּחִפְנִיס הַגְּבִירָה :
וַתַּהַלֵּד לוּ אֲחוֹת תְּחִפְנִיס אֶת גַּבְתָּה בָּנוֹ כ

וְתַגְמַלְחוּ תְּחִפְנִיס בַּתְּחִפְנִיס בֵּית פְּרֻעָה וְיַעֲזִיבָה
גַּנְבֵּת בָּרוֹת פְּרֻעָה בַּתְּחִפְנִיס בְּנֵי פְּרֻעָה :

וְרַדְרַד שְׁמַע בְּמִצְרָים כִּירְשַׁבְבָּרָע עַמְּדָ²¹
אַבְתָּיו וְכִידָּמָת יוֹאָכֵל שָׁר־הַצְּבָא וְיַאמְרָ

הַרְרָא אֶל — פְּרֻעָה שְׁלַחֲנִי וְאֶלְהָא אֶל —
אָרְצִי : וַיַּאֲמֵר לוּ פְּרֻעָה כִּי מִהָּה —²²

אַתְּה חִסְר עַמִּי וְהַנְּקָה מַבְקֵשׁ לְלַכְתָּה אֶל —
אָרְצָךְ וְיַאֲמֵר לוּ לֹא כִּי שְׁלַח תְּשִׁלְחָנִי :

וַיַּקְסֵם אֶלְהָם לוּ שְׁטָן אֶת־רְזוֹן בָּנוֹ²³
אַלְרָע אָשָׁר בְּרָחָם אֶת־הַרְרָעָה מִלְּפָנֵי

צְבָה אֲדָנָיו :

12. Doch bey deiner zeit will ich nicht thun, um deines vaters Davides willen: sondern von * der hand deines sohnes will ich reissen.^{c. 12,19.}

13. Doch will ich nicht das ganze reich abreissen, Einen stammt will ich deinem sohn geben: um Davids willen, meines knechtes, und um Jerusalem willen, die ich erwehlet habe.

III.14.Und der HERR erweckte Salomo einen wiedersacher, Hadad, den Edomiter: von königlichem famen, welcher war in Edom.

15. Denn da* David in Edom war; und Joab, der feldhauptmann, hinauf zog, die erschlagenen zu begraben: schlug er, was mannsbilde waren, in Edom.

* 2 Sam. 8, 14.

16. Denn Joab blieb sechs monden da-selbst, und das ganze Israel: bis er ausrottete alles, was mannsbilde waren in Edom.

17. Da flohe Hadad, und mit ihm etliche männer der Edomiter, von seines vaters knechten, daß sie in Egypten kämen: Hadad aber war ein junger knabe.

18. Und sie machten sich auf von Midian, und kamen gen Paran, und nahmen leute mit sich aus Paran, und kamen in Egypten zu Pharaos, dem könige in Egypten: der gab ihm ein haus und nahrung, und gab ihm ein land ein.

19. Und Hadad fand grosse gnade vor dem Pharaos: daß er ihm auch seines weibes Thachpenes, der königin, schwester zum weibe gab.

20. Und die schwester Thachpenes gebar ihm Genubath, seinen sohn: und Thachpenes zog ihn auf im hause Pharaos, daß Genubath war im hause Pharaos unter den kindern Pharaos.

21. Da nun Hadad hörete in Egypten, daß David entschlaffen war mit seinen vätern; und daß Joab, der feldhauptman, tot war: sprach er zu Pharaos, * Läß mich in mein land ziehen. * 1 Mos. 30, 25. 2 Mos. 4, 18.

22. Pharaos sprach zu ihm: Was fehlet dir bei mir, daß du willst in dein land ziehen? Er sprach: Nichts, aber läß mich ziehen.

IV.23.Auch erweckte ihm Gott einen wiedersacher, Reson, den sohn El-Jada: der von seinem herrn Hadad Eser, dem könige zu Zoba, geflohen war.

24.Und

24. Und samlete wieder ihn männer, und ward ein hauptmann der kriegsknechte, da sie David erwürgete: und jogen gen Damoscon, und wohneten daselbst, und registereten zu Damasco. ^{* 2 Sam. 8, 3.}
c. 10, 18.

25. Und er war Israels wiedersacher, so lange Salomo lebete. Das ist der schade, den Hadad litt: darum hatte er einen eckel wieder Israels, und ward könig über Syrien.

V. 26. Dazu * Jerobeam, der sohn Nebat, ein Ephrater von Zareda, Salomo knecht (und seine mutter hieß Beruga, eine nitwe): der hub auch die hand auf wieder den könig. ^{* 2 Chron. 13, 6.}

27. Und das ist die sache, darum er die hand wieder den könig ausschub. Da Salomo Millo baute: verschloß er eine lücke an der stadt Davids, seines vaters.

28. Und Jerobeam war ein streitbäcker mann. Und da Salomo sahe, daß der knabe ausrichtig war: setzte er ihn über alle last des hauses Joseph.

VI. 29. Es begab sich aber zu der zeit, daß Jerobeam ausging von Jerusalem: und es traff ihn an der prophet Ahia von Silo auf dem wege, und hatte einen neuen mantel an, und waren die beide allein im felde.

30. Und Ahia ^{*} fasste den neuen mantel, den er anhatte: und riß ihn in zwölf stücke. ^{* c. 12, 15. c. 14, 2.}

31. Und sprach zu Jerobeam: Nimm gesehn stücke zu dir. Denn so spricht der HERR, der Gott Israels: Siehe, ich will das königreich von der hand Salomo reissen und dir zehn stämme geben.

32. Einen stamm soll er haben um meines knechts Davids willen; und um der stadt Jerusalem willen, die ich erwehlet habe aus allen stämmen Israels:

33. Darum, daß sie mich verlassen und angebetet haben Ashoreth, den gött der Zidonier; Camos, den gött der Moabiter; und Milkom, den gött der kinder Ammon; und nicht gewandelt haben in meinen wegen, daß sie thäten, was mir wohl gefället, meine gebote und rechte, wie David, sein vater.

34. Ich will auch nicht das ganze reich aus seiner hand nehmen: sondern ich will ihn zum fürsten machen sein lebenlang um

24 וְקָבֵץ עַלְיוֹן אֲנָשִׁים וַיַּחַזֵּ שֶׁר - גָּדוֹר בְּהַלְגָה דָּוָר אַתָּם וַיְלַכֵּ רַמְשָׁק וַיַּשְׁבוּ בָּהָה נִימְלָבָו בַּרְמְשָׁק:

כִּי וַיַּחַד שָׂטָן לִישְׁרָאֵל כָּל - יְמִינָה וְאַרְצָה הָרָעָה אֲשֶׁר הָרָק וַיַּקְרַב בִּישְׁרָאֵל וַיִּמְלֹא עַל - אַרְכָּם:

26 וַיַּרְבְּעַם בָּן - גַּבְעַט אַפְרַתִּי מִן - הַצְּרָרָה וְשָׁם אָפֹו צְרוּעָה אֲשֶׁר אַלְמָנָה עַבְרָה לְשָׁלְמָה וַיַּרְסֵם יְרָךְ בַּמֶּלֶךְ:

27 וְאֵת הַקָּרְבָּן אֲשֶׁר הַרְוִים יְרָךְ בַּטְלָה שָׁלְמָה בְּנָה אַתָּה - רַמְפְּלוֹא סְגָר אַתָּה - פְּרָז עִיר דָוָר אַבְיוֹ:

28 וְהַאֲשָׁר יַרְבְּעַם גַּבְעַר חִיל וַיַּרְא שָׁלְמָה אַתָּה - הַנְּעוֹר בַּיּוֹתְעָה עַשְׂה מְלָאָה הוֹא וַיַּפְּקַר אָתוֹ לְכָל - סְכָל בִּירְצָה יוֹסֵף:

29 וַיַּהַי בַּעַת הַחִיא וַיַּרְבְּעַם יֵצֵא מִירוֹשָׁלָם וַיַּמְצֵא אָתוֹ אֲחֵיה הַשְּׁלִלִי הַגְּנָבָא בַּרְךָ וַיְהִיא מַתְּפֵסָה בְּשָׁלְמָה חֲרֵשָׁה וְשָׁנָה לְבָבָם בְּשָׁרָה: נִתְּפַשְׁ אֲחֵיה בְּשָׁלְמָה חֲרֵשָׁה אֲשֶׁר עַלְיוֹן וַיַּקְרַעַ שְׁנַיִם עַשְׂרָה קָרְבָּנִים: וַיֹּאמֶר לִירְבְּעַם קָח - לְךָ עַשְׂרָה קָרְבָּנִים כִּי כָה אָמַר יְהוָה אֱלֹהִים יִשְׁרָאֵל הַגְּנָבָא קָרַע אֶת - הַמֶּמְלָכָה מִינָה שָׁלְמָה וַנְתַתִּי לְךָ אֶת עַשְׂרָה הַשְּׁבָטִים: וַיַּחַשבְּתָה הַאֲחֵר יְהוָה - לֹא לְמַעַן עַבְרָי דָוָר וְלְמַעַן יְרוּשָׁלָם הַעִיר אֲשֶׁר בְּחָרָתִי

31 בְּהָה מִכְלָ שְׁבָטִי יִשְׁרָאֵל: יִעַן אֲשֶׁר עַזְבָּנִי וַיִּשְׁתַּחַוו לְעַמְשָׁתָה אֱלֹהִי אַרְנוֹן לְכָמוֹשׁ אֱלֹהִי מוֹאָב וְלְמַלְכָם אֱלֹהִי בְּנֵי - עֲפָנִין וְלֹא - הַלְּכִי בְּרַנְכִי לְעַשְׂוֹתָה תִּשְׁרַב עַיְנִי וְחַקְתִּי וְמַשְׁפָטִי כְּרוֹר אַבְיוֹ:

34 וְלֹא - אֲקַח אֶת - כָּל - הַמֶּמְלָכָה מִירָן כִּי נְשָׁעָא אֲשַׁתָּנו כָּל יְמִינֵינו לְמַעַן וְאֶת - אֲקַח אֶת - כָּל - הַמֶּמְלָכָה מִירָן

הַזְרֵךְ עֲבָדִי אֲשֶׁר בְּחִרְתִּי אֹתוֹ אֲשֶׁר
שְׁמֹר מִצְוֹתִי וְחַקְמִי :
וְלֹכְחַתִּי הַפְּלוּכָה מִינְךָ בָּנוּ וְנִתְחַדֵּת לְהָ
לְכָה אֶת עַשְׂרֵת הַשְׁבָטִים :
וְלִבְנֵנוּ אֹתוֹ שְׁבָט אֶחָד לְמַעַן הַיּוֹת - 36
נִיר לְדוֹר - עֲבָדִי כָּל הַיּוֹם !
לִפְנֵי בִּירוּשָׁלָם הָעִיר אֲשֶׁר בְּחִרְתִּי
לִי לְשׁוֹם שְׁמֵי שְׁם :
וְאַתָּה אֱלֹהִיךְ וּמֶלֶכְתָּה בְּכָל אֲשֶׁר - פָּאָתָה 37 כָּז כָּז
נֶפֶשׁ וְרוּחַת מֶלֶךְ עַל - יִשְׂרָאֵל :
וְרוּחָה אִם - תְּשִׁנְעֵנוּ אֶת - כָּל - אֲשֶׁר אָצַרְתָּ 38
וְרָלְכָתְךָ בְּרָכָתְךָ וְעַשְׂרֵתְךָ הַלְשָׁר בְּעִינֵי
לְשְׁמֹר חֻקָּתִי וּמִצְוֹתִי בְּאַשְׁר עָשָׂה דָּרוֹ
עֲבָדִי וְרוּחַת עַפְתָּה וּבְנִיתִי לְךָ בְּיוֹת -
נָאמַן כְּאַשְׁר בְּנִיתִי לְרוֹר וְנִתְחַתִּי לְהָ
את - יִשְׂרָאֵל : וְאַעֲנָה אֶת - זְרוּעַ דָּרוֹ 39 זְרוּעַ דָּרוֹ
לְמַעַן זָאָר אָהָה לְאֶכְלָה - הַיּוֹם :

וַיַּבְקַשׁ שְׁלֹמֹה לְהַמִּיחָה אֶת יִרְבָּעָם מִ
וַיַּקְרַב יְרָבָעָם וַיַּכְרַב מִצְרָיִם אֶל - שִׁישָׁק
מֶלֶךְ - מִצְרָיִם וְיוֹחָנָן בְּמִצְרָיִם עַר - מוֹזָא
שְׁלֹמֹה : וַיָּתַר דָּבָר שְׁלֹמֹה וּכָל - אֲשֶׁר 41
עָשָׂה וְחִכָּתוּן הַלְוָא - רֶשֶׁת כְּתָבִים עַל -
סִפְרָה דָּבָר שְׁלֹמֹה : וְהַיּוֹם אֲשֶׁר 42
מֶלֶךְ שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלָם עַל - כָּל -
יִשְׂרָאֵל אֶרְבָּעִים שָׁנָה : וַיַּשְׁכַּב 43
שְׁלֹמֹה עִם אָבָתוֹ וַיָּקַרְבֶּר בְּעִיר דָּרוֹ
אַבְנָו וּמִלְחָמָה רַחֲבָעָם בָּנוּ תְּחִתָּו :

Das XII. Capitel.

1. Rehabeams thörichte räthe bringen ihn um sehen stämme. II. Jerobeam wird König. III. Der Krieg wieder ihn verloren. IV. Er besiegt sich, V. und führt aus einem staats-griffe die abgötteren ein.

וַיַּלְךְ רַחֲבָעָם שָׁכֵב כִּי שָׁכֵב בָּא א
כָּל - יִשְׂרָאֵל לְהַמִּילָה אֹתוֹ :
וְיָהִי כְּשִׁנְועָן בָּנֵי נְבָט וְרוֹיאָה 2
עוֹרְנֵי בְּמִצְרָיִם אֲשֶׁר בָּרָחַ נִבְנָה שְׁלֹמֹה
רַבְלָה וְיָשַׁב וּרְבָעָם בְּמִצְרָיִם :

David, meines knechtes, müller, den ich et-
wehlet habe, der meine gebot und rechte
gehalten hat. * 2 Sam. 7, 12. Ps. 132, 11.

Sir. 47, 24.

35. Aus der hand seines sohns will ich
das königreich nehmen: und will dir gehen
stämme. * c. 12, 19.

36. Und seinem sohn Eliten stamm ge-
ben; auf das David, mein knecht vor mir
eine leuchte habe alle wege in der stadt Je-
rusalem, die ich mir erwehlet habe, daß
ich meinen namen dahin stelle.

* 2 Sam. 21, 17,

37. So will ich nun dich nehmen; daß du
regierest über alles, was dein herz begehr-
et: und soll könig seyn über Israel.

38. Wirst du nun gehorchen allem, das
ich dir gebieten werde; und in meinen we-
gen wandeln und thun, was mit gefällt;
daß du haltest meine rechte und gebote,
wie mein knecht David gehan hat: so will
ich mit dir seyn und dir ein beständig haus
bauen, wie ich David gebauet habe, und
will dir Israel geben; * c. 9, 4.

39. Und will den famen Davids um des
willen demüthigen, doch nicht emiglich.

VII. 40. Salomo aber trachte Jerobeam
zu tödten. Da machte sich Jerobeam auf
und flohe in Egypten zu Sisak, dem könige
in Egypten: und blieb in Egypten, bis daß
Salomo starb.

VIII. 41. Was mehr von Salomo zu sagen
ist, und alles, was er gehan hat, und
seine weisheit: das ist geschrieben in der
chronica von Salomo. * 2 Chron. 9, 29.

42. Die zeit aber, die Salomo König
war zu Jerusalem über ganz Israel, ist
vierzig jahr. * 2 Chron. 9, 30.

43. Und Salomo entschließt mit seinen
vätern: und ward begraben in der stadt
David, seines vaters. Und sein sohn
Rehabeam ward König an seine statt.
* 2 Chron. 9, 31. Sir. 47, 26.

Capitel.

Und * Rehabeam zog gen Sichem:
denn das ganze Israel war gen Si-
chem kommen, ihn zum Könige zu machen.
* 2 Chron. 10, 1.

2. Und Jerobeam, der sohn Nebat, hö-
rete das, da er noch in Egypten war: * da-
hin er vor dem Könige Salomo geflohen
war, und blieb in Egypten. * c. 11, 40.

3. Und

3. Und sie sandten hin, und ließen ihm rüffen. Und Jerobeam samt der ganzen gemeine Israel, kamen, und redeten mit Rehabeam, und sprachen:

4. Dein vater hat unser joch zu hart gemacht; so mache Du nun den harten Dienst und das schwere joch leichter, das er uns ausgelegt hat; so wollen wir dir unterthänig seyn.

5. Er aber sprach zu ihnen: Gehet hin bis an den dritten tag, so kommt wieder zu mir. Und das volk ging hin.

6. Und der König Rehabeam hielt einen rath mit den ältesten, die vor seinem vater Salomo standen, da er lebete, und sprach: Wie rathet ihr, daß wir diesem volk eine antwort geben?

7. Sie sprachen zu ihm: Wirst du heute diesem volk einen Dienst thun, und ihnen zu willen seyn, und sie erhören, und ihnen gute worte geben; so werden sie dir unterthänig seyn dein lebenlang.

8. Aber er verließ der ältesten rath, den sie ihm gegeben hatten; und hielt einen rath mit den jungen, die mit ihm aufgewachsen waren und vor ihm standen.

*S. 26, 26.

9. Und er sprach zu ihnen: Was rathet ihr, daß wir antworten diesem volk, die zu mir gesagt haben; Mache des joch leichter, das dein vater auf uns gelegt hat?

10. Und die jungen, die mit ihm aufgewachsen waren, sprachen zu ihm: Du sollst jedem volk, das zu dir sagt, Dein vater hat unser joch zu schwer gemacht, mache Du es uns leichter, also sagen; *Mein kleinstes finger soll dicker seyn, denn meines vaters lenden;

*S. 47, 28.

11. Nun, mein vater hat auf euch ein schwer joch geladen, Ich aber wills noch mehr über euch machen; mein vater hat euch mit peitschen gezüchtigt, Ich will euch mit scorpionen züchtern.

12. Also kam Jerobeam samt dem ganzen volk zu Rehabeam, am dritten tag: wie der König gesagt hatte und gesprochen, Kommt wieder zu mir am dritten tag.

13. Und der König gab dem volk eine harte antwort: und verließ den rath, den ihm die ältesten gegeben hatten.

ויבא קרי 3 ושלח: נקרא פ-לו ויבאו ירבעם וכל-קהל ישראל וירבורי אל-רחבעם

4 לאמר: אביך הקשה ארץ עליינו ואתה עתה הקל מעברת אביך הקלשה ומועלן רכבר אשר נתנו עליינו

ה מעברך: ויאמר אלהס לנו-עד שלשה ימים ושובו אליו וילכו העם:

6 וניעז הפללה רחבעם ארץ-הוקנים אשרדריו עמרים א-ת-פנוי שלמה

אביו בחריתו כי לאמר א-יך אם נועצים וידברוקרי 7 להשיב את-העם דתות דבר: וירבר

אליו לאמר אם - היום תרזה - עבר לעם חורל ועכראם עונתם ורבת

אליהם רבאים טובים והיו לך עכרים

8 כל-הימים: וניעז ארץ-עצת הולקנים אשר יעוזו וניעז א-ת-הילרים

אשר ברכו אותו אשר העמירים לפניו:

9. ויאמר אלהים מה אתם נועצים ונשיב בבר את-העם זה אשר דברו אליו לאמר הקל מן-הגע אשר נתן אביך עליינו: וירבורי אליו הילרים אשר

ברכו אותו לאנו בלה - חאמר לעם זהה עשי רבו אליו לאמר אביך

הכבר את-עלנו ואתה הקל מעליינו בלה תרבר אלהים קטע עבה מפתני

11 אביו: ועתה א-ליך העמים עלייכם על-כבר ואני אסיף על-עלכם א-בוי יסר אתכם בשוטים ואני איסר אתכם ויבא קרי 12 בעקבים: ולו נרכעם וכל-העם

אל-רחבעם ביום השלישי כאשר דבר הפללה לאמר שיבו אליו ביום

13 השלישי: וניעז הפללה ארץ-העם בשתה וניעז ארץ-הוקנים אשר יעוזו:

14 Und

וְיָרַבּ אֶלְיָהּ כִּנְצַת הַלְּיָס לְאמֹר 14
אָבִי הַכְּפֹד אֶת־אֶלְיָם וְאַנְּאָסָף
עַל־עַלְגָּם אָבִי יִסְרָאֵלָם בְּשׁוֹטִים
וְאַנְּאָסָף אֶתְכֶם בְּעֲקָרְבִּים :

וְלֹא־שָׁמַע הַפְּלָה אֶל־הַעַם כִּי־חִתָּה טו
סְפָה מִעם יְהוָה לְמַעַן הַקִּים אֶת־דְּבָרָיו
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בֵּיר אַחֲרָה הַשְּׁלֵמִי

אֶל־יְרְכָּבָם בֶּן־נְבָט : וַיַּרְא בֶּל 16

יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־שָׁמַע הַפְּלָה אֶלְהָם
וַיִּשְׁכֹּבּ הַעַם אֶת־הַפְּלָה רַבְּרִי לְאמֹר
מָה־לָנוּ חָלֵק בָּרוֹן וְלֹא־נָחַלה בָּרוֹן
יִשְׁיָּהּ לְאַהֲלָיו יִשְׁرָאֵל עַתָּה רָאָה בַּיּוֹתְךָ
בָּרוֹן וְיַלְךָ יִשְׁרָאֵל לְאַהֲלָיו : וּבְנֵי 17

יִשְׁרָאֵל הַשְׁבִּים בְּעָרֵינוּ יְהוָה נִימָלֵה
עַלְיהָם רְחַבָּם : וַיַּלְחַח הַפְּלָה 18
רְחַבָּם אֶת־אֶרְטָם אֲשֶׁר עַל־הַפְּסָס
וְרִגְמָז כָּל־יִשְׁרָאֵל בּוּ אָבִן וִימָתָה
וְהַפְּלָה רְחַבָּם הַתְּאֵפָץ לְעוֹלָות
בְּמִרְכָּבָה לְנָסָס יְרוֹשָׁלָם : וַיַּפְשֻׁעוּ 19

יִשְׁרָאֵל בְּבִיתָךְ דָּוֹר עַד הַיּוֹם הַהִיא :
וַיַּהַי שָׁמַע כָּל־יִשְׁרָאֵל כִּי־שָׁב בְּ
רְחַבָּם וַיַּשְׁלַחְוּ וַיַּקְרָאוּ אָחָיו אֶל־הַרְבָּה
וַיִּמְלִיכוּ אָחָיו עַל־כָּל־יִשְׁרָאֵל לְאָ

הִיא אָחָרָיו בִּתְהֻרָּור וּוֹלָתוֹ שְׁבָט־יוֹרָה
לְבָרוֹן : וַיָּכֹא רְחַבָּם יְרוֹשָׁלָם וַיָּהַלֵּל 20
אֶת־כָּל־בֵּית יְהוָה וְאֶת־שְׁבַט בְּנֵי־
מָאָה וָשְׁמִינִים אֱלֹף בְּחוֹר עִשְׂתָה מִלְחָמָה
לְהַלְחָם עַמְּךָ בֵּית יִשְׁרָאֵל לְהַשְׁיבָּה
אֶת־הַפְּלוּכָה לְרְחַבָּם בְּנֵי־שְׁלָמָה :

וְיַהְיָה רַבְּרִי הַאֲלֹהִים אֶל־שְׁעִירָה אִישׁ 21

הַאֲלֹהִים לְאמֹר : אֲלֹרֶת־אֶל־רְחַבָּם 22

בְּנֵי־שְׁלָמָה מֶלֶךְ יְהוָה וְאֶל־כָּל־בֵּית

יְהוָה וּבְנֵי־יְהוָה וְתַרְגַּם לְאִישׁ :

כִּי אָבָרְיָהָה לְאַתְּנָגָלְוָה וְלֹא־תַּהֲלִיכָנָיו 23

24

14. Und redete mit ihnen nach dem rath der jungen, und sprach: Mein vater hat euer joch schwer gemacht, Ich aber will noch mehr über euch machen; mein vater hat euch mit peitschen geüchtigt, Ich aber will euch mit scorpionen züchten.

15. Also gehorche der König dem volk nicht: denn es war also gewandt von dem HERREN, auf daß er sein wort bestätigete, das er durch Ahia von Silo geredet hatte zu Jerobeam, dem sohn Nebat. *c. n. 31.

16. Da aber das ganze Israel sahe, daß der König sie nicht hören wollte; gab das volk dem Könige eine antwort, und sprach: † Was haben wir denn thells an David, oder erbe am sohn Isai? Israel, hebe dich zu deinen hütten. So siehe nun du zu deinem hause, David. Also ging Israel in seine hütten: *Spr. 15,1. † 2 Sam. 20,1.

17. Dass Rehabeam regierte nur über die Kinder Israel, die in den städten Juda wohnten.

18. Und da der König Rehabeam hinsandte Adoram, den rentmeister, warf ihn ganz Israel mit steinen zu tode; aber der König Rehabeam stieg frisch auf einen wagen, daß er flohe gen Jerusalem.

19. Also fiel Israel ab vom hause Davids, bis auf diesen tag.

II. 20. Da nun ganz Israel hörte, daß Jerobeam war wieder kommen: sandten sie hin, und ließen ihn rufen zu der ganzen gemeine, und machten ihn zum Könige über das ganze Israel. Und folgte niemand dem hause Davids, ohne der stamm Juda alleine.

III. 21. Und da Rehabeam gen Jerusalem kam: samlete er das ganze haus Juda und den stamm Benjamin, hundert und achzig tausend junge streitbare mannsschafft; wieder das haus Israel zu streiten und das königreich wieder an Rehabeam, den sohn Salomo, zu bringen.

22. Es kam aber Gottes wort zu Semaja, dem mann Gottes, und sprach:

* 2 Chron. 11, 2.

23. Sage Rehabeam, dem sohn Salomo, dem Könige Juda, und zum ganzen haus Juda und Benjamin, und dem andern volk, und sprich.

24. So spricht der HERREN: Ihr sollt nicht hinauf ziehen, und streiten wieder eu-

re

re brüder, die Kinder Israels; ein ieder man gehe wieder heim, denn solches ist von mir geschehen. Und sie gehorchten dem wort des HERRN und kefretten um, daß sie hingingen: wie der HERR gesagt hatte.

IV. 25. Jerobeam aber baute Sichem auf dem gebirge Ephraim, und wohnete drinnen: und zog von dannen heraus, und bauete * Pnuel. ^{* Richt. 8, 17.}

V. 26. Jerobeam aber gedachte in seinem herzen: Das königreich wird nun wieder sum haufe David fallen,

27. So dis volck soll hinauf gehen, opfer zu thun in des HERRN hause zu Jerusalem; und wird sich das herz dieses volcks wenden zu ihrem herrn Rehabeam, dem könige Juda; und wird mich erwürgen und wieder zu Rehabeam, dem könige Juda, fallen.

28. Und der könig hielt einen rath, und machte zwei guldene fälder und sprach zu ihnen: Es ist euch zu viel hinauf gen Jerusalem zu gehen; siehe, * da sind deine götter, Israel, die dich aus Egyptenland geführet haben. ^{* 2 Mof. 32, 48.}

29. Und er sehte eines zu BethEl, und das andere thät er gen * Dan. ^{* Richt. 18, 30.}

30. Und das gerieb zur sünde: denn das volck ging hin vor dem einen bis gen Dan.

31. Er machte auch ein haus der höhen: und * machte priester von den geringsten im volck, die nicht von den kindern Levi waren. ^{* 2 Chron. 11, 15. c. 13, 9.}

32. Und er machte ein fest am funfzehnten tage des achten monden, wie das fest in Juda: und opferte auf dem altar. So thät er zu BethEl, daß man den fäldern opferte, die er gemacht hatte. Und stiftete zu BethEl die priester der höhen, die er gemacht hatte.

33. Und opferte auf dem altar, den er gemacht hatte zu BethEl am funfzehntentage des achten monden; * welchen er aus seinem herzen erdacht hatte: und machte den kindern Israel feste; und opferte auf dem altar, daß man räuchern sollte.

^{* Col. 2, 23.}

Das XIII. Capitel.

I Weissagung wieder den altar Jerobeams; II. dessen verborrete hand III. geheilet, IV. und jene erfülltet wird.

V Der Prophet soll nicht mit dem könige ehen, VI. wird verführt, VII. und von einem Löwen gefödet, VIII. Der verführer bestattet ihn zur erden, IX. und betrügt seine Weissagung, X. an welches alles sich Jerobeam nicht kehret.

Und siehe, ein mann Gottes kam von Juda durch das wort des HERRN

עמ' אחיכם בני - ישראל שׁבָּע
איש לבירתו כי מאתי נריה תרכז
תזה וישראל אט רבר יהוז ופישוב
לכלכת פרבר יהוז:

כח יונן ריבעם אה' שכם ברך אפרום
וישב בה ויצא מארם ויבן את פנואל:

26 ויאמר ריבעם בלבו עתה תשובה
הפטלנה לביתך דoor:

27 אם יעלה העם הזה לעשות ובחים
בביתך יהוז בירושלם ושב לב

העם הזה אל ארניהם אל רחבעם
מלך ירושה ורבני ושבו אל רחבעם

28 מלך יהוזה: ויעז מלך ויעש
שני עגלי זקב ויאמר אלהים רב-

לכם מעילות ירושלים הנה אלהיך
ישראל אשר העלה מארץ מצרים:

29 וישם את האחר ביתך אל ואט
לאחר נתן פון: גוינ רבר יהוז

לחטאתי וילכו העם לפני האחד עדין:
30 ויעש אחד בית במות ויעש בתרניט

טקומות העם אשר לא היו מבני לוי:
31 ויעש ריבעם חג בחרש השמינו

בחמשה עשר יומם לחרש כרגן אשר
ביהורה זעל על המופבח כן עשר

ביבות אל לובח לעגלים אשר עשה
העמור בבית אל את נתני הבמורות

32 רבעה עשרה: ניעל על המופבח
אשר עשה בבות אל בחמשה עשר

יום בחרש השמינו בחרש אשר
ברא מלך ויעש חג לבני ישראל

33 אשר עשרה: ניעל על המופבח

אשר עשה בבות אל בחמשה עשר

יום בחרש השמינו בחרש אשר

מלבו קרי
וניעל על המופבח להקטיר:

הב' ותשא

טונה בטעם

מלבו קרי

אֵל בְּבַית אֱלֹהִים וְרַבָּעַם עַמְדָה עַל-הַמִּזְבֵּחַ
לְהַקְרֵבָה: וַיָּקָרְבָּא עַל-הַמִּזְבֵּחַ בְּרֶבֶר ²
יְהוָה וַיֹּאמֶר מִזְבֵּחַ מִזְבֵּחַ כִּי אָמַר יְהוָה
חָנָה-בָן נָלַד לְבֵית-דָּוִד וְאַשְׁרָיו שָׁמוֹ
זְבֻחַ עַל-הָאָרֶץ - פָּהָנִי הַבְּמֹתָר,
הַפְּקִדְתִּירִים עַלְיכָה וְעַמּוֹת אֶרְם יִשְׁרָפֹג
עַלְיכָה: וַיְנַתֵּן בְּיֹם תְּרוֹא מִזְבֵּחַ לְאָמֶר ³
וְהַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה הַמִּזְבֵּחַ
בְּלֹא גְּשֻׁבָּה וְשִׁפְחָה הַרְשָׁן אֲשֶׁר-עַלְיוֹ:
וַיֹּהַי בְּשָׁמְעַ רַמְלָה אָרֶץ-רַבְּרַא אֲלֹת ⁴
הַאֲלֹהִים אֲשֶׁר קָרָא עַל-הַמִּזְבֵּחַ בְּכִיתָה
אָל וַיָּשַׁלֵּחַ יְרַכְּעַם אָרֶץ - יְרוּם מַעַל
הַמִּזְבֵּחַ לְאָמֶר ⁵ חַפְשָׂהוּ וַיַּבְשֵׂר יְרוּם
אֲשֶׁר-שְׁלָמָה עַלְיוֹ וְלֹא יָלַל לְהַשְׁיבָה
אָלָיו: וְהַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע וְשִׁפְחָה הַרְשָׁן ה
מִן-הַמִּזְבֵּחַ בְּפֹופְתָה אֲשֶׁר נַתֵּן אִישׁ
הַאֲלֹהִים בְּרֶבֶר יְהוָה:
וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֶל-אִישׁ הַאֲלֹהִים ⁶
חַל-נָא אָרֶץ - פָּנִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְהַתְּפִלֵּל בְּעָרֵי וְתַשְׁבֵּן יְרוּם אֲלֵי וְיַחַל
אִישׁ-הַאֲלֹהִים אֶת-פָּנֵי יְהוָה וְתַשְׁבֵּן
יְרָד - רַמְלָה אָלָיו וְתַרְיוּ כְּבָרָשָׁנָה:
וְרַבְּרַב רַמְלָה אָל - אִישׁ הַאֲלֹהִים ⁷
בְּאָהָה - אֲתִי הַבִּיתָה וְסָעָרָה וְאַתָּנָה לְךָ
מִתְּחַת: וַיֹּאמֶר אִישׁ-הַאֲלֹהִים אֶל-
הַמֶּלֶךְ אֶם - תַּחַן - לִי אָרֶץ - חַצֵּן בִּתְחַק
לֹא אָבָא עַמָּה וְלֹא אָכַל לְחֵם וְלֹא
אָשַׁתָּה - פִּים בַּמִּקְומָה הוּה: כִּי - כֵּן ⁸
צִוָּה אֲתִי בְּרֶבֶר יְהוָה לְאָלָה
תַּאֲכַל לְחֵם וְלֹא תַשְׁתַּחַד - פִּים וְלֹא
תַּשְׁבֵּן בְּרֶרֶה אֲשֶׁר הַלְּנָה: וְלֹא
בְּרֶרֶה אֲחֶר וְלֹא - שָׁב בְּנֵרֶד אֲשֶׁר
בְּאָהָה אָל - בְּוֹזֶק - אָל:

gen BethEl: und überbem stand ¹
dem altar zu räuchern.

2. Und er riss wieder den altar, durch
das wort des HERRN, und sprach: Al-
tar, altar! so spricht der HERR; Siehe
wird ein sohn dem hause Davids geboren
werden mit namen Josia, der ² wird auf
dir opfern die priester der höhe, die auf die
räuchern, und wird menschenbein auf die
verbrennen. ^{* 2 Kön. 23, 16.}

3. Und er gab des tages ein wunder, und
sprach: Das ist das wunder, dass solches
der HERR geredet hat; siehe, der altar
wird reissen, und die asche verschüttet wer-
den, die drauf ist.

II. 4. Da aber der könig das wort von dem
mann Gottes hörte, der wieder den altar zu
BethEl riss: reckete er seine hand aus
bei dem altar und sprach, greifst ihn.
Und seine hand ³ verdorrete, die er wieder
ihm ausgereckt hatte: und konte sie nicht
wieder zu sich ziehen. ^{* Matth. 12, 10.}

III. 5. Und der altar riss, und die asche
ward verschüttet vom altar: nach dem
wunder das der mann Gottes gegeben
hatte durch das wort des HERRN,

IV. 6. Und der könig antwortete, und sprach
zu dem mann Gottes: * Bitte das ange-
sicht des HERRN, deines Gottes; und
bitte für mich, dass meine hand wieder zu
mir komme. Da bat der mann Gottes das
angesicht des HERRN: und dem könige
ward seine hand wieder zu ihm bracht, und
ward, wie sie vorholt war. ^{* 2 Mos. 8, 8.}

V. 7. Und der könig redete mit dem mann
Gottes: Komm mit mir heim, und labe
dich, ich will dir ein geschenk geben.

8. Aber der mann Gottes sprach zum
könige: Wenn du mir auch dein halbes
haus gäbest, so käme ich doch nicht mit dir;
denn ich will an diesem ort kein brodt essen,
noch wasser trinken.

9. Denn also ist mir geboten durch des
HERRN wort, und gesagt: Du sollt kein
brodt essen, und kein wasser trinken; und
nicht wieder durch den weg kommen, den
du gegangen bist.

10. Und er ging weg durch einen andern
weg: und kam nicht wieder durch den
weg, den er gen BethEl kommen war.

^{* Matth. 2, 12.}

VI. 11. Er wohnte aber ein alter prophet zu BethEl; zu dem kam sein sohn und erzähle ihm alle werke, die der mann Gottes gehabt hatte des tages zu BethEl; und die worte, die er zum König gesagt hatte.

12. Und ihr vater sprach zu ihnen: Wo ist der weg, den er gezogen ist? Und seine söhne zeigeten ihm den weg, den der mann Gottes gezogen war, der von Juda kommen war.

13. Er aber sprach zu seinen söhnen: Sattelt mir den esel. Und da sie ihm den esel sattelten, ritt er drauf;

14. Und zog dem mann Gottes nach, und fand ihn unter einer eichen sitzen, und sprach zu ihm: Bist du der mann Gottes, der von Juda kommen ist? Er sprach: Ja.

15. Er sprach zu ihm: Komm mit mir heim, und ich brodt.

16. Er aber sprach: Ich kann nicht mit dir umkehren, und mit dir kommen; ich will auch nicht brodt essen, noch wasser trinken mit dir an diesem ort.

17. Denn es ist mit mir geredt worden durch das wort des HERRN: * Du solltest daselbst weder brodt essen, noch wasser trinken; du sollst nicht wieder durch den weg gehen, den du gegangen bist. * v. 9.

18. Er sprach zu ihm: Ich bin auch ein prophet, wie du; und ein engel hat mit mir geredt durch des HERRN wort, und gesagt: Führe ihn wieder mit dir heim, dass er brodt esse und wasser trinke. Er log ihm aber.

19. Und führte ihn wieder um: dass er brodt aß, und wasser trank in seinem hause.

VII. 20. Und da sie zu tische fassen, kam das wort des HERRN zum propheten, der ihn wieder umgeführt hatte;

21. Und schrie den mann Gottes an, der von Juda kommen war, und sprach: So spricht der HERR, Datum, dass du dem munde des HERRN bist ungehorsam gewest und hast nicht gehalten das gebot, das dir der HERR, dein Gott, geboten hat;

22. Und bist umgekehret, hast brodt gegessen und wasser getrunken an dem ort, davon er dir sagte, du sollst weder brodt essen, noch wasser trinken: so soll dein leichnam nicht in deiner väter grab kommen.

וְנִבְיאָ אֶחָד זַקֵּן יֹשֵׁב בְּבֵית־אָל וּבְזָה
בֶּן־וַיַּסְפֵּר לְלֹא אֶת־כָּל־הַמְּעֻשָּׂה

אֲשֶׁר־עָשָׂה אִישׁ־הָאֱלֹהִים הַיּוֹם
בְּבֵית־אָל אֶת־הַרְבָּרוֹם אֲשֶׁר דָּבַר

אֶל־הַפְּלָה וַיַּסְפְּרוּם לְאָבִיהם וַיַּרְבֵּב
אֱלֹהִים אֲכִירָם אֶרְזָה הַרְרָה כָּלָה וַיַּרְא

בְּנֵיו אֶת־הַרְרָה אֲשֶׁר כָּלָה אִישׁ
3. הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא מִיחוּרָה: וַיֹּאמֶר

אֶל־בְּנֵיו חַבְשֵׂי לְלֹא חַמּוֹר וַיַּחֲבֹשֵׂר
4. לְלֹא חַמּוֹר וַיַּרְכֵּב עָלָיו: וַיָּלֹךְ אֶחָד

אִישׁ־הָאֱלֹהִים נִימְצָא־הָיָה יֹשֵׁב תְּחִרְתָּה
הַאֲלָה וַיֹּאמֶר אֶל־הָאֱלָה אִישׁ־הָאֱלֹהִים

אֲשֶׁר־בָּא מִיחוּרָה וַיֹּאמֶר אָנָּי:

טו וַיֹּאמֶר אֶל־הָאֱלָה אֶת־הַבִּיתָה וְאֶל־
4. לְחַמָּס: וַיֹּאמֶר לֹא אָכַל לְשׁוֹב אַפְתָּה
וְלִבְנָא אַפְתָּה וְלֹא־אָכַל לְחַמָּס וְלֹא־

אַשְׁתָּה אֶת־לְמִים בַּמְּקוֹם חֹורָה:

7. כִּי־דָבַר אָלֵי בְּרָבֶר יְהוָה לֹא־הָאָכֵל
לְחַמָּס וְלֹא־חַשְׁתַּחַת שָׁם מִים לֹא־חַשְׁוֹב
לְלִבְנָת בְּרָה אֲשֶׁר־הַלְּבָת בָּה:

8. וַיֹּאמֶר לֹא גַּם־אָנָּי נִבְיאָ בַּמָּוֹת וּמְלֹא־
דָבָר אָלֵי בְּרָבֶר יְהוָה לְאָמֵר הַשְׁבָּה
אַתָּה אֶל־בִּיתָה וְאָכֵל לְחַמָּס וְיִשְׁתַּחַת

9. מִים כְּחַשׁ לֹא: וַיַּשֵּׁב אָתוֹ וְאָכֵל
כָּלְחַמָּס בַּבִּיתָה וְיִשְׁתַּחַת מִים: וַיְהִי הַמָּטָב

פסקא
כאמצע
פסוק

10. יֹשְׁבִים אֶל־הַשְׁלֹחָן וְיֹהֵל דָבָר יְהוָה
לְאָמֵר כִּי אָמַר יְהוָה יְעַן כִּי מִרְתָּפִי

יְהוָה וְלֹא שְׁמָרָת את־הַפְּצִזָּה אֲשֶׁר

11. אֶל־הַפְּנִים אֲשֶׁר־בָּא מִיחוּרָה
לְאָמֵר כִּי אָמַר יְהוָה יְעַן כִּי מִרְתָּפִי

יְהוָה וְלֹא שְׁמָרָת את־הַפְּצִזָּה אֲשֶׁר

12. צָהָה יְהוָה אֱלֹהִים: וַיַּשֵּׁב וְהָאָכֵל לְחַמָּס
וְיִשְׁתַּחַת מִים בַּמְּקוֹם אֲשֶׁר דָבַר אֶל־

אל־הָאָכֵל לְחַמָּס וְלֹא־חַשְׁתַּחַת מִים לֹא־

תְּבֹא נִכְלָתָה אֶל־קָבֵר אֶבְרִיךְ:

וַיָּרֶא אֶלְעָזָר אֶלְעָזָר לְחֹטָאת אֶחָד שְׁחוֹתָן ³³
 וַיַּחֲבֵשׁ לְלִוְיָד רְחִמָּוֹד לְבַבְיאָא אֲשֶׁר הַשִּׁבְיוֹן
 וַיָּלֶךְ וַיַּמַּעֲזֵה אֲרִיה בְּרִיךְ וַיַּמְתַהֵג ³⁴
 וְתַחְרֵי נְבָלָתוֹ מִשְׁלְבָתָה בְּרוֹהָה וְהַחְמוֹר
 עַכּוֹר אֲצֵלָה וְהַאֲרִיה עַמְדָא אֶזְלָהָבָלה
 וְרַבְגָּה אֲנָשִׁים עֲבָרִים וַיַּקְרֵא אֶת־הַגְּבָלָה כְּתָה
 מִשְׁלְכָת בְּרִיךְ וְאֶת־הַאֲרִיה עַמְרָא אֶלְעָזָר
 הַגְּבָלָה וַיַּבָּאוּ וַיַּדְבְּרָה בְּעִיר אֲשֶׁר
 הַגְּבָלָה רְקָנוּ לְשָׁבְבָה : וַיַּשְׁמַעַן הַגְּבָלָה ³⁵
 אֲשֶׁר הַשִּׁבְיוֹן מִן־הַדָּרְכָה וַיֹּאמֶר אֲישׁ
 הַאֲלֹהִים הַוָּא אֲשֶׁר מִקְדָּשׁ אֶת־פִי
 יְהוָה וַיַּתְגַּנְהָ יְהוָה לְאַרְיוֹן וְלִשְׁבָרוֹ
 וַיַּמְתַהֵג כְּרָבָר יְהוָה אֲשֶׁר דָבָר - לְלִי :
 וַיַּדְבְּרָא אֶל־בְּנֵי לְאָמֵר חַבְשָׂו - לְלִי ³⁶
 אָרֶץ הַחֲמֹר וַיַּחֲבֵשׁ :
 וַיָּלֶךְ וַיַּמְעַזֵּא אֶת־נְבָלוֹתָו מִשְׁלְכָת בְּרוֹהָה ³⁷
 וְחַמּוֹר וְהַאֲרִיה עַמְרָוִים אֶזְלָהָבָלה לְאָרֶץ
 אֶלְעָזָר אֲרִיה אֶת־הַגְּבָלָה וְלֹא שָׁבָר
 אֶת־הַחֲמֹר : וַיַּשְׁאַל הַגְּבָלָה אֶת־נְבָלוֹת ³⁸
 אֲישׁ - הַאֲלֹהִים וַיַּחֲחֵה אֶל - הַחֲמֹר
 וַיַּשְׁיבֵהוּ וַיַּכְאֵן אֶל - עִיר הַגְּבָלָה הַזֹּקֵן
 לְסָפֶר וּלְקַבְרָו : וַיַּפְחֵד אֶת־נְבָלוֹת לְ
 בְּקָרְבוֹ וַיִּסְפְּרוֹ עַלְיוֹ רֹוי אָחִי :
 וַיַּרְא אֶת־הַרְיוֹן קַבְרָו אָתוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֵי ³⁹
 לְאָמֵר בְּמוֹתוֹ וּקְבָרְתָם אָתֵי בְקָרְבָר אֲשֶׁר
 אֲישׁ הַאֲלֹהִים קַבְורָבָו אֶזְלָנְצָמוֹן
 רַקְנִיתָו אֶת־עַצְמָתִי : כִּי הַיְהָ יְהוָה ⁴⁰
 הַרְבָּר אֲשֶׁר קָרָא בְּרָבָר יְהוָה עַל -
 הַמּוֹבֵח אֲשֶׁר בְּבִית - אֶל וְעַל־כָּל - בְּתִי
 הַבְּנוֹת אֲשֶׁר בְּעִיר שְׁמֹרוֹן : אַחֲר ⁴¹
 הַרְבָּר תְּהֵה לֹא - שָׁב בְּרַכְעַם מְהֻרְבָּן
 הַרְעָה וַיַּשְׁבַּב וַיַּעֲשֵׂה מִקְצּוֹת רַעַם כְּרָבִי
 בְּמוֹת הַחֲפָז יְמָלָא אֶת - יְרוֹן וְיְהִי
 בְּחָנִי בְּמוֹת :

23. Und nachdem er brod gegessen, und getrunken hatte: saßte man den esel dem propheten, den er wieder umgeführt hatte.

24. Und da er wegging, fand ihn ein löwe auf dem wege und tödete ihn: und sein leichnam lag geworfen in dem wege, und der esel stand neben ihm, und der löwe stand neben dem leichnam. * c. 20, 36.

25. Und da leute vorüber gingen, sahen sie den leichnam in den weg geworfen und den löwen bey dem leichnam stehen: und kamen und sagten es in der stadt, da der alte prophet innen wohnte.

VIII. 26. Da das der prophet hörte, der ihn wieder umgeführt hatte, sprach er: Es ist der mann Gottes, der dem munde des HERREN ist ungehorsam gewest; darum hat ihn der HERRE dem löwen gegeben, der hat ihn zerbrochen und getötet nach dem wort, das ihm der HERRE gesagt hat.

27. Und sprach zu seinen söhnen: Sattet mir den esel. Und da sie ihn gesattelt hatten:

28. Zog er hin und fand seinen leichnam in den weg geworfen, und den esel, und den löwen neben dem leichnam stehen. Der löwe hatte nichts gefressen vom leichnam, und den esel nicht zerbrochen.

29. Da hub der prophet den leichnam des mannes Gottes auf, und legte ihn auf den esel, und führte ihn wieder um: und kam in die stadt des alten propheten, das sie ihn flagten und begruben.

30. Und er legte den leichnam in sein grab: und sie flagten ihn, * ach bruder!

* Jer. 22, 18.

IX. 31. Und da sie ihn begraben hatten, sprach er zu seinen söhnen: Wenn ich sterbe, so * begrabet mich in dem grabe, da der mann Gottesinne begraben ist; und leget meine beine neben seinen beinen.

* 1 Mos. 47, 30.

32. * Denn es wird geschehen, was er geschrien hat wieder den altar zu BethEl durch das wort des HERREN: und misder alle häuser der höhen, die in den städten Samaria sind. * 2 Kön. 23, 17, 18.

X. 33. Aber nach diesem geschicht kehrte sich Jerobeam nicht von seinem bösen wege: sondern verkehrte sich, und machte priester der höhen von den * geringsten des volks. Zu wem er lust hatte: des hand füllte er, und der ward priester der höhe. * c. 12, 31.

34. Und

34. Und ³⁴ das geriet zur Sünde dem haufe Jerobeams, daß er verderbet und von der erden vertilget ward. * c. 12, 30. c. 14, 16.

Das XIV. Capitel.

I. Jerobeams weib verstellte sich. II. Ahia wird deshalb von Gott unterrichtet. III. Der ist eine grosse strafe. IV. Den Tod ihres Sohns Ahia. V. und ausrottung ihres hauses verhindert. VI. Ihr Sohn und mancher werden verhinderet. VII. Juda sündigt unter Achabem. VIII. Der von Gisack betriegt wird. IX. und stirbt.

Zu der Zeit war Ahia, der Sohn Jero-

beam, frant. 2. Und Jerobeam sprach zu seinem weib: Mache dich auf und verstelle dich, daß niemand mercke, daß du Jerobeams weib seist: und geh hin gen Silo. Siehe, daselbst ist der Prophet Ahia, der mir gesagt hat, daß ich sollte König seyn über diesem volk. * c. 11, 30. 31. x.

3. Und nun mit dir zehn brodt und füthen, und einen frug mit honig: und komme zu ihm, daß er dir sage, wie es dem knaben gehen wird.

4. Und das weib Jerobeams thät also, und machte sich auf, und ging hin gen Silo, und kam ins haus Ahia. Ahia aber konte nicht sehen; denn seine Augen starren vor Alter. * 1. Mose. 27, 1. c. 48, 10.

II. 5. Aber der HERR sprach zu Ahia: Siehe, das weib Jerobeams kommt, daß sie von dir eine sache frage um ihren Sohn, denn er ist frant. So rede nun mit ihr so und so. Da sie nun hinein kam, stellte sie sich fremde.

III. 6. Als aber Ahia hörete das rauschen ihrer Füße zur Thür hinein gehen, sprach er: Komm herein, du weib Jerobeams, warum stellst du dich so fremde? ich bin zu dir gesandt ein harterbote. * 2. Kön. 6, 32.

7. Gehe hin, und sage Jerobeam: So spricht der HERR, der Gott Israels; Ich habe dich erhaben aus dem volk, und zum Fürsten über mein volk Israel gesetzt; * c. 11, 29. † c. 16, 2.

8. Und habe das Königreich von Davids haus gerissen, und dir gegeben. Du aber bist nicht gewesen, wie mein Knecht David: der meine Gebote hielt, und wandelte mir nach von ganzem Herzen; daß er thät, was mir nur wohl gefiel. * Es. 38, 3.

9. Und hast übel gethan über alle, die vor dir gewesen sind, bist hin gegangen und hast dir andere Götter gemacht, und gegossene Bildet, daß du mich zu iron rehtest; und hast mich hinter deinen Rücken geworfen. * Jer. 2, 27. c. 32, 33.

בְּרֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְתֹקַטְתָּה בֵּית יְהוָה עַל־יְהוּדָה וְעַל־יְהוּדָה יְהוָה כָּל־פָּנָיו חֲרָמָה:

א בְּעֵת תְּהִיא חֶלֶה אֲכִיבָּה כָּרְבָּעָם

ב וְיֹאמֶר יְרֻבָּעָם לְאַשְׁׁתָּו קִימִי נָא
וְתִשְׁתְּפִית וְלֹא יַרְשֵׁא כִּי־אַתְּ אֲשָׁתָּ
יְרֻבָּעָם וְתִלְכֵת שְׁלָחָה הַנָּה־שֵׁם אֲחִיךָ
הַבְּבִיא הַוְאָ דָרְבֵּר עַלְיָ לְמִלְחָה עַל־

ג הָעֵם הַוְהָ: וְלֹקַתְתָּ בִּירְךָ עַשְׂרָה
לְחַם וּנְקָרִים וּבְקָבָק דְּבָשׁ וּבְאַתָּ
אַלְגָּו הַוְאָ יַגִּיר לְהָ מָה־יְהוָה לְגַעַר:
4 וְתַעֲשֵׂנָן אֲשָׁתָּ יְרֻבָּעָם וּפְקָם וּתְלַ
שְׁלָחָה וְתִבְאָ בֵּית אֲחִיךָ וְאַחֲרָיו לֹא־
יָלֶל לְרָאֹות כִּי קָמוּ עַיְנוּ מַשְׁיבָּו :

ה יְהוָה אָמַר אֶל־אֲחִיךָ חַנְהָ אֲשָׁתָּ
יְרֻבָּעָם בָּאת לְדוֹרֵש רַבְרַ מַעֲמָה אֶל־

בְּנֵה כִּי־חֶלֶה הַוְאָ בָּזָה וְכָוָה תְּרַבֵּ
אַלְיהָ וְיָהָ כְּבָאָה וְהִיא מַתְנְגָרָה:

6 וְיָהָ כְּשָׁמָע אֲחִיךָ אֶת־קֹול רְגִילָה
בָּאה בְּפִתח וַיֹּאמֶר בְּאֵי אֲשָׁתָּ יְרֻבָּעָם

לְפָהָזָה אֲתָּ מַתְנְגָרָה וְאַנְלִי שְׁלוֹחָ אֶלְךָ
7 גַּשְׁהָ: לְכִי אָמַרְיָ לְרֻבָּעָם כִּי־אָמַר

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יְעַן אֲשֶׁר בְּרַמְתָּךְ
מִתְּהֹזֵה הָעֵם וְאַתָּנָה נִגְרָע עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל:

8 וְאַקְרָעָ אָרֶץ־הַמְּלָכָה מִבֵּית דָּרוֹ
וְאַתָּנָה לְהָ וְלֹא חִיָּת בְּעַכְרִי דָּרוֹ

אֲשֶׁר שִׁמְרָ מַצּוֹתִי וְאֲשֶׁר הַלְּהָ אַחֲרָי
בְּכָל־לְכָבוֹ לְעַשׂוֹת רַק הַשְׁרָ בְּעִינֵי:

9 וְתַרְעַ לְעַשׂוֹת מִכֶּל אֲשֶׁר־תַּעֲזִי לְפָנֵיכֶם
וְתַלְהָ וְתַעֲשֵׂה לְהַנְּעִיטִי וְאַתְּ הַשְׁלָמָה

אַחֲרִי גַּעַךְ:

לֹא חִנֵּב מְקָא רַעֲהָ אֶל־בָּרוֹת
יְרֻבָּעַם וְחִרְחִי לְדָבָעַם מִשְׁפָּת
בָּקָר עַזָּר וְחוֹב בְּשָׂרָאָל וְכִעַרְתִּי
אַחֲרֵי בָּרוֹת־יְרֻבָּעַם כַּאֲשֶׁר יִבְאַר
הַלְּלָל עַר־תָּפָן:

וְהַמִּת לְיְרֻבָּעַם בָּעֵיר יַאֲכֵל הַפְּלָבִים 11
וְהַמִּת בְּשָׂדָה יַאֲכֵל עֹז הַשְׁמִים
כִּי יְהֹוָה רָבָר:

וְאַת קָוֵי לְכִי לְכִיחָה בְּבָאָה רְגִילָה 12
הַעִירָה וְמִתְּתָהָדָר:
וְסָפָרָו — לֹא כָּל — יִשְׂרָאֵל וְכִבְרִי 13
אַתָּו כִּי־זֶה לְבָז יִבָּא לְיְרֻבָּעַם אֶל־
כָּבָר יַעַן נִמְצָא — בְּזֶה רָבָר טֹב אֶל־
הַזָּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּבֵית יְרֻבָּעַם:
וְהַקִּים יְהֹוָה לְמַלְחָה עַל־יִשְׂרָאֵל 14
אֲשֶׁר יִכְרֹת אֶת־בֵּית יְרֻבָּעַם זֶה
הַיּוֹם וְזֶה זֶם־עַתָּה:

וְהַלְתָה יְהֹוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר יִנְהַדְתָו
הַקְּנָה בְּפִימָה וְנִתְשַׁא אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִעַל הַאֲרָמָה הַטוֹּבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתָן
לְאָבוֹתֵיכֶם וּרְם מַעֲבָר לְנָהָר יַעַמְד
אֲשֶׁר עָשָׂו אֶת־אֲשֶׁר־הָרַחַם טְמָנָעִים
אֶת־יְהֹוָה: וַיַּפְן אֶת־יִשְׂרָאֵל 16
בְּגַלְל חָטָאות יְרֻבָּעַם אֲשֶׁר חָטָא
וְאֲשֶׁר חָטָא אֶת־יִשְׂרָאֵל:

וְתַקְמֵם אֲשָׁת יְרֻבָּעַם וְתַלְהֵה וְתַכְאֵל 17
תִּרְצַחְתָה דָּרָא בָּאָה בְּסִפְר־הַבְּיִת וְהַנְּבָרָא
מִתָּה: וַיַּקְבְּרוּ אֶתָּו וַיְסַפְּרוּ לֹא כָּל־ 18
יִשְׂרָאֵל כָּרְבָר יְהֹוָה אֲשֶׁר דָבָר בֵּיר־
עֲבֹרוֹ אֲחִיוֹ הַנְּבִיא:

וַיַּתְרַדְּ רְכָנוּ יְרֻבָּעַם אֲשֶׁר נִלְחַם 19
וְאֲשֶׁר מַלְחָה הַנְּסָמָךְ נִחְוְבִּים עַל־
סְפָר רָבָר קִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:

10. Darum siehe, ich will sagen, über das haus Jerobeams führen; alle anzutöten an dem Jerobeam auch den, der an die wand pisst; den f verschlossenen und verlassenen in Israel: und will die nachkommen des hauses Jerobeam aussegen, wie man doch aussegen, bis ganz mit ihm aus sei. * c. 15, 29. t. c. 21, 21.

11. Wer von Jerobeam * stirbt in der stadt, den sollen die hunde fressen; wer aber auf demfelde stirbt, den sollen die vogel des himmels fressen: denn der HERR hat geredet. * c. 16, 4.

IV. 12. So mache Du dich auf, und gehe heim: und wenn dein fuß zur stadt eintritt, wird das kind sterben.

13. Und es wird ihn das ganze Israel flagen, und werden ihn begraben. Denn dieser allein von Jerobeams wird zu grabe kommen: darum, daß etwas gutes an ihm erfunden ist vor dem HERRN, dem Gott Israel, im hause Jerobeams.

V. 14. Der HERR aber wird ihm einen könig über Israel erwecken, * der wird das haus Jerobeams ausrotten des tages. Und was ist nun gemacht? * c. 15, 29.

15. Und der HERR wird Israel schlagen, gleich wie das rohr im wasser beweget wird; und wird Israel * ausreissen von diesem guten lande, das er ihren vatern gegeben hat, und wird sie streuen über das wasser: darum, daß sie ihre häne gemacht haben, den HERRN zu erzürnen. * 2 Kön. 17, 23.

16. Und wird Israel übergeben um der sünde willen Jerobeams: der da gesündigt hat, und hat * Israel sündigen gemacht. * c. 12, 30.

VI. 17. Und das weib Jerobeams machte sich auf, ging hin und kam gen Thirja. Und da sie auf die schwelle des hauses kam, starb der knabe.

18. Und sie begruben ihn, und ganz Israel flagte ihn: nach dem wort des Herrn, das er geredt hatte, durch seinen knecht Ahia, den propheten.

19. Was mehr von Jerobeam zu sagen ist, wie er gestritten und regniert hat: siehe, das ist geschrieben in der chronica der könige Israel. * 2 Chron. 13, 2, 13.

20. Die

20. Die zeit aber, die Jerobeam regierte, sind zwölf und zwanzig jahr. Und entschließt mit seinen vätern: und sein sohn Nadab ward König an seine statt.

VII. 21. So war Rehabeam, der sohn Salomo, König in Juda. * Vierzig jahr alt war Rehabeam, da er König ward: und regierte siebzehn jahr zu Jerusalem, in der Stadt, die der HERR erwehret hatte aus allen Stämmen Israel, daß er seinen namen daselbst hinstellte. Seine mutter hieß Maema, eine Ammonit. ² Chron. 12, 13.

22. Und Juda thut, das dem HERRN übel gefiel: und reiketen ihn zum eiser, mehr denn alles, das ihre väter gethan hatten mit ihren Kunden, die sie thäten.

23. Denn sie baueten ihnen auch höhen, seulen und häne: * auf allen hohen Hügeln, und unter allen grünen Bäumen. ² K. 16, 4.

24. Es waren auch huret im lande: und sie thäten alle, die * greuel der heiden, die der HERR vor den Kindern Israel vertrieben hatte. ⁵ Mof. 18, 9.

² Kön. 21, 2. II.

VIII. 25. Aber im fünften Jahr des Königs Rehabeam, sog. Sisak, der König in Egypten, heraus wieder Jerusalem: * c. 11, 40.

26. Und nahm die schäze aus dem hause des HERRN und aus dem hause des Königs, und alles, was zu nehmen war; und nahm alle guldene schilde, * die Salomo hatte lassen machen. ^{c. 10, 16.}

27. An welcher statt ließ der König Rehabeam eheine schilde machen: und befahl sie unter die hand der obersten trabanten, die der thür hüeteten am hause des Königs.

28. Und so oſt der König in das haus des HERRN ging: trugen sie die trabanten, und brachten sie wieder in der trabanten fammer.

29. Was aber mehr von Rehabeam zu sagen ist; und alles, was er gethan hat: siehe, das * ist geschrieben in der chronica der Könige Juda. ² Chron. 12, 15.

30. Es * war aber krieg zwischen Rehabeam und Jerobeam ihr lebenslang. ^{c. 15, 6.}

IX. 31. Und Rehabeam entschließt mit seinen vätern, und ward begraben mit seinen vätern in der Stadt Davids. Und seine mutter hieß Maema, eine Ammonit: und sein sohn Abiam ward König an seine statt. ² Chron. 12, 13.

כ וְהַיִם אֲשֶׁר־מֶלֶךְ יְרָבֵעַ מְשֻׁרִים
וְשֹׁנוּמִים שְׁנָה וַיַּשְׁכַּב עַם־אֲבָתֵּינוּ
וְנִמְלָה נָרָב בָּנוּ תְּחִתֵּינוּ:

כ וְרַחֲבָעִים בָּן־שְׁלָמָה מֶלֶךְ בְּיֹהוָרָה בֶּן־
אֲרָבָעִים וְאַחֲתָה שְׁנָה רַחֲבָעִים בְּמִלְלָם
וְשְׁבַע עָשָׂרָה שְׁנָה מֶלֶךְ בֵּירֹשָׁלָם
הָעִיר אֲשֶׁר־בָּהּ וְיהוָה לְשָׁוֹם אֶת־
שְׁמוֹ שֵׁם מֶלֶל שְׁבַטִּי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם

כ אֶפְרַיִם גָּמָע הַעֲפָנִית: וַיַּעֲשֵׂה וְיָזַר
הָרָע בְּעֵינֵינוּ וְיהוָה נִיקְנָא אֶת־מֶלֶל אֲשֶׁר
עָשָׂה אֲבָתֵּם בְּחַטָּאתֵם אֲשֶׁר חָטָאוּ:

כ וְבָנֵי גָּמָע דָּפָתָה לְקָרְבָּן בְּמִלְלָם וּמִצְבָּדוֹת
וְאֲשָׁרוֹם עַל־כָּל־גָּבְעָה גָּבְעָה וְתִחְרָתָה

כ בָּל־עַז רְעָנָן: גָּמָע־כֶּרֶשׁ הַנְּזָר
בָּאָרֶץ עַשְׂרֵה כָּל־הַתּוֹעֲבָת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
חוֹרֵשׁ יְהוָה מִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

כ בָּנֵי בְּשָׁנָה הַחַמִּישִׁית לְמֶלֶךְ רַחֲבָעִים
שִׁישָׁק קָרֵי עַלְהָ שָׁוֹשָׁק מֶלֶךְ־מִצְרָיִם עַל־יִרְוּשָׁלָם:

כ בָּנֵי קָח אֶת־אַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־
אַצְרוֹת בֵּית הַפְּלָךְ וְאֶת־הַכֶּל לְקָרְבָּן
וַיִּקְחֵי אֶת־כָּל־מִגְנֵי תְּהָרֶב אֲשֶׁר עָשָׂה

כ שְׁלָמָה: וַיַּעֲשֵׂה הַפְּלָךְ רַחֲבָעִים תְּחַפֵּם
מִגְנֵי נִנְחָת וְהַפְּלָךְ עַל־יְרָבָע שָׁנָה

כ בְּרָצִים הַשְׁמָרִים פָּתֵח בֵּית הַמֶּלֶךְ:
כ יוֹרֵד מְרוֹדָבָא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה וְשָׁאֹום
הַרְצִים וְהַשִּׁבּוֹם אֶל־תְּאַרְצֵיכֶם:

כ וַיַּתְּהִיר רְבָנִי רַחֲבָעִים וְכָל־אֶת־עָשָׂר
תְּלָא־הַמֶּלֶךְ כְּתוּבִים עַל־סִפְר
רְבָנִי הַיִּמְמִים לְמַלְאֵי יְהוָה:

כ וְמַלְחָמָה הַיחִת בָּנֵי־רַחֲבָעִים וּבָנֵי
רַחֲבָעִים כָּל־הַיִּמְמִים:

כ וַיַּשְׁלַב רַחֲבָעִים עַם־אֲבָתֵּינוּ וַיַּקְבֵּר עַם־
אֲבָתֵּינוּ בְּעִיר דָּרָר וְשֵׁם אֶפְרַיִם גָּמָע הַעֲפָנִית

כ וְיִמְלָה אֲבָיט בָּנֵי תְּחִתֵּינוּ:
Das

Das XV. Capitel.

William und Miss, fandige in Juda. II. Seine rechte hand war böse, dicke framme. III. und hatte sechs zacke. IV. den dorf Benhadad eine direction möge. V. und siebzehn. VI. Nabi, Jerobeams sohn. VII. und verdrängten Judas ausgerottet mit seinem gesicht. VIII. Der auch an seiner stadt über Juda regnet.

Um achtzehenten Jahr des Königs Sam. 1. Und gebot Melchisäk dem König Sam. 2. Und regierte drei Jahre zu Jerusalem. * 2. Seine mutter hieß Maechah, eine Tochter Absalom. * 2 Chron. 13, 2.

3. Und er wandelte in allen Sünden seines Vaters, die er vor ihm gehabt hatte: und sein Herz war nicht reuevoll, an dem HERRN, seinem Gott, wie das Herz seines Vaters Davids. * c. 11, 36.

4. Denn um Davids willen gab der HERR, sein Gott, ihm ^{*}eine leuchte zu Jerusalem; daß er seinen Sohn nach ihm erwecke, und erhielt zu Jerusalem: * 2 Sam. 11, 27. c. 12, 9.

5. Darum, daß David gethan hatte, das dem Herrn wohl gefiel; und nicht gewichen war von allem, das er ihm gegeben; sein Lebenlang; ohne ^{*}in dem Handel mit Uriah, dem Hethiter. * 2 Sam. 11, 27. c. 12, 9.

6. Es ^{*}war aber ein Krieg zwischen Rehabeam und Jerobeam sein Lebenlang. * c. 14, 30.

7. Was aber mehr von Abiathar zu sagen ist; und alles, was er gethan hat: siehe, das ist geschrieben in der chronica des Könige Juda. * Es war aber Krieg zwischen Abiathar und Jerobeam. * 2 Chron. 13, 2. 17.

8. Und Abiathar entschließt mit seinen Vatern, und sie begruben ihn ^{*}in der Stadt David. Und Asa, sein Sohn, ward König an seine Statt. * 2 Chron. 14, 1.

II. 9. Im zwanzigsten Jahr des Königs Jerobeam über Israel, ward Asa König in Juda:

10. Und regierte ein und vierzig Jahr zu Jerusalem. Seine mutter hieß Maechah, eine Tochter Absalom. * v. 2.

11. Und Asa thät, das dem HERRN wohl gefiel, wie sein Vater David.

12. Und thät die ^{*}hurer aus dem Lande: und thät ab alle Göttchen, die seine Väter gemacht hatten. * c. 22, 47.

13. Dazu sah er auch ^{*}seine mutter Maechah ab vom Amt, das sie dem Mispeloth gemacht hatte im Hain: und Asa rotete aus ihrem Mispeloth, und verbrannte im Bach Kidron. * 2 Chron. 15, 16.

14. Aber

ובשנת שמנה עשרה לפלך ירבעם אָבִן נְבָט מֶלֶךְ אֲכִים עַל־יְהוּדָה: שְׁלֹשׁ שְׁנִים טַלְלָה בֵּירֶשְׁתָּם וְשָׂמֵחַ אָפֹן מְעִיבָה בַּת־אֲבִישָׁלָם: וַיָּלַח בְּגַלְלָה חַטָּאת אָבִיו אָשָׁר־עָשָׂה לִפְנֵיו וְלֹא־הָהָה לְבָנָו שָׁלָט עַמְּדָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּלְבָב דָּוָר אָבִיו: בַּיּוֹם נְמָעֵן דָּוָר נְתָן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לוֹ גַּיְד בֵּירֶשְׁתָּם לְקָרִים אַתְּ־בָנֵן אחריו וְלְהֻמֵּיד אָז־יְרָאָלָם: וְאָשָׁר עָשָׂה דָּוָר אָתְ־הַיְשָׁר בְּעַנְיִנְהָ יְהוָה וְלֹא־סָר מִפְּלָל אָשָׁר צִוָּהוּ כָּל־יְמֵי תְּיוּן רָק בְּרָבֶר אַוְרָה תְּחִתִּי: וּמְלֹתָמָה הַיְתָה בֵּין־רְחָבָעָם וּבֵין רְכָבָם כָּל־יְמֵי תְּיוּן: וּתְרֵי רְבָנִי אֲבִים וְכָל־אָשָׁר עָשָׂה בְּלֹא־הַסְּתָמֵם בְּתוּלִים עַל־סְפָר רְבָנָה הַיְמִינִים לְמִלְכֵי יְהוּדָה וּמְלֹתָמָה הַיְתָה בֵּין אֲבִים וּבֵין יְרָבָעָם: וְיַשְׁכֵב אֲבִים עַם־אָבְתֵיכוּ וְיַקְבֵּר אָתְוּ בְּעִיר דָּוָר וְיִמְלָךְ אָסָא בָּנוּ תְּחִתִּי: ובשנת עשרים לירבעם מלך ישראל וְמֶלֶךְ אָסָא עַל־יְהוּדָה: וְאַרְבָּעִים וָאחת שנה מלך בֵּירֶשְׁתָּם וְשָׁם אָפֹן מְעִיבָה בַּת־אֲבִישָׁלָם: וַיַּעֲשֵׂה אָסָא הַיְשָׁר בְּעַנְיִנְהָ יְהוָה כְּרוּר אָבִיו: וַיַּעֲבֵר הַקְּרָשִׁים מִן־הָאָרֶץ נִסְרָה אָתְ־כָּל־הַגְּלָלִים אֲשֶׁר עָשָׂי אָבְתֵיכוּ: וְגַם אָתְ־מְעִיבָה אָפֹן וְסָרָה מְגִבְנָה אָשָׁר־עָשָׂתָה מִפְלָצָה לְאָשָׁרָה וְגַרְתָּה אָסָא אָז־מִפְלָצָה וְשָׂרָה בְּגַחַל קְרָרָן:

14. Aber * die höhen thäten sie nicht ab: Doch war das herz Assa rechtschaffen an dem HERRN sein lebenlang. c. 22, 44.

15. Und das silber und gold und gesäß, das sein vater geheiligt hatte: und was geheiligt war zum hause des HERRN, brachte er ein.

III. 16. Und es war streit zwischen Assa und Baesa, dem könige Israel, ihr lebenlang.

17. * Baesa aber, der könig Israel, zog heraus wieder Juda, und baute Rama: daß niemand sollte aus - und einziehen auf Assa seiten, des königs Juda.

* 2 Chron. 16, 1.

IV. 18. Da nahm Assa alles * silber und gold, das übrig war im schatz des hauses des HERRN und im schatz des hauses des königs; und gabs in seiner knechte han-de, und sandte sie zu Ben Hadad, dem sohn Tabrimon, des sohns Hesion, dem könig in Syrien, der zu Damasco wohnete, und ließ ihm sagen: * 2 Kön. 12, 18. c. 16, 8.

19. Es ist ein bund zwischen mir und dir, und zwischen meinem vater und deinem va-ter: darum schicke ich dir ein geschenk, silber und gold, daß du fahren läßt den bund, den du mit Baesa, dem könige Israel, hast, daß er von mir abziehe.

20. Ben Hadad gehorchte dem könig Assa, und sandte seine hauptleute wieder die städte Israel, und schlug * Ijon und Dan, und Abel Beth Maacha, das ganze Cineroth, an dem ganzen lande Naphtali.

* 2 Kön. 15, 29.

21. Da das Baesa hörte: ließ er ab zu bauen Rama, und zog wieder gen Thirza.

22. Der könig Assa aber ließ erschallen im ganzen Juda: Hie sey niemand ausgenommen. Und sie nahmen die steine und holz von Rama weg, damit Baesa gebauet habe: und der könig Assa baute damit Geba Benjamin und Mizpa.

23. Was aber mehr von Assa zu sagen ist, und alle seine macht; und alles, was er gethan hat; und die städte, die er gebauet hat: siehe, das ist geschrieben in der *chro-nica der könige Juda; ohne, daß er in sei-nem alter an seinen füssen frank war.

* 2 Chron. 14, 2.

V. 24. Und * Assa entschließt mit seinen vättern: und ward begraben mit seinen vät-

tern: וְהַבָּמֹת לְאֶסְאָרֶךְ לְבֵב אֶסְאָרֶךְ

תְּהִוָּה שְׁלָמָעַ סְתִּים יְהוָה כָּל יְמֵינוֹ:

וְקָרְשֵׁי קָרְשֵׁי וְיַבָּא אֶת קָרְשֵׁי אֲבִיו וְקָרְשֵׁי בֵּית

יְהוָה בְּסֻתִּים נְזָבָב וְכָלִים:

וְמִלְחָמָה הַיְתָה בֵּן אֶפְאָרֶךְ וּבֵן בְּעֵשָׂא

מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כָּל יְמֵיהם:

וְיַעַל בְּעֵשָׂא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עַל יְהוָה תְּהִוָּה

יְעָא וּבָא לְאֶסְאָרֶךְ מֶלֶךְ יְהוָה:

וְוַיַּחַח אֶסְאָרֶךְ אֶת כָּל הַלְּסָפָר וְהַזְּבָב

הַנּוֹתְרִים בְּאוֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֶת

הַמֶּלֶךְ קָרֵי אֹוֹצְרוֹת בֵּית מֶלֶךְ וְיִתְנַס בֵּין עֲבָרִים

וְאַשְׁלָחָם הַמֶּלֶךְ אֶסְאָרֶךְ בֶּן חֶרְדָּר

בֶּן טְבְּרָמָן בֶּן חִזְוֹן מֶלֶךְ אַלְמָן הַיְשָׁב

בְּרִמְשָׁק לְאָמֵר בְּרִית בְּנֵי וּבְנֵירָה

בֶּן אֲבִי וּבֶן אֲבִיךְ הַנְּפָה שְׁלָחָתִי לְהַ

שְׁחָרָר כְּסָף וּוְרָב לְהַרְפָּה אַתְּ-בְּרִיתְךָ

אַתְּ-בְּעֵשָׂא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיעַלְהָ מְעַלְּיָה

כְּ וְשָׁמָעַ בֶּן-חֶרְדָּר אֶל-הַמֶּלֶךְ אֶסְאָרֶךְ וְיִשְׁלַחְ

אֶת-שְׁלֵי הַחִילִים אֲשֶׁר-לוּ עַל-עָרֵי

יִשְׂרָאֵל וְיַהְוֵה אַתְּ-עַיְנוֹ וְאַתְּ-דוֹן וְאַתְּ-אַבְלָה

בֵּית-מְעַבֵּד וְאֶת כָּל-כְּנָרוֹת עַל כָּל

כָּרֶץ נְפָתֵלִי וְוַיַּהַי כְּשָׁמֵעַ בְּעֵשָׂא

וְיַחַל מִבְּנֹות אַתְּ-הַרְמָה וַיֵּשֶׁב בְּתְּרֵזָה:

וְוַיַּפְלֵל אֶסְאָרֶךְ רַשְׁמֵיעַ אֶת כָּל-יְהוָה

אַיִן גָּקֵי וַיַּשְׁאֵל אֶת אַבְנֵי הַרְמָה וְאֶת

עַצְיָה אֲשֶׁר בָּנָה בְּעֵשָׂא וּבֶן בְּ

הַמֶּלֶךְ אֶסְאָרֶךְ אֶת גְּבֻעָה בְּנֵמָן וְאַרְצָה

כְּ הַפְּצָחָה: וְנַחַר כָּל-דְּבָרֵי אֶסְאָרֶךְ

וְכָל-גְּבוּרוֹתָו וְכָל-אֲשֶׁר עָשָׂה וְהָעָרִים

אֲשֶׁר בָּנָה הַלְּאָה הַפָּה כְּתוּבִים עַל

סְפִּרְתְּ דְּבָרֵי הַיְמִינָם לְמַלְכֵי יְהוָה רַק

אֶסְאָרֶךְ עַם אַבְנֵי וַיַּקְרֵב עַם אַבְנֵי

בְּעִיר דָּוֹר אֲבִיו וַיָּמָלֵה יְהוָשָׁפָט בֶּן
תְּחִתְיָוָן: וַיָּנָבֵב בָּן־יְרֻבָּעָם מֶלֶךְ עַל־כָּתָ
יִשְׂרָאֵל בְּשִׁנְתַּעַת שְׁתִים לְאַסָּא מֶלֶךְ
יְהוָרָה וַיָּמְלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁתִים:
וַיַּעֲשֵׂה הַרְעָעָב עַל־יְהוָה וַיָּלֶךְ בְּרִךְ²⁶
אֲבִיו וַיְחִטְאֵתוּ אֲשֶׁר־הַחֲטִיא אָתָּה־
יִשְׂרָאֵל: וַיָּקַרְבֵּר עַלְיוֹ בְּעֵשָׂא בָּנָה²⁷
אֲחִיה לְבֵית יִשְׁעָר וַיַּפְתַּח בַּעֲשָׂא
בְּגַבְרָוֹן אֲשֶׁר לְפָלָשָׁתִים וַיָּרַב וְכֹל־
יִשְׂרָאֵל צָרִים עַל־גַּבְרָוֹן:
וַיַּמְתַחֵה בְּעֵשָׂא בְּשִׁנְתַּעַת שְׁלֹשׁ לְאַסָּא²⁸
מֶלֶךְ יְהוָרָה וַיָּמְלַךְ תְּחִתְיָוָן:
וַיָּוֹצֵא בְּמִלְנוֹ הַפֶּה אָתָּה־כָּל־בִּירְצָה²⁹
וַיָּרַבְעָם לֹא־הַשְׁאֵר בָּל־נִשְׁמָרָה
לְרַבְעָם עַד־חִשְׁמָרוֹ בְּרַבְרַי יְהוָה
אֲשֶׁר־דָּבָר בַּיּוֹר־עַבְרוֹ אֲחִיה הַשִּׁילְנִי:
עַל־חַטְאוֹת יְרֻבָּעָם אֲשֶׁר־חָטָא וְאֲשֶׁר־לָ
הַחֲטִיא אָתָּה־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
וַיַּחֲרֵר דָּבָר נַרְבֵּר וְכֹל־אֲשֶׁר־עָשָׂה־הָלָא³⁰
הַס כְּתוּבִים עַל־סִפְרַי הַנִּמְמִים
לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל: וּמִלְחָמָה רִוְתָה בָּנָה³¹
אַסָּא וּבֵין בְּעֵשָׂא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בָּל־
יְמִירָם: בְּשִׁנְתַּעַת שְׁרָשׁ לְאַסָּא מֶלֶךְ³²
יְהוָרָה נַעַלְהָ בְּעֵשָׂא בָּנָה־אֲחִיה עַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל בְּחִרְצָה עַשְׁרִים וּאֶרְבַּע שָׁנָה:
וַיַּעֲשֵׂה הַרְעָעָב עַל־יְהוָה וַיָּלֶךְ בְּרִיךְ³³
וַיָּרַבְעָם וַיְחִטְאֵתוּ אֲשֶׁר־הַחֲטִיא אָתָּה־
יִשְׂרָאֵל: וַיַּעֲשֵׂה הַרְעָעָב עַל־יְהוָה וַיָּלֶךְ בְּרִיךְ³⁴

[Cap. XVII.]

וַיָּרֶה רַבְרַי יְהוָה אֱלֹהֵי יְהוָה³⁵
בָּנָה־תְּחִתְיָוָן עַל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְאַבָּא:
עַן אֲשֶׁר־הַרְמָתָה מִן־הַעֲפָר זָהָב³⁶
בָּנָר עַל עַטְיוֹ יִשְׂרָאֵל וּתְהִרְיָה בְּרִיךְ נַבְנָתָם

tern in der stadt Dabols, seines vaters. Und Josaphat, sein sohn, ward König an seine statt. * 2 Chron. 16, 13. † 1 Kdn. 14, 31.

VI. 25. Nadab aber, der sohn Jerobeams, ward König über Israel im andern Jahr Assa, des Königs Juda; und regierte über Israel zwey Jahr.

26. Und thät, das dem HERRN übel gefiel: und wandelte in dem wege* seines vaters und in seiner Sünde, damit er hatte Israel sündigen gemacht. * c. 16, 19, 26, 31.

VII. 27. Über Baesa, der sohn Ahia, aus dem hause Issachar, machte* einen bund wieder ihn: und schlug ihn zu Gibethon, welche war der Philister. Dein Nadab und das ganze Israel belagerten Gibethon. * c. 16, 9.

28. Also tödete ihn Baesa im dritten Jahr Assa, des Königs Juda: und ward König an seine statt.

29. Als er nun König war, schlug er das ganze haus Jerobeams; und ließ nicht über etwas, das den oben hatte von Jerobeam, bis er ihn vertilgte: nach* dem wort des HERRN, das er gerecht hatte durch seinen knecht Ahia von Silo; * c. 14, 10.

30. Um der Sünde willen Jerobeams, die er thät und damit Israel sündigen machte; mit dem reiken, damit er den HERRN, den Gott Israel, erzürne.

31. Was aber mehr von Nadab zu sagen ist; und alles, was er gethan hat: siehe, das ist geschrieben* in der chronica der königlichen Israel. * c. 16, 5, 14, 20, 27.

VIII. 32. Und es war krieg zwischen Assa und Baesa, dem Könige Israel, ihr lebend lang.

33. Im dritten Jahr Assa, des Königs Juda, ward Baesa, der sohn Ahia, König über das ganze Israel zu Thirja vier und zwanzig Jahr.

34. Und thät, das dem HERRN übel gefiel: und* wandelte in dem wege Jerobeams und in seiner Sünde, damit er hatte Israel sündigen gemacht. * c. 16, 19, 26, 31.

Cap. 16. v. 1. I. Es kam aber das wort des HERRN zu* Jehu, dem sohn Hanani, wieder Baesa, und sprach: * v. 7.

2. Darum, daß* ich dich aus dem staub erhaben habe und zum Fürsten gemacht über mein volk Israel, und du wandelst in dem wege Jerobeams und machest mein volk

voilz IsraeL sündigen, daß du mich erzürnest durch ihre sünden; * c. 14, 7.

3. Siehe, so will ich die nachkommen Baesa und die nachkommen seines hauses wegnehmen: und will dein haus sehen, wie das ^{* haus} Jerobeams, des sohns Nebat; * c. 15, 29.

4. Wer ^{*} von Baesa stirbt in der stadt, den sollen die hunde fressen; und wer von ihm stirbt auf dem selbe, den sollen die vögel des himmels fressen. * c. 14, 11.

5. Was aber mehr von Baesa zu sagen ist, und was er gehabt hat, und seine mache: siehe, das ist geschrieben ^{*} in der chronica der könige IsraeL * 2 Chron. 16, 1.

6. Und Baesa entschleff mit seinen vätern, und ward begraben zu Thirza. Und sein sohn Ella ward könig an seine statt.

7. Auch das wort des HERRN kam durch den propheten ^{*} Jehu, den sohn Hanani, über Baesa und über sein haus: und wieder alles übel, das er thät vor dem HERRN, ihn zu erzürnen durch die werke seiner hände, daß es würde wie das haus Jerobeams; und darum, daß er diesen erschlagen haite. * v. 1.

Das XVI. Capitel.

1. Dem Baeso, könig von IsraeL wird sein untergang gedräuet. 1. Ella, sein sohn, wird von Simri erschlagen: 1. und dieser verbrennt sich zu Thirza. 1V. Amri baut Samarium, V. dem Ahab folget. VI. Jericho wird wieder gebauet.

II. 8. Am sechs und zwanzigsten jahr Assa,

des königs Juda, ward ^{*} Ella, der sohn Baesa, könig über IsraeL zu Thirza zwey jahr. * c. 16, 6.

9. Aber sein knecht Simri, der oberste über die hälfte der wagen, mache ^{*} einen bund wieder ihn. Er aber war zu Thirza, trank: und war trunken im hause Arza, des vogts zu Thirza. * c. 15, 27.

10. Und ^{*} Simri kam hinein, und schlug ihn todt im sieben und zwanzigsten jahr Assa, des königs Juda: und ward könig an seine statt. * 2 R. 9, 31. † 2 R. 15, 10. 14. 25. 30.

11. Und da er könig war und auf seinem stuhl saß, schlug er das ganze haus Baesa: und ließ nicht über, auch ^{*} der an die wand pisset; dozu seine erben und seine freunde. * 1 Sam. 25, 22. 1 Rön. 14, 10.

12. Also vertilgte Simri das ganze haus Baesa: nach dem wort des HERRN, das er über Baesa geredt hatte, durch den propheten Jehu;

וְתַחֲטָא אֶת - עַפְיִ ישָׁרָאֵל לְהַכְעִיסָנִי בְּחַטָּאתָם: תַּגְנִי מִבְּעִיר אַחֲרֵי בָּעֵשָׂא וְאַחֲרֵי בֵּיתָו וְנַתְנִי אֶת־גִּירָה בְּבִירָת יְרֻבָּעָם בְּנַגְבָּט:

4. רְפוֹת לְבָעֵשָׂא בְּעִיר יְאַכְלוּ הַכְלָמִים וְרְפוֹת לוּ בְּשָׁרָה יְאַכְלוּ עֹזֶף הַשְׁמִים:

ה וְיָתָר דָּבָר בָּעֵשָׂא וְאַשְׁר עָשָׂה וְגִבְרָתוֹ הַלְּאָדָם כְּחוּבִים עַל־סִפְרָה דָּבָר הַיּוֹם לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:

6. וַיָּשַׁבֵּב בָּעֵשָׂא עִם אַבְתָיו וַיַּקְרֵב בְּתָרְצָה נִימְלָה אֶלְהָ בְּנוֹ תְּחִמָיו: 7. וְגַם בֵּיר יְהוָה בְּנַחֲנִי הַפְּנִיא דָבָר יְהוָה הַיְהָ אֶל - בָּעֵשָׂא וְאֶל - בֵּיתָו וְעַל כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה בְּעִינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסָוּ בְּמַעַשָּׂה בְּרוּיָה לְהַזְרֵז בְּבִתְהָרָה יְרֻבָּעָם וְעַל אֲשֶׁר־הַפְּנִיא אָתוֹ:

Das XVII. Capitel.

1. Dem Baeso, könig von IsraeL wird sein untergang gedräuet. 1. Ella, sein sohn, wird von Simri erschlagen: 1. und dieser verbrennt sich zu Thirza. 1V. Amri baut Samarium, V. dem Ahab folget. VI. Jericho wird wieder gebauet.

II. 8. Am sechs und zwanzigsten jahr Assa,

des königs Juda, ward ^{*} Ella, der sohn Baesa, könig über IsraeL zu Thirza zwey jahr. * c. 16, 6.

9. Aber sein knecht Simri, der oberste über die hälfte der wagen, mache ^{*} einen bund wieder ihn. Er aber war zu Thirza, trank: und war trunken im hause Arza, des vogts zu Thirza. * c. 15, 27.

10. Und ^{*} Simri kam hinein, und schlug ihn todt im sieben und zwanzigsten jahr Assa, des königs Juda: und ward könig an seine statt. * 2 R. 9, 31. † 2 R. 15, 10. 14. 25. 30.

11. Und da er könig war und auf seinem stuhl saß, schlug er das ganze haus Baesa: und ließ nicht über, auch ^{*} der an die wand pisset; dozu seine erben und seine freunde. * 1 Sam. 25, 22. 1 Rön. 14, 10.

12. Also vertilgte Simri das ganze haus Baesa: nach dem wort des HERRN, das er über Baesa geredt hatte, durch den propheten Jehu;

וְיִמְלֹךְ תְּחִמָיו: 13. וְיִהְיֶה בְּמִלְנוּ כְּשַׁבְתָו עַל - כָּסָא רַכְבָת אֶת - כָּל - בֵּית בָּעֵשָׂא לֹא - הַשְׁאֹר לְמַשְׁתִּין בְּקִידָר וְגַאֲלָיו וְרַעֲהָיו:

14. וַיִּשְׁמַר וּמְרִי אֶת - כָּל - בֵּית בָּעֵשָׂא כְּרַבְבָר יְהוָה אֲשֶׁר דָבָר אֶל - בָּעֵשָׂא בְּבִיר יְהוָה הַפְּנִיא:

אֶל כָּל־חַטֹּאות בְּעֵשָׂא וְחַטֹּאות אֶלְהָה
 בְּנָו אֲשֶׁר חַטֹּאוּ וְאֲשֶׁר הוֹחִיטָאָו אֶזְרָאֵל
 יִשְׂרָאֵל לְחַכְמִים אֲתִיהָה אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל
 בְּבָבְלִים : וַיַּתֵּר דָּבָרִי אֱלֹהִי וְכֵלָה
 אֲשֶׁר עָשָׂה הָלָא - רַם כְּתוּבִים עַל -
 סְפִירְךָרְבְּרִי הַיּוֹם לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל :
 בְּשִׁנְתָּעַשְׁלִים וְשִׁבְעַשְׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ טוֹ
 יְהוּדָה מֶלֶךְ וּמֶרְיָה שְׁבֻעַת יְמִים בְּתְּרֵחָה
 וּבְעַם חֲנִים עַל־גְּבָתָן אֲשֶׁר לְפָלְשִׁיטָם :
 וַיִּשְׁמַע רַעַם הַחֲנִים לְאמֹר קָשָׁר זָמְרוֹ
 וְגַם הַרְחֵה אֲת־הַמֶּלֶךְ וְיִמְלָכוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל
 אֶת עַמְּרוּ שָׁרְצָבָא עַל - יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם
 הַרְחֵה בְּפִיחָנָה : וַיַּעֲלֵה עַמְּרוּ וְכֵלָה
 יִשְׂרָאֵל עַפּוֹ מִגְּבָתָן וַיַּאֲרוּ עַל - תְּרֵחָה :
 וַיַּהַי בְּرָאֹות וּמֶרְיָה נִיְּרָא נִלְפָרָה הָעִיר
 וַיָּבָא אֶל - אַרְמוֹן בֵּית - הַמֶּלֶךְ וַיַּשְׁלַח
 עַלְיוֹ אַתְּ-בֵּית-מֶלֶךְ בָּאָשׁ וַיָּמָת : עַל -
 חַטָּאתָיו אֲשֶׁר חַטָּא לְעֹשָׂת הַרְעָבָעִינִי
 יְהוָה לְלִכְתָּה בְּרֵרָה יְרְכָם וּבְחַטָּאתָוֹ
 אֲשֶׁר עָשָׂה לְהַחְטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל :
 וַיַּתֵּר דָּבָרִי זָמְרוּ וְקָשְׁרוּ אֲשֶׁר קָשָׁר כָּ
 הַלְאָהָם בְּחַנִּים עַל־סְפִירְךָרְבְּרִי הַיּוֹם
 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל : אָו יְהָלֵק הַעַם
 יִשְׂרָאֵל לְחַצִּי חַצִּי הַעַם תְּהִא אַחֲרֵי חַבְנֵי
 בָּנֵן גִּנְתָּה לְחַנְלִיכָו וְהַחַזִּי אַחֲרֵי זָמְרוֹ :
 וַיַּחַזֵּק רַעַם אֲשֶׁר אַחֲרֵי עַמְּרוּ אֶת -
 הַעַם אֲשֶׁר אַחֲרֵי תַּבְנֵי בָּנֵן גִּנְתָּה וַיָּמָת
 תַּבְנֵי זָמְלוּ עַמְּרוֹ בְּשִׁנְתָּעַשְׁלִים וְאֶחָת
 שְׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מֶלֶךְ עַל -
 יִשְׂרָאֵל שְׁתִים יִשְׂרָאֵל שְׁרֵךְ בְּתְּרֵחָה מֶלֶךְ
 שְׁשָׁ-שְׁנִים : וַיַּזְנוּ אַיְזְבָּרָה שִׁבְרָזָן מִקְתָּאת
 שְׁמַר בְּכָרְבִּים בְּבָה וּבְנֵן אַחֲרֵר נִלְכָא
 אֶת - שָׁבָת רְנִין אַטְרָה בָּה עַל - שָׁבָת -
 שְׁמַר אַרְנִי הַהָר שְׁנִירָן :

13. Um aller sünden willen Baesa und
 seines sohns Ella, die sie spätten und Israel
 sündigen machten, den Herrn, den Gott
 Israel, zu erzürnen durch ihre abgötteren.
 14. Was aber mehr von Ella zu sagen
 ist; und alles, was er gethan hat: siehe,
 das ist geschrieben in * der chronica der könig-
 lichen Israel.

* c. 15, 31.
 III. 15. Im sieben und zwanzigsten jahr
 Assa, des Königs Juda, ward Simri kön-
 nig sieben tage zu Thirza. Denn das volk
 lag vor Gibeon der Philister.

16. Da aber das volk im lager hörete
 sagen, daß Simri einen bund gemacht
 und auch den König erschlagen hatte: da
 machte ganz Israel desselben tages Am-
 ri, den feldhauptmann, zum Könige über
 Israel im lager.

17. Und Amri zog heraus und das gan-
 ze Israel mit ihm von Gibeon, und be-
 lagerten Thirza.

18. Da aber Simri sahe, daß die stadt
 folte gewonnen werden; ging er in den pal-
 last im hause des Königs, und verbrante
 sich mit dem hause des Königs, und starb:

19. Um seiner sünden willen, die er ge-
 than hatte, daß er thät, das dem Herrn
 übel gefiel; und wandelte in dem wege Je-
 robeams und in seiner Sünde, die er thät,
 daß er Israel sündigen machte.

20. Was aber mehr von Simri zu sagen
 ist, * und wie er einen bund machte: siehe,
 das ist geschrieben in der chronica der könig-
 lichen Israel.

* c. 14, 19. c. 15, 31.
 21. Dazumal theilte sich das volk Isra-
 el in zwey theile: eine Hälfte hing an Thib-
 ni, dem sohn Ginath, daß sie ihn zum kön-
 nigen machten; die andere Hälfte aber hing
 an Amri.

22. Aber das volk, das an Amri hing,
 ward stärker, denn das volk, das an Thib-
 ni hing, dem sohn Ginath. Und Thibni
 starb, da ward Amri König.

IV. 23. Im ein und dreyyigsten jahr Assa,
 des Königs Juda, ward Amri König über
 Israel zwölf jahr: und regierte zu Thirza
 sechs jahr.

24. Er baufte den berg Samaria von
 Semer um zweyen centner silbers, und bau-
 te auf den berg: und hieß die stadt, die
 er baute, nach dem namen Semer, des
 berges herren, Samaria.

25. Und

25. Und Amri thät, das dem HERRN übel gesiel: und war ärger denn alle, die vor ihm gewesen waren.

26. Und wandelte in allen wegen Jerobeams, des sohns Nebat; und in seinen fünden, damit er Israel sündigen mache: daß sie den Herrn, den Gott Israel, erjürneten in ihrer abgötteren. * c. 15. 26. 34.

27. Was aber mehr von Amri zu sagen ist; und alles, was er gethan hat; und seine macht, die er geübt hat: siehe, das ist geschrieben in der chronica der könige Israel. * c. 14. 19. c. 25. 31.

28. Und Amri entschließt mit seinen vätern, und ward begraben zu Samaria. Und Ahab, sein sohn, ward König an seine statt.

V. 29. Im acht und dreysigsten jahr Aſſa, des Königs Juda, ward Ahab, der Sohn Amri, König über Israel: und regierte über Israel zu Samaria zwey und zwanzig Jahr.

30. Und thät, das dem Herrn übel gesiel: über alle, die vor ihm gewesen waren.

31. Und war ihm ein geringes, * daß er wandelte in der Sünde Jerobeams, des Sohns Nebat: und nahm dazu Jeſebel, die Tochter Ech Baal, des Königs zu Sidon, zum weibe: und ging hin, und diente Baal, und betete ihn an. * c. 15. 26. 34.

32. Und richtete Baal einen Altar * auf im hause Baal, das er ihm baute zu Samaria. * 2 Kön. 3. 5. c. 10. 27.

33. Und mochte einen häin: daß Ahab mehr thät, den HERRN, den Gott Israel, zu erjürnen; denn alle Könige Israel, die vor ihm gewesen waren.

VI. 34. Zur selbigen zeit baute Hiel von BethEl Jericho. Es kostete ihm seinen ersten Sohn Abiram, da er den Grund legte; und seinen jüngsten Sohn Segub, da er die Thüren setzte: nach dem Wort des HERRN, das er gerede hatte durch Josua, den Sohn Nun. * Jos. 6. 26.

Das XVII. Capitel.

I. Elia verteidigt Iudea, II. Wird wunderlich verfolgt, III. und ermordet seinen Sohn vom Tode.

Und es sprach Elia, der Thisbiter, aus den Bürgern Gilead, zu Ahab: So wahr der HERR, der Gott Israel, lebet, vor dem ich stehe, es soll diese Jahre weder thau noch regen kommen: ich sage es denn. * Luc. 4. 25. sc.

כה נעשה עמה תרע בעני יהוה ורְעֵבֶל אֲשֶׁר לִפְנֵינוּ:

וְאַתָּה בְּכָל־הָרָה וּרְבָעָם בְּן־נְלָטָה

ובחטאתו גַּבְּתָאָתוֹ אֲשֶׁר החטא את ישראל קרי להכweis את יהוה אלהי ישראל

בְּהַבְּלִים: וַיְתַר דָּבְרֵי עֲמָרִי אֲשֶׁר עָשָׂה גַּבְּרָיו אֲשֶׁר עָשָׂה הָלָא־זָהָם בְּחַדְבִּים עַל־סִפְרֵי דָבְרֵי הַקְּרָם לִמְלָכֵי יִשְׂרָאֵל:

וַיַּקְרֵב בְּשָׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ אחאב בֶּן־חַקְיוֹן וַיַּעֲמֹד עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשְׁבַת שְׁלֹשִׁים וָשְׁמַנֵּה שָׁנָה לְאַכָּא מֶלֶךְ:

וְאַחֲרֵיכֶם עַמְרִי בֶּן־עַמְרִי עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשָׁמְרוֹן עַשְׂרִים וָשְׁתִים שָׁנִים:

וַיַּעֲשֶׂה אחאב בְּנֵו־עַמְרִי הרע בעני יהוה לְיִהְיָה בְּנָקֵל לְכֹתָה:

וְאַת־אַיּוֹב בְּתַ-אֲתָבָעֵל מֶלֶךְ צִדְנִים וַיַּלְךְ וַיַּעֲבֹר את־הַבָּעֵל וַיַּשְׁקַח לוֹ:

וַיַּקְרֵב מֶלֶךְ לְבָעֵל בֵּית הַבָּעֵל אֲשֶׁר בָּנָה בְּשָׁמְרוֹן:

וַיַּעֲשֶׂה אחאב את־הַאֲשָׁרָה וַיָּסֶף אחאב לְעֹשֹׂות להכweis את־יהוה אלהי ישראל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הָיָה לִפְנֵינוּ:

בְּיָמָיו בָּנָה חִיאָל בֵּית הַאֱלֹהִים אֶת־יְהוָה בְּאֶבְנָתָם בְּנוֹ יִסְרָאֵל וּבְשֻׁגּוֹב כ' וּבְשֻׁגּוֹב צְעִירָה הַצִּיב רְלָתָה כְּרָבָר יהוה אֲשֶׁר דָבַר בְּנֵי יהושע בְּנֵי נָנָן:

וְאַמְرֵי אֶלְיוֹן הַחֲשִׁיבָה מִקְשֵׁבָיו גָּלְעָד אֶל־אַחֲרֵיכֶם חִידְרָה אלהי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־עַמְרָתוֹ לִפְנֵינוּ אֶם־יהוה הַשְׁנִים בְּאֶלה טָל וּמְנַבֵּר בְּיַ אַסְלָפִידָרְבָּי:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִי לֵאמֹר:
 2. לְךָ מִזְבֵּחַ וְפִנְתֵּחַ לְכָךְ קָרְמֹלִי וְגַסְתְּרוּתִי
 3. בְּגַנְתָּל כְּרִיחַ אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַרְקָן:
 וְזֹהָה סְהִטְרָל תְּשִׂיחַ וְאַתְּ הַעֲרָכִים 4
 נִצְחָתִי לְכַלְלָה שָׁם:
 וַיַּלְךְ וַיַּעֲשֶׂה כְּרָבָר יְהוָה נָזְלָה וַיַּשְׁבֵּה
 בְּגַנְתָּל כְּרִיחַ אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַרְקָן:
 וְהַעֲרָכִים מִכְיָאִים לְלִחְמָה וְבְשָׂר בְּגַנְתָּל
 וְלִחְמָם וְבְשָׂר בְּעַרְבָּה וְמִן־הַבְּחָלָל שְׁתָה:
 וַיַּעֲשֵׂה מִקְזָה יָמִים וַיַּבְשֵׂשׁ הַגַּנְתָּל כַּי? 7
 ?אֲדֹנָה גַּשְׁמָ בָּאָרֶץ:
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִי לֵאמֹר: 8
 קָם לְהָאַרְפָּתָה אֲשֶׁר לְצִיהָן 9
 וַיַּשְׁבַּת שֵׁם הַבָּהָר צִוְּתִי שֵׁם אֲשֶׁר
 אַלְמַנְתִּי לְכַלְלָה:
 וְגַם וַיַּלְךְ אַרְפָּתָה וַיָּבֹא אַל־פְּתָחִי
 הָעִיר וְהַבָּהָר שֵׁם אֲשֶׁר אַלְמַנְתִּי
 מִקְשָׁתָה עַצְּבָם וַיַּכְאָא אֶלְיהָ וַיֹּאמֶר
 כָּתִי־נָא לִי מַעֲשָׂמִים בְּגַלְיָה וְאַשְׁתָּה:
 וְתַלְהָ לְקַחְתָּ וַיַּכְאָא אֶלְיהָ וַיֹּאמֶר: ז פָּה כָּאֵן
 לְכָחֵיד־נָא לִי פָת־לְחֵם בִּירָה:
 וַיֹּאמֶר חִי יְהוָה אֱלֹהֵיךְ אַס־יִשְׁעָה 10
 לִי מַעֲונָג כִּי אַס־בִּילָא כְּרָבָר כִּי מַה?
 בְּפֶר וּמַעֲיט־שְׁמַן בְּצַפְחָתָה וְהַנְּנוּיָה
 מִקְשָׁתָה שְׁנִים עַזְבָּת וּבְאַתְּ
 וּמִשְׁיָתְהָלִי וּלְבָנִי וְאַנְלָיְהָ וּמִרְבָּנוֹ:
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵיךְ אַלְרָיו אֲדֹת־תְּרִיא אֲבִי 11
 עַשְׁנִי כְּרָבָר אָרְעִישׁ לְעַזְבָּת שְׁמַן
 עַזְבָּת קְטָבָת בְּרָאַשְׁנָה וְהַזָּאת לִי
 וְלִהְיָה וְלְבָנָה בְּנִישָׁי בְּאַחֲרָנָה:
 כִּי כָּה אֲסֵר יְהוָה אָרְצֵי יִשְׂרָאֵל כְּרָבָר 12
 הַקְּמִיחַ לְאַתְּרָבָר וְזַבְּחָתָה שְׁמַן לְאַתְּ
 תַּחַצְבָּר עַד יְהִי תְּהִזְבָּר יְשֻׁבָּנָה
 בְּנֵי הַאֲזָרְבָּדָה

2. Und das wort des HERRN kam zu ihm, und sprach:

3. Gehe weg von ihnen, und wende dich gegen morgen; und verbirge dich am Bach Erith, der gegen dem Jordan fließt;

4. Und soll vom bache trinken; und ich habe den raben geboten, daß sie dich daselbst sollen versorgen.

5. Er aber ging hin, und thut nach dem wort des HERRN: und ging weg und sah sich am bach Erith, der gegen dem Jordan fließt.

6. Und die raben brachten ihm brode und fleisch des morgens und des abends, und er trank des baches.

II. 7. Und es geschah nach etlichen tagen, daß der bache vertrocknete: denn es war kein regen im lande.

8. Da kam das wort des HERRN zu ihm, und sprach:

9. Mache dich auf und gehe gen Zarpach, welche bei Sidon liegt, und bleibe daselbst; denn ich habe daselbst einer witten geboten, daß sie dich versorge.

10. Und er machte sich auf, und ging gen Zarpach. Und da er kam an die thür der stadt: siehe, "da war eine wittwe und las holz auf. Und er rieff ihr, und sprach: Hole mir ein wenig wasser im gefäß, daß ich trinke." ^{*Luc. 4, 26.}

11. Da sie aber hin ging zu holen, rieß er ihr und sprach: Bringe mir auch einen bissen brodes mit.

12. Sie sprach: "So wahr der HERR, dein Gott, lebet, ich habe niches gebackens, ohne eine hand voll mehl im cad und ein wenig ööl im fruge; und siehe, ich habe ein holz oder zwey aufgeleget; und gehe hinein und will mir und meinem sohn zurechten, daß wir essen und sterben." ^{c. 18, 10.}

13. Elias sprach zu ihr: Fürchte dich nicht, gehe hin und machs, wie du gesagt hast; doch mache mir am ersten ein kleines gebackens davon und bringe mirs heraus, dir aber und deinem sohn soll du darnach auch machen.

14. Denn also sprichet der HERR, der Gott Israel: Das mehl im cad soll nicht verzehret werden, und dem öhlfruge soll nichts mangeln; bis auf den tag, da der HERR regnen lassen wird auf erden.

15. Sie

15. Sie ging hin, und machte, wie Elia gesagt hatte. Und er aß, und sie auch, und ihr haus, eine zeitlang. * Matth. 10, 40. 41.

16. Das mehl im cad ward nicht verzehret, und dem oblikug mangelte nichts: nach dem wort des HERRN, das er geredt hatte durch Elia.

III. 17. Und nach diesen geschichten ward des weibs, seiner hauswirthin, sohn frank: und seine frankheit war so sehr hart, dass kein odem mehr in ihm blieb.

18. Und sie sprach zu Elia: "Was habe ich mit dir zu schaffen, du mann Gottes? Du bist zu mir herein kommen, dass meiner misschatt gedacht und mein sohn gerodetet würde." Richt. 11, 12. 2 Sam. 16, 10.

19. Er sprach zu ihr: Gib mir her deinen sohn. Und er nahm ihn von ihrem schoß: und ging hinauf auf den saal, da er wohnte; und legte ihn auf sein bette. * 2 Kön. 4, 32.

20. Und rieß den HERRN an, und sprach: HERR, mein Gott, hast du auch der mitreuen, bey der ich ein gast bin, so übel gehan, dass du ihren sohn tödest?

21. Und er maß sich über dem kind dreymal, und rieß den HERRN an und sprach: HERR, mein Gott, las die seele dieses kindes wieder zu ihm kommen.

22. Und der HERR erhörete die stimme Elia: und die seele des kindes kam wieder zu ihm, und ward lebendig.

23. Und Elia nahm das kind, und brachte hinab vom saal ins haus, und gab sei ner mutter, und sprach: Siehe da, dein sohn lebet. * Luc. 7, 15. † Joh. 4, 50.

24. Und das weib sprach zu Elia: Nun erkenne ich, dass du ein mann Gottes bist; und des HERRN wort in deinem munde ist wahrheit. * 2 Sam. 7, 28.

Das XVIII. Capitel.

I. Götlicher beschl. an Elia II. Sein gesetzl. mit Obadia III. und Obad. IV. Trete mit den probeten Baal wegen des wahren Gottes: V. Die er gremen lässt, und erneüget.

Und über eine lange zeit kam das wort des HERRN zu Elia, im dritten jahr, und sprach: Gehe hin und seiige dich Ahab, dass ich regnen lasse auf erden.

* Jac. 5, 18.

2. Und Elia ging hin, dass er sich Ahab zeigte. Es war aber eine grosse theuerung zu Samaria.

II. 3. Und Ahab rieß Obadia seinem hofmeister. Obadia aber fürchtete den HERRN sehr. * v. 12.

טו ותכל ותעשות נרבר אליהו ותאבל
היא קד והיא וכיתה ימים:

וְהוּא קָרֵב לֹא כִּלְתָּה צְפָנָת הַשְׁמָן
לֹא חֲסֵר בְּרָבֶר וְהַזָּה אֲשֶׁר דָּבַר בָּיו

7. אליהו: וַיַּד אַחֲרֵי רְכָבָם הָאֱלֹהִ
תְּלִיחָה בְּנֵי-קָאשָׁה בְּעַלְתְּ הַבִּית וְוּרְבוּלָיו

חַקְמָה מְאָרָע עַד אֲשֶׁר לֹא-נוֹתְרָה-בָּו
8. נשמה: וַתֹּאמֶר אֱלֹהִים בָּאת-אָלָה מִתְּהִ

לִי וְלֹהֶה אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּאת-אָלָה
לְחוֹפֵד אֶת-עָוֹנִי וְלְהַמִּיר אֶת-בָּנִי:

9. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּנִי-לִי אָתָּה-בָּנָה
וַיַּקְרְבּוּ מִיחָקָה וַיַּעֲלֵה אֶל-הַעֲלִיהָ
אֲשֶׁר-הִיא יַשְׁבֶּשׁ שְׁמָן וַיַּשְׁלַבְהוּ עַל-

כ מפטוח: וַיַּקְרָא אֱלֹהִים יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה
קצץ זיך אליהו הנם על האלמנת אשר אני
טעהך עפָה הרעوت להבטית את בָּנָה:

2. וַיִּתְמַرֵּד עַל-הַיָּלֵד שְׁלַש פֻּעָמִים וַיַּקְרָא
דצץ זיך אל יהוה ויאמר יהוה אליהו תשכ-
נָא נְפָשׁ-הַיָּלֵד הוּא עַל-קְרָבוֹ:

22 וַיַּשְׁמַע יהוה בְּקוֹל אֱלֹהִים וַיַּשְׁבַּ
נְפָשׁ-הַיָּלֵד עַל-קְרָבוֹ וַיֹּחַי:

3. וַיָּקַח אֱלֹהִים אֶת-הַיָּלֵד וַיַּרְא
הַעֲלִיהָ הַבִּתָּה וַיַּהַנֵּה לְאַפְוֹ וַיֹּאמֶר
אליהו רָאָתִי בָּנָה:

24 וַיֹּאמֶר בָּנָה זֶה יְדַעְתִּי כִּי אַיִשׁ
אֱלֹהִים אַתָּה וְקַרְבָּנָה בְּפִיקָה אָמֵת:

Das XIX. Capitel.

I. Götlicher beschl. an Elia II. Sein gesetzl. mit Obadia III. und Obad. IV. Trete mit den probeten Baal wegen des wahren Gottes: V. Die er gremen lässt, und erneüget.

וְיְהוָה יְמִינָם רַבִּים וְרַבָּר יְהוָה תְּהִלָּה אֱלֹהִים
אליהו בְּשְׁנָה הַשְׁלִישִׁית לְאַמְרָה לְךָ
הַרְאָה אֱלֹהִים אֶחָד וְאַתָּה מְטַבֵּעַ עַל-כָּנִים

2. הַאֲרָמָה: וַיַּלְךְ אֱלֹהִים לְהָרָאָתָּה
אֱלֹהִים אֶחָד וְרַבָּר תְּזִקְנֵת בְּשִׁבְרוֹן:

3. וַיַּקְרָא אֶחָד אֶל-עֲבָדָיו אֲשֶׁר עַל-הַבִּית
עֲבָדוּתְךָ וְרָא אֶת-דִּיןְךָ מִאָרָה:

4. Denn

וְרֹא בַּהֲבָרִית אַזְׁבֵל אֶת נְבִיאֵי יְהוָה
וַיָּקַח עֲבָרִית מִאָרֶן נְבִיאִים וַיְחַפֵּיאָם
חַמְשִׁים אֶלְעָשָׂ בְּפָעָה וְכָלְלָם לִחְם
וּמִים: וַיֹּאמֶר אֶחָד אֶל־עֲבָרִית לְךָ חַ
בָּאָרֶץ אֶל־כָּל־מִינְיָנִ רְפָסִים וְאֶל־כָּל־
רְפָחָלִים אֲוָלִים נִמְצָא חַצִּיר וְגַחְיָה סָסִים
וְפָרָד וְלֹא נִכְרַת מִסְּדָרָה: וַיַּחֲלַק

מִתְהַבְּהָמָה

קְרִי

לְהַם אֶת־הָאָרֶץ לְעַבְרָבָה אֶחָד הַלְּהָ
בָּרְךָ אֶתְךָ לְבָחוֹת עֲבָרִיתָה הַלְּהָ בָּרְךָ
אַחֲרָךְ לְבָחוֹ: וַיַּחֲזַק עֲבָרִית בָּרְךָ?
וְהַכָּה אֶלְיָהוּ לְקַנְאָתוֹ וַיַּכְּרֹת וַיַּפְלֵל
עַל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר דָּאַתָּה זוּ אֲרֻנִי אֶלְיָהוּ:
וַיֹּאמֶר לוֹ אָנָּי לְךָ אָמֵר לְאָרְנִי הַנְּהָה
אֶלְיָהוּ: וַיֹּאמֶר מִמֶּה חַטָּאתִי כִּי־אַתָּה
בַּמְּנֻחָה אֶת־עֲבָדָךְ בַּיד אֶחָד לְהַמִּתְנִינִי:
חַנִּי יְהוָה אֱלֹהֵיךְ אָם־יִשְׁגַּזְוּ וּמְלַכְּנָה
אֲשֶׁר לֹא־שָׁלַח אֶרְנִי שֶׁבֶת לְבַקְשָׁל
אָמְרוּ אֵין וְהַשְׁבִּיעַ אַתָּה־ רַפְטְּלָה
וְאַתָּה־הַנְּבִיא בַּיּוֹם לֹא יִמְצָאֶה:

עַתְּה אַתָּה אָמֵר לְךָ אָמֵר לְאָרְנִי
הַנְּהָה אֶלְיָהוּ: וְהַנְּהָה אָנָּי אֱלֹהֵי
מִאָתָךְ וְרוֹתֵחַ יְהוָה יְשַׁאַךְ עַל־
אֲשֶׁר לֹא־אָרְעָ וּבְאָתִי לְהִגְיֹר
לְאֶחָד וְלֹא יִצְאָה וּבְרָגְנִי וּבְעָרָה
יָרָא אַתָּה יְהוָה נִנְגָּבָה:

הָלָא־הַנְּדָר לְאָרְנִי אַתָּה־ עֲשִׂיתִי
בְּהַרְגֵּן אַזְׁבֵל אֶת נְבִיאֵי יְהוָה וְאַחֲנָא
מִנְבִּיאֵי יְהוָה קָאָה אַיִשׁ חַמְשִׁים חַמְשִׁים
אֶלְעָשָׂ בְּפָעָה וְכָלְלָם לִחְם וּמִים:

וְעַתְּה אַתָּה אָמֵר לְךָ אָמֵר לְאָרְנִי
הַנְּהָה אֶלְיָהוּ וּבְרָגְנִי:

וַיֹּאמֶר אֶלְיָהוּ חִי יְהוָה צֹבָא אֲשֶׁר תַּוְעַמְרֵת לִפְנֵי כִּי־הַזָּמָן אֱלֹהֵי אֱלֹוֹ:

4. Denn da Isobel die propheten des **HERREN** austötete: nahm Obadja hundert propheten und versteckte sie in der Höhle, die funfzig und da funfzig, und versorgte sie mit brodt und wasser.)

5. So sprach nun Ahab zu Obadja: Zeich durchs land zu allen wasserbeunnen und bächern, ob wir mochten heu finden und die rose und mäuse erhalten, daß nahe das vich alles umkomme.

6. Und sie theilten sich ins land, daß sie es durchzogen. Ahab zog allein auf einen weg, und Obadja auch allein den andern weg.

7. Da nun Obadja auf dem wege war, siehe, da begegnete ihm Elia: und da er ihn kennete, fiel er auf sein antik und sprach, bist du nicht mein herr Elia?

8. Er sprach: Ja; gehe hin, sage deinem herrn, siehe, Elia ist hier.

9. Er aber sprach: Was hab ich gesündigt, daß du deinen knecht willst in die hände Ahab's geben, daß er mich töde?

10. So wahr der **HERRE**, dein Gott, lebet: Es ist kein volk noch königreich, dahin mein herr nicht gesandte hat, dich zu suchen. Und wenn sie sprachen: Er ist nicht hier, nahm er einen eid von dem königreich und volk, daß man dich nicht funden hätte.

c. 17, 12.
11. Und du forchst nun: Gehe hin, sage deinem herrn, siehe, Elia ist hier.

12. Wenn ich nun hinginge von dir, so würde dich der Geist des **HERREN** wegnehmen, weiß nicht wohin: und ich denn käme, und sagte es Ahab an, und sündete dich nicht; so erwürgete er mich. Aber dein knecht fürchtet den **HERREN** von seiner jugend auf.

v. 3.
13. Issis meinem herrn nicht angesagt, was ich gethan habe, da Isobel die propheten des **HERREN** erwürgete? daß ich der propheten des **HERREN** hundert versteckte, die funfzig und da funfzig in der Höhle, und versorgte sie mit brodt und wasser?

14. Und du forchst nun; gehe hin, sage deinem herrn, Elia ist hier: daß er mich erwürge.

15. Elia sprach: So wahr der **HERRE** Zebaoth lebet, vor dem ich stehe; ich will mich ihm heute zeigen.

III. 16. Da ging Obadja hin Ahab entgegen, und sagte es ihm an. Und Ahab ging hin Elia entgegen.

17. Und da Ahab Elia sahe, sprach Ahab zu ihm: Bist du, der Israel verwirret?

18. Er aber sprach: Ich verroitre Israel nicht, sondern du und deines vaters haus; damit, daß ihr des HErrn gebote verlassen habt, und * wandelt Baalim nach.

* c. 16, 31. 32.

19. Wollen, so sende nun hin und versamle zu mir das ganze Israel auf den berg Carmel: und die vier hundert und funfzig propheten Baal, auch die vier hundert propheten des * häins, die vom tisch Isobel essen.

* c. 16, 33.

20. Also sandte Ahab hin unter alle Kinder Israel, und versamlete die propheten auf den berg Carmel.

IV. 21. Da trat Elia zu allem volck, und sprach: Wie lange hinket ihr auf beyden seiten? ist der HERR Gott, so wandelt ihm nach: ist's aber * Baal, so wandelt ihm nach. Und das volck antwortete ihm nichts.

* Richt. 6, 31.

22. Da sprach Elia zum volck: Ich bin allein überblieben ein prophet des HERRN, aber der propheten Baal sind vier hundert und funfzig mann.

23. So gebet uns nun zween farren, und lasset sie erwehlen einen farren, und ihn zerstücken und aufs holz legen, und kein feuer dran legen: so will Ich den andern farren nehmen, und aufs holz legen, und auch kein feuer dran legen.

24. So ruffet ihr an den namen eures gottes, und Ich will den namen des HERRN anrufen. Welcher Gott nun mit feuer antworten wird, der sei Gott. Und das ganze volck antwortete, und sprach: * Das ist recht. * 1 Sam. 18, 20.

25. Und Elia sprach zu den propheten Baal: Erweglet ihr Einen farren und macht am ersten, denn euer ist viel; und ruffet euers gottes namen an, und leget kein feuer dran.

26. Und sie nahmen den farren, den er ihnen gab, und richteten zu; und rießen an den namen Baal von morgen an bis an den mittag, und sprachen: Baal, erhöre

6. וַיָּלֶךְ עֲבֹרִיתוֹ לְמִרְאַת אֲחָב וַיֹּגֶר – לֹן
וַיָּלֶךְ אָזָעָב לְקָרְאָת אֱלֹהִים:

7. וַיָּרַא כָּרָאוֹת אֲחָב אֵת – אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר
אֲחָב אֱלֹי הָאֱתָה זוֹ עֲבָרִית יִשְׂרָאֵל:

8. וַיֹּאמֶר לֹא עֲכָרְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּאַס־אֲפָתָה וּבֵית אֲבִיךָ בְּעַזְבָּכֶם אֶת־
מִצְוֹת יְהוָה וַיָּלֶךְ אַחֲרֵי הַבָּעָלִים:

9. וַיָּתַחַת שְׁלַח קָבֵץ אֶלְיוֹן אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל
אֶל – הַר הַכְּרָמֵל וְאֶת־נְבִיאָה הַבָּעָל
אֶרְבָּע־מֵאוֹת וְחַמְשָׁה וְנִבְיאִי הַאֲשֶׁר
אֶרְבָּע מֵאוֹת אֶכְלִי שְׁלֹחַ אַיְזָבֵל:

הפטה כי ב' וַיָּשַׁלַּח אֲחָב בְּכָל – בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּקְבַּץ אֵת הַנּוּבִיאִים אֶל – הַר הַכְּרָמֵל:
ח' ריטה השא מבוגה הטפורים

10. וַיָּגַשׁ אַלְיהָוָא אֶל – כָּל – הָעָם וַיֹּאמֶר עַד
מָתִי אַתֶּם פָּסְחִים עַל – שְׁטֵן הַסְּעִפִּים
אָס – יְהוָה הָאֱלֹהִים לְכָנו אַחֲרֵי וְאַס –
הַבָּעָל לְכָנו אַחֲרֵי וְאַעֲנֵי הָעָם אַתָּה

11. דָּבָר: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל – הָעָם אַנְּיִם
נָזְרָתִי נְבִיא לְיחִזָּה לְבִנֵּי וּנְבִיאִי
הַבָּעָל אֶרְבָּע – מֵאוֹת וְחַמְשָׁה אַישׁ:

12. וַיָּתַנְנִי – לִנְיָ שְׁנִים פָּרִים וְבָחַרְנוּ לְהָם
הַפָּר הָאָחָר וַיַּתְחַזֵּה וַיִּשְׁמַע עַל – הַעֲצִים
וְאֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע וְאַנְּיִ אָשָׁה אֶת – הַפָּר
הָאָחָר וַיַּתְחַזֵּה עַל – הַעֲצִים וְאֲשֶׁר לֹא

13. אֲשִׁים: וְקָרְאָתָם בְּשָׁם אֱלֹהִיכֶם וְאַנְּיִ
אֲקָרְאָ בְּשָׁם – יְהוָה וְתַחַת
אֲשֶׁר – יָעַנְהָ בְּאַשְׁר הוּא הָאֱלֹהִים וְיַעַנְהָ
כָּל – הָעָם וַיֹּאמְרוּ טֻוב הַרְבָּר:

14. כִּי וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנִבְיאִי הַבָּעָל בְּחָרוּ לִנְמָד
הַפָּר הָאָחָר וַיַּעֲשֵׂה רַאשְׁנָה כִּי אַתָּם
הַרְבִּים וְלִרְאָה בְּשָׁם אֱלֹהִיכֶם וְאֲשֶׁר

15. לֹא תִשְׁמַע וַיַּקְהַל אֶת – הַפָּר אֲשֶׁר
בְּנָתָן לְהָם וַיַּעֲשֵׂה וְלִקְרָא בְּשָׁם – הַבָּעָל
מִהְבָּקֵר וְעַד – הַאֲתָרִים לְאָמֵר הַבָּעָל עַנְנָה

וְאֵין קֹל וְאֵין עֲנָה וַיַּפְסֹחַ עַל־
רְמִזְבֵּחַ אֲשֶׁר עָשָׂה:

וַיֹּאמֶר בְּצָרְבָּרִים וַיַּתְלֵל בָּהָם אֱלֹהֵינוּ וַיֹּאמֶר 27

קָרְאִי בְּכָל־גָּרוֹל כִּי־אֱלֹהִים הָאָנוּ כִּי־

שְׁחִיחַ וְכִידַּשְׁגַּל וְכִידַּרְךַּלְוָא אֱלֹהִים שְׁנָן

הָיוּא וְקֹצַץ: וַיִּקְרָא בְּכָל־גָּרוֹל 28 הַנֶּם רַמְּאָה

וַיִּתְּגַּדְּרוּ בְּמִשְׁפְּטֵם בְּחַרְבּוֹת וּבְרַמְחִים

עַד־שְׁפָךְ־דְּסֵם עַלְלֵם: וַיַּיְכַּעֲבֵר 29

הַצְּהָרִים וַיִּתְּנַבְּאָה עַד לְעַלְוֹתָה הַפְּנִימִיה

וְאֵין קֹל וְאֵין־עֲנָה וְאֵין קָשֶׁב:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵינוּ לְכָל־הָעָם גַּשְׁוּ אֶל־לְ

וְגַשְׁשֵׁו כָּל־הָעָם אֱלֹיו וַיַּרְפָּא אֶת־מִזְבֵּחַ

יְהוָה הַהְרָאָה: וַיַּקְרַב אֱלֹהִים שְׁתַּםְפָּסָם:

עַשְׁרָה אָבָנִים בְּמִסְפֵּר שְׁבָנִי בְּנֵי־

יעַקְבָּה אֲשֶׁר הָנָה רַבְּרַד יְהוָה אֱלֹאָה

לְאָמֵר יִשְׂרָאֵל יְהוָה שְׁמָךְ: וַיַּבְנֵה 32

אֶת־הַאֲבָנִים מִזְבֵּחַ בְּשֵׁם יְהוָה וַיַּעֲשֵׂה

תַּעַלְהָ כְּבֵית סָאתִים זָרָע סְבִיב לְמִזְבֵּחַ:

וַיַּעֲרֵךְ אֶת־הַעֲצִים וַיַּנְתַּחַת־הַפְּרָד 33

וַיַּשְׁטֵם עַל־הַעֲצִים: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ 34

אֲרַבְּעָה כָּרִים מִים וַצְקָה עַל־

הַעֲלָה וְעַל־הַעֲצִים וַיֹּאמֶר שְׁתַּעַזְבֵּן

וַיַּשְׁנֵן וַיֹּאמֶר שְׁלֹשָׁה וַיַּשְׁרֵשָׁה:

וַיַּלְכֵי רְפִיסָּה סְבִיב לְפִזְבָּח וְגַם אֶת־לָהָה

הַתַּעַלְהַבְּלָא־מִים: וַיַּרְא בְּעַלְוֹתָה 36

רְפִנְחָה וַיַּשְׁלֵש אֱלֹהֵי הַבְּנִיא וַיֹּאמֶר וְהִנֵּה

אֱלֹהֵי אֶבְרָהָם יְצָקָה וְיִשְׂרָאֵל הַוָּסִירָע

כִּי־אֲתָה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל וְאַנְכָּה עֲבָדָךְ

וּבְרַבְּרוֹךְ עֲשִׂיתִי אֶת־כָּל־הַרְבָּרִים

הָאָלָה: עֲנָנִי יְהוָה עֲנָנִי וְרֹדֵעַ הָעָם 37

הַוְּהָרָה כִּי־אַתָּה יְהוָה בְּאֱלֹהִים וְאַתָּה

הַכְּבָתָה אֶת־לְבָס אֲתָרִינִיתָה:

וַיַּפְלֵל אֲש־זְרוֹת וַיַּאֲבַל אֶת־ 38

הַעֲלָה וְאֶת־הַעֲצִים וְאֶת־הַאֲבָנִים

uns. Aber es war da keine Stimme noch Antwort. Und sie hinkten um den altar, den sie gemacht hatten.

27. Da es nun mittag ward, spottete Israel und sprach: *Rufet laut; denn er ist ein Gott, er tichtet, oder hat zu schaffen, oder ist über sich, oder schlafet vielleicht; daß er aufwache. * 5 Mos. 32, 37.

28. Und sie riefen laut: und rückten sich mit messern und pfeilern nach ihrer weise, bis daß ihr blut hernach ging.

29. Da aber der mittag vergangen war, weissageten sie, bis daß man das speisopfer thun sollte: und war da keine stimme, noch Antwort, noch aufmerden.

30. Da sprach Elias zu allem volk: Kommet her, alles volk, zu mir. Und da alles volk zu ihm trat: heilte er den glar des HERRN, der zerbrochen war.

31. Und nahm zwölf steine nach derzahl der stämme der kinder Jacob (zu welchem das wort des HERRN redete und sprach), * 1 Mos. 32, 28. c. 35, 10. 2 Kön. 17, 34.

32. Und baute von den steinen einen alter im namen des HERRN: und machte um den altar her eine grube, zwey füch maß weit.

33. Und rückete das holz zu, und zerstückte den farten, und legte ihn aufs holz,

34. Und sprach: Holz vier cad wasser voll, und giesst es auf das brandopfer und aufs holz. Und sprach: Thuts noch einmal. Und sie thäten noch einmal. Und er sprach: Thuts zum dritten mal. Und sie thäten zum dritten mal.

35. Und das wasser ließ um den altar her, und die grube ward auch voll wassers.

36. Und da die zeit war speisopfer zu opfern, trat Elias, der prophet, herzu und sprach: HERR, * Gott Abraham, Isaac und Israel, lasse heute kund werden, daß Du Gott in Israel bist und Ich dein knecht; und daß ich solches alles nach deinem wort gehan habe. * 2 Mos. 3, 6. 15. 16.

37. Erhöre mich, HERR, erhöre mich: daß dis volk wiße, daß Du, HERR, Gott bist, daß Du ihr herz darnach befrest.

38. Da fiel das feuer des HERRN herab: und fraß brandopfer, holz, steine

ne und erbe; und leckte das wasser auf in der gruben. ^{*3 Mos. 9, 24.}

39. Da das alles volk sahe, fiel es auf sein angesicht und sprachen: * Der HERR ist Gott, der Herr ist Gott. ^{*3ach. 13, 9.}

V. 40. Elia aber sprach zu ihnen: * Greift sie propheten Baal, daß ihrer keiner entrinne. Und sie grissen sie. Und Elia führte sie hinab an denbach Kison, und schlachtete sie dasebst. ^{*2 Kön. 10, 25.}

41. Und Elia sprach zu Ahab: Zeuch hinauf, isf und trinke; denn es rauschet, als wolt es sech regnen.

42. Und da Ahab hinauf zog zu essen und zu trinken, ging Elia auf des Carmels spischen, und bückte sich zurerde, und thät sein haupt zwischen seine knie,

43. Und sprach zu seinem knaben: Gehe hinauf, und schaue zum meer zu. Er ging hinauf, und schauete, und sprach: Es ist nichts da. Er sprach: Gehe wieder hin siebenmal. ^{*2 Kön. 5, 10.}

44. Und im siebenten mal sprach er: Siehe, es gehet eine kleine wolke aus dem meer, wie eines mannes hand. Er sprach: Gehe hinauf, und sage Ahab; spanne an und fahre hinab, daß dich der regen nicht ergreiffe.

45. Und ehe man zusahe: ward der himmel schwartz von wolcken und wind, und kam ein großer regen. Ahab aber fuhr, und zog gen Jesreel. ^{*Jac. 5, 18.}

46. Und die hand des HERRN kam über Elia: und er gürte seine lenden und ließ vor Ahab hin, bis er kam gen Jesreel.

Das XIX. Capitel.

I. Elias sieht vor Jesabel in die wüsten; II. Wird alda vom engel ahspeiset; III. Siebel mit Gott.
IV. Galtes Hasael und Jephu zu tömigen; V. und beruft Elias.

Und Ahab sagte Isobel an alles, was Elia gehabt hatte und wie er hätte alle propheten Baal mit dem schwerdi erwürgt. ^{*c. 18, 40.}

2. Da sandte Isobel einen boten zu Elia, und ließ ihm sagen: Die götter thun mir dis und das, wo ich nicht morgen um diese zeit deiner seele thue, wie dieser seelen einer. ^{*c. 2, 23. 2 Kön. 6, 31.}

3. Da er das sahe: machte er sich auf und ging, wo er hin wolte; und kam gen Berseba in Juda, und ließ seinen knaben dasebst.

וְאֵת הַעֲפָר וְאֵת הַטִּים אֲשֶׁר בַּתְּעָלָה
39 לְחַכָּה: וַיַּרְא כָּל־הָעָם וַיַּלְאֵל־
פְּנֵיכֶם וַיֹּאמֶר יְהוָה כֹּא אֱלֹהִים יְהוָה
שׁ כֹּא מֵהָא אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְהָם
תִּפְשֹׂו אֶת־נְבִיאִ הַבָּעֵל אִישׁ אֶל־

יִשְׁלַט מְרֻמָּן וַיַּחֲפֹשֵׂס וַיַּוְרְדוּ אֶלְיוֹן
אֶל־נַחַל קַשְׁוֹן וַיַּחֲטֹט שֵׁם:

41 כִּי־קֹל הַמּוֹן רְגַשֵּׁם: וַיַּעַלְהַ אֶחָד
כִּי־קֹל הַמּוֹן רְגַשֵּׁם: וַיַּעַלְהַ אֶחָד
לְאֶבֶל וְלִשְׁתוֹת אֶלְיוֹן עַלְהַ אֶל־רַאשׁ
הַכְּרָמֵל וַיַּגְּרַע אֶרְצָה וַיַּשְׁמַע פְּנֵיו בְּנֵי
בְּנֵי קְרֵבָן: וַיֹּאמֶר אֶל־נָעָר עַלְהַ נָא
הַבְּטַח רְרֵה־יִם וּנְעַלְלִי וַיַּבְטַח וַיֹּאמֶר:
אַיִן מְאוֹנָה וַיֹּאמֶר שֶׁבֶן שְׁבָע פְּעֻמִּים:

44 וַיַּהַי בְּשַׁבְׁעִית וַיֹּאמֶר הַנְּהָר עַב קַטְנָה
כַּכְּה־אִישׁ עַלְהַ מִיקְּסָם וַיֹּאמֶר עַלְהַ אֶבֶל
אֶל־אֶחָד אֶסְרֵר וְרֵד וְלֹא יַעֲצְרָה
מֵה רְגַשֵּׁם: וַיַּרְא עַד־פָּה וַיַּרְא כָּרֶת
וְהַשְׁמִים הַתְּקִרְבָּה עֲבָנִים וְרוּחַ וְוִיחָזָק
בְּשֵׁם פָּזָל וַיַּרְא אֶחָד וַיַּלְאֵל
הַמְּרִיא פְּנֵי 46 יְהוָה: וַיַּרְא יְהוָה הַיְתָה אֶל־
אֶלְיוֹן וַיַּשְׁגַּב מְתִינְיוֹ וְנְרַצֵּן לְפָנֵי אֶחָד
עַד־בָּאָה יְהוּאָה:

א וַיַּפְרֵר אֶחָד לְאַיְזָבָל אֶת בֶּל־
אֲשֶׁר עָשָׂה אֶלְיוֹן וְאֵת כָּל־אֶשְׁר
הָרַג אֶת־כָּל־הַנְּבִיאִים בְּחַרְבָּה:

ב וַתַּשְׁלַח אַיְזָבָל מֶלֶךְ אֶל־אֶלְיוֹן
לְאָמֹר בָּהּ יִשְׁעַן אֶחָד וְכֵה יַסְבָּט
כִּי־כָּנִית מִתְּהֵ אֲשֶׁר־בְּנֵי גְּנָפֶשׁ

3 אָפָר מְהֻבָּה: וַיַּרְא נָגָם וַיַּלְאֵל
גְּנָפֶשׁ וַיַּכְאֵב אֶרְבָּה שְׁבָע אֲשֶׁר לִיהְגָּה
וַיַּנְחֵת אֶת־נָעָר שֵׁם:

וַיֹּוֹא-הָלֶה בְּמִרְבֵּל רְיוֹת יוֹם וַיָּבֹא
וַיֵּשֶׁב מִחוּת לְתִם אֲחָת וַיְשַׁאֲלֵת אֶת-
נִפְשׁוֹ לִמְוֹת וַיֹּאמֶר רַב עֲתָה יְהוָה
כֹּחַ נִפְשֵׁי כִּי לֹא-טוֹב אָנֹכִי מְאַבְתִּי:

וַיֵּשֶׁכֶב וַיִּשְׁן תְּחִת לְתִם אֲחָת וַחֲנָה-ה
וְהַמְלָאָה גַּעַב בּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ קָם אַכְלֵי:
פְּחַבְמָק

וַיָּבֹט וְהַגְּרוֹן מַרְאֵשָׁתוֹ עַגְגָּת רַצְמִים 6
וְעַפְתָּרָת מִים וַיָּאֱכֵל וַיִּשְׁתַּחַת
וַיֵּשֶׁב וַיַּשְׁכַּב:

וַיִּשְׁבֶּן מַלְאָה יְהוָה שְׁנִית וַיַּגְעַב-בוֹ 7
וַיֹּאמֶר קָם אָכֵל כִּי רַב מִפְתָּח הַבָּרָה:
וַיַּקְם וַיָּאֱכֵל וַיִּשְׁתַּחַת וַיָּלֹךְ בְּכָחִים 8
הַאֲכִילָה הָרְיוֹא אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים
לִילָּה עַד הַר הַאֲלֹוִים חָרֵב:

וַיַּכְאֶשְׁם אֶל-הַמְעָרָה וַיָּלֹן שָׁם 9
וַחֲנָה רַבְבָּר יְהוָה אֱלֹיו וַיֹּאמֶר לוֹ
מַה-לְךָ פָּה אֶלְيָהוּ:

וַיֹּאמֶר קָפָא קָלָאתִי לִיהוָה אֱלֹהֵי
עֲבָדָותִי כִּי-עָזָבָי בְּרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אָרֶץ-מוֹפְתָּנִיק הַרְסָה וְאָרֶץ-נְבִיאָה
הַרְנוּ בְּהָרָב וְאוֹתָר אָנָי לְבָדֵי וַיַּבְקַשׁ
אָרֶץ-נִפְשֵׁי לְקַחְתָּה:

וַיֹּאמֶר צַא וְעִירָת בָּהָר לִפְנֵי 11
יְהוָה וַחֲנָה יְהוָה עַבְרָה וְרִיחָם גְּדוֹלָה
וְחוֹק מִפְרָק תְּרִיכָה וּמִשְׁבָּר סָלֻעִים
לִפְנֵי יְהוָה לֹא-בְּרִית יְהוָה וְאֶחָד
הַרְוחַ רָעַשׁ לֹא בְּרַעַשׁ יְהוָה:

וְאַחֲרֵי הַרְעַשׁ אָשׁ לֹא בָּאָשׁ יְהוָה וְאֶחָד 12
הַאֲשָׁר קָול דְּמִינָה דְּקָרָה:

וַיָּהַרְןָ 13 בְּשִׁבְעָעָלְיוֹ וְנִלְטָפְנִזְוּ
בְּאֶרְרוֹתָו וְזָא נִיעַמְרָפְתָח רַפְעָלָה

4. Er aber ging hin in die wüste eine tagereise, und kam dinein, und setze sich unter eine wachholder; und bat, daß seine seele sterbe, und sprach: Es ist genug, * so nimm nun, HERR, meine seele; ich bin nicht besser, denn meine vater. * ¹Job 7, 16.

Jon. 4, 3.

5. Und legte sich, und schließt unter der wachholder. Und siehe, der engel rühere, te ihn und sprach zu ihm: Stehe auf, und is.

11. Und er sahe sich um: und siehe, zu seinen haupten lag ein geröstet brodt und eine kanne mit wasser. Und da er gessen und getrunken hatte, legte er sich wieder schlaffen.

7. Und der engel des HERRN kam zum andern mal wieder, und rührte ihn und sprach: Stehe auf, und is; denn du hast einen grossen weg vor dir.

8. Und er stand auf, und aß, und tranc: und ging durch kraut derselben speise * vierzig tage und vierzig nacht, bis an den berg Gottes Horeb. ² Mof. 24,18. c. 34,28.

9. Und kam daselbst in eine höhle, und blieb daselbst über nacht. Und siehe, das wort des HERRN kam zu ihm und sprach zu ihm: Was machest du hic, Elia?

10. Er sprach: * Ich habe geeisert um den HERRN, den Gott Zebooth; denn die kinder Israel haben deinen bund verlassen, und deine altare zerbrochen, und deine propheten mit dem schwerdt ermürget; und ich bin allein überblieben und sie stehen dar nach, daß sie mir mein leben nehmen.

* Röm. 11, 3. ² Kön. 10, 16.

11. Er sprach: Gehe heraus, und trac auf den berg vor den HERRN. Und siehe, der HERR ging * vorüber und ein grosser starker wind, der die berge zerriss, und die felsen zerbrach, vor dem Herrn her: der HERR aber war nicht im winde. Nach dem winde aber kam ein erdbeben, aber der HERR war nicht im erdbeben.

* 2 Mof. 33, 22. ¹ Ap. Gesch. 2, 2.

III. 12. Und nach dem erdbeben kam ein feuer, aber der HERR war nicht im feuer. Und nach dem feuer kam ein * still sanftes faulen. * ¹Job 4, 16.

13. Da das Elia hörete: verhüllte er sein antlich mit seinem mantel, und ging heraus, und trat in die thür der höhlen. Und

Und siehe, da kam eine stimme zu ihm und sprach: Was hast du die zu thun, Elia?

14. Er sprach: Ich hab um den HERRN, den Gott Sebaoth, * geeifert; denn die Kinder Israel haben deinen bunt verlassen, deine altare zerbrochen, deine Propheten mit dem Schwert erwürget; und ich bin allein überbleiben und sie stehen darnach, daß sie mir das Leben nehmen.

* Ps. 69, 10.

IV. 15. Aber der HERR sprach zu ihm: Gehe wiederum deines Weges durch die Wüste gen Damason; und gehe hinein, und salbe Hasael zum Könige über Syrien;

16. Und * Jezu, den Sohn Nimsi, zum Könige über Israel; und Elisa, den Sohn Saphat, von Abel-Mehola, zum Propheten an seine Statt. * 2 Kön. 9, 2. 3.

17. Und soll geschehen, daß, wer dem Schwert Hasael entrinnen, den soll Jezu tödten: und wer dem Schwert Jezu entrinnt, den soll Elisa tödten.

18. Und * ich will lassen überbleiben sieben tausend in Israel: nemlich alle Knie, die sich nicht gebeugt haben vor Baal; und allen Mund, der ihn nicht geküßt hat. * Röm. 11, 4.

V. 19. Und er ging von dannen: und fand Elisa, den Sohn Saphat, daß er pflügte mit zwölf Jochen vor sich hin; und er war selbst unter den zwölfen. Und Elia ging zu ihm, und warf seinen Mantel auf ihn.

20. Er aber ließ die Rinder, und ließ Elia nach, und sprach: * Läß mich meinen Vater und meine Mutter küssen, so will ich dir nachfolgen. Er sprach zu ihm: Gehe hin, und komm wieder; denn ich habe etwas mit dir zu thun. * Luc. 9, 6.

21. Und er ließ wieder von ihm, und nahm ein joch Rinder, und opferte es: und Kochte das Fleisch mit dem Holzwerk an den Rindern und gabs dem Volk, daß sie essen. Und machte sich auf, und folgte Elia nach, und diente ihm.

Das XX. Capitel.

I. Benhadads trügige Kriegsankündigung. II. wird überwunden. III. kommt wieder: IV. wird aufs Haupt geschlagen. V. lässt uns leben. VI. erhält strafliche Gnade gegen ihn. VII. Der Völker unruhig darüber bezeichet.

Und Benhadad, der König zu Syrien, versammelte alle seine Macht; und waren zwey und dreißig Könige mit ihm, und roß und Wagen: und zog her-

und hieß Elia zu Kol und afferde Mohn - **לְהַ פָּה**
14. **אֶלְיָהוּ:** וַיֹּאמֶר קָפֵא כִּפְאָתִי לְיהוָה
אלְיָהוּ צְבָאוֹת צְבָאוֹת צְבָאוֹת צְבָאוֹת
ישָׁרָאֵל אֶרְצָה מִזְבְּחָתָה הַרְסָה וְאֶרְצָה
נְבִיאָה הַרְנוּ בַּחֲרָב וְאֶוְרָה אֲנִי לְבָרֵךְ
וְיִבְשְׂאֵל אֶרְצָה נְמִשִּׁי לְקַחְתָּה :

טו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לְהַ שָׁוֹן לְרַדְפָּה
חַבְבָּתָה רַמְשָׁק וּבְאַתְּ וּמִשְׁחָתָה אֶרְצָה
תְּהַאֲלֵל לְמַלְךָ עַל־אֶרְצָה :

טו וְאֶת יְהוָה בָּן־נְמִשִּׁי תִּמְשַׁח לְמַלְךָ
עַל־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אַלְיָשֻׁעַ בָּן־שְׁפָט
מַאֲבִל מְחוּלָה תִּמְשַׁח לְנִכְיָא תְּחִפָּה :

לו וְהִיָּה הַגְּמַלְתִּי מִחְרָב חַזְאֵל יְמִינֵי יְהוָה
וְהַגְּמַלְתִּי מִחְרָב יְהִיא יְמִינֵי אַלְיָשֻׁעַ :

לו וְהַשְּׁאָרְתִּי בִּיְשָׁרָאֵל שְׁבָעָת אֱלֹפִים
כָּל־הַבְּرָכִים אֲשֶׁר לֹא־כָּרְעוּ לְבַעַל
וְכָל־הַפָּה אֲשֶׁר לֹא־נִשְׁקַׁן לוּ :

לו וַיָּלֹה מִשְׁם וַיַּמְצֵא אֶת־אַלְיָשֻׁעַ בְּרַשְׁפָט
וְהִיא חֶרֶשׁ שְׁנִים־עַשֶּׂר צָמְרוֹת לִפְנֵי
וְהִיא בְּשָׁנִים הָעָשָׂר וַיַּעֲבֵר אֶלְיָהוּ
כְּאֶלְיוֹן וַיַּשְׁלַח אֶרְרָתוֹ אֱלֹהִים וַיַּעֲבֵר

את־הַבָּקָר וְיַרְאֵץ אַחֲרֵי אֶלְיָהוּ וַיֹּאמֶר
אַשְׁקָרָה־נָא לְאַבִּי וְלָא־מִי
אחריו וַיֹּאמֶר לוּ לְהַ שׁוּב כִּי מָה -

לו עָשָׂיתִי לְהַ : וַיַּשְׁבַּת מַאֲחָדוֹ וַיַּקְרֵב
את־עַמְדָה הַבָּקָר וַיִּזְבְּחֵהוּ וּבְכָל־הַבָּקָר
בְּשָׁלָט הַבָּשָׂר וַיְהִי לְעַם וַיַּאֲכִילוּ וַיַּקְרֵב
וַיֹּלֶךְ אַמְרֵי אֶלְיָהוּ וַיַּשְׁרַתָּהוּ :

לו עָשָׂיתִי לְהַ : וַיַּשְׁבַּת מַאֲחָדוֹ וַיַּקְרֵב
את־עַמְדָה הַבָּקָר וַיִּזְבְּחֵהוּ וּבְכָל־הַבָּקָר
בְּשָׁלָט הַבָּשָׂר וַיְהִי לְעַם וַיַּאֲכִילוּ וַיַּקְרֵב
וַיֹּלֶךְ אַמְרֵי אֶלְיָהוּ וַיַּשְׁרַתָּהוּ :

לו וְבָנָן־הַרְךָ מַלְךָ אֶלְםָ כְּבֵץ
ארְצָה־כָּל־חַילָוּ וַיַּשְׁלַחֵם וְשָׁנִים
טָלֵה אֶתְוּ וְסִיס וְרַכְבָּה וְעַל־

auf,
66 66 66

וְצִרְלָל עַל - שְׁמֹרוֹן וְלִזְם בָּה :
 וַיַּשְׁלַח מֶלֶךְ אֱלֹהִים אֶל - אֲחָב מֶלֶךְ - 2
 יְשָׂרָאֵל הַעֲירָה :
 וַיֹּאמֶר לְךָ בֶּן - הַלְּדָר . כִּסְפֵּה 3
 וְהַבָּקָה לִי - הָיוֹת וְנִשְׁׂאֵת וְבָנֵה רְטוּבִים
 לִי - הַמָּ : וַיַּעֲזַן מֶלֶךְ - יְשָׂרָאֵל וַיֹּאמֶר 4
 בְּרַבְרָה אֲרַגְנִי הַמֶּלֶךְ לְהָ אַנְי וּכְלָא - אֲשֶׁר -
 לְיָו : וְנִשְׁׂבֵּה הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר בְּחַד - אֲמָרָה
 בָּן - בְּנָךְ לְאָמָר כִּרְשֻׁלָּחִי אֶלְךָ לְאָמָר
 בְּסִפְה וְהַבָּקָה וְנִשְׁׂאֵת וְבָנֵה לִי חַטָּן :
 כִּי : אִם - בְּעֵת בְּמִרְאֵת אֲשֶׁר - עַבְדֵי 6
 אֶלְךָ וְחַפְשֵׁל אֶת - בִּתְתַּחַת וְאֶת - בְּתַ
 עַבְרִיא וְתִתְהַלֵּל - מִתְחַנֵּר עִינֵּיךְ יִשְׁמַר
 בְּרִידָם וְלִקְחוּ : וַיָּקָרָא מֶלֶךְ - יְשָׂרָאֵל 7
 לְכָל - זָקְנֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר דָּעֵינוּ נָא
 וּרְאֵי כִּי רַעַת זֶה מִבְקָשׁ כִּי - שְׁלָח אֶל
 לְנִשְׁׂאֵת וְלִבְנֵי וְלִכְסֵפִי וְלִיהְבֵּי וְלֹא מִנְנַעַת
 מִפְּטוּחָה : וַיֹּאמֶר אֶלְךָ בְּל - הַגְּנוּבִים 8
 וּכְל - רַעַם אֶל - תִּשְׁמַע וְלוֹא חָאָבָה :
 וַיֹּאמֶר לְמֶלֶךְ אֶלְךָ בָּן - הַלְּדָר אָמָר לְאַדְנִי 9
 הַמֶּלֶךְ בְּל - אֲשֶׁר - שְׁלָחָת אֶל - עַבְרָה
 בְּקָרָא שָׁנָה אֲעָשָׂה וְהַבָּרָה הוּא לֹא אִיכְלָל
 לְעַמּוֹת וְיַלְכֵל הַמֶּלֶךְ וְיַשְׁבֵּה רַבָּר :
 וַיַּשְׁלַח אֶלְךָ בָּן - הַלְּדָר וַיֹּאמֶר פָּה -
 יַעֲשֵׂן לִי אֱלֹהִים וְכָה יוֹסֵף אִם - יִשְׁפָּקֵן
 עַפְרָה שְׁמֹרוֹן לְשָׁנָה לְכָל - רַעַם
 אֲשֶׁר בְּרָגְלֵי : וַיַּעֲזַן מֶלֶךְ - יְשָׂרָאֵל 11
 וַיֹּאמֶר רַבָּר אֶל - יִתְהַלֵּל הַגָּר כִּמְפָתָח :
 וַיָּהִי בְּשָׁמְעָן אֶת - הַבָּרָה הוּא וְרוֹאָה 12
 שְׁתָתָה הָיא וְהַפְּלִכִּים בְּסִכּוֹת וַיֹּאמֶר
 אֶל - עַבְדָיו שִׁימֹר וְיִשְׁמַי עַל - רַגְנִיר :
 וְהַפְּהָה נְבִיא אֶחָד נִנְשֵׁת אֶל - אֲחָב מֶלֶךְ 13
 - יְשָׂרָאֵל וַיֹּאמֶר בֶּן - אָמָר

auf, und belagerte Samaria, und stritte wieder sie.

2. Und sandte boten zu Ahab, dem könig Israel, in die stadt;

3. Und ließ ihm sagen: So spricht Ben-Hadad, dein silber und dein gold ist mein; und deine weiber, und deine besten kinder sind auch mein.

4. Der könig Israel antwortete, und sprach: Mein herr könig, wie du geredt hast; ich bin dein und alles, was ich habe.

5. Und die boten kamen wieder, und sprachen. So spricht Ben-Hadad: Weil ich zu dir gesandt habe und lassen sagen, dein silber und dein gold, deine weiber und deine kinder sollst du mir geben;

6. So will ich morgen um diese zeit meine knechte zu dir senden, das sie dein haus und deiner unterthanen häuser besuchen; und was dir lieblich ist, sollen sie in ihre hände nehmen und wegtragen.

7. Da rieß der könig Israel allen ältesten des landes, und sprach: * Merket und sehet, wie böse ers vornimt; er hat zu mir gesandt um meine weiber und kinder, silber und gold, und ich habe ihm des nicht gewehret. * 2 Kön. 5,7.

8. Da sprachen zu ihm alle alten, und alles volk: Du sollst nicht gehorchen noch bewilligen.

9. Und er sprach zu den boten Ben-Hadad: Saget meinem herrn, dem könige; alles, was du am ersten deinem knecht entboten hast, will ich thun; aber dis kann ich nicht thun. Und die boten gingen hin, und sagten solches wieder.

10. Da sandte Ben-Hadad zu ihm, und ließ ihm sagen: Die * götter thun mir dis und das, wo der staub Samaria gnug seyn soll, dasz alles volk unter mir eine hand voll davon bringe. * c. 19,2. 2 Kön. 6,31.

11. Aber der könig Israel antwortete, und sprach: Saget, der den harnisch anlegt, soll sich nicht rühmen, als der ihn hat abgelegt.

12. Da das Ben-Hadad hörete (und er eben trank mit den königen in den geselten): sprach er zu seinen knechten, schicket euch. Und sie schickten sich wieder die stadt.

II. 13. Und siehe, ein prophet trat zu Ahab, dem könig Israel, und sprach. So spricht der

der HERR: Du hast sie geschen allen diesen grossen haussen? siehe, ich will ihn heute in deine hand geben; daß du wissen sollst, Ich sey der HERR.

14. Ahab sprach: Durch wen? Er sprach: So sprich der HERR, durch die knaben der landvögte. Er sprach: Wer soll den streit anspannen? Er sprach: du. *Richt. 6, 15.

15. Da zehlete er die knaben der landvögte, und ihrer waren zwey hundert und zwey und dreysig. Und zehlete nach ihnen das ganze volck aller kinder Israel, sieben tausend mann.

16. Und zogen aus im mittage. Ben-Hadad aber trank: und war trunken im gezelz samt den zwey und dreysig königen, die ihm zu hülfe kommen waren.

17. Und die knaben der landvögte zogen am ersten aus. Ben-Hadad aber sandte aus, und die sagten ihm an und sprachen: Es ziehen männer aus Samaria.

18. Er sprach: Greifet sie lebendig, sie seyen um friede oder um streits willen ausgezogen.

19. Da aber die knaben der landvögte waren ausgezogen, und das heer ihnen nach:

20. Schlug ein ieglicher, wer ihm vorfam. Und die Syrer flohen, und Israel jagte ihnen nach. Und Ben-Hadad, der König zu Syrien, entrann mit rossen und reutern.

21. Und der König Israel zog aus, und schlug roß und wagen: daß er an den Syrern eine grosse schlacht thät.

III. 22. Da trat ein prophet zum König Israel, und sprach zu ihm: Gehe hin und stärke dich, und mercke und siehe, was du thust; denn der König zu Syrien wird wieder dich hinauf ziehen, wenn das Jahr um ist.

23. Denn die knechte des Königs zu Syrien sprachen zu ihm: Ihre götter sind berggötter, darum haben sie uns angewonnen. O daß wir mit ihnen auf der ebene streiten müsten! *was gilt's, wir wolten ihnen angewinnen? *v. 25.

24. Thue ihm also: thue die Könige weg, einen ieglichen von seinem ort, und stelle herren an ihre stätte.

25. Und ordne dir ein heer, wie das heer war, das du verloren hast; und roß und wagen, wie jene waren; und lasß uns wie-

יהוחה תראת את כל - הרכמן הגרול
תוהה הנני לחתנו בקי' היום ווירעת כי -
14 אני רחזה: ויאמר אחאב במי ויאמר

ביה - אמר יהוחה בנעריו שרי המרינזות
ויאמר מי - יאסר הפלחה, ויאמר
טו אהחה: ויפקד את - נעריו שרי המרינזות

וניזנו מאהים שנים ושלשים ואחריהם
פקד את - כל - העם כל - בני ישראל

16. שבעת אלפים: ויצאו בחרים ובן -
הדר שורה שדור בסכנות הווא

והמלנים שלשים - ושנים מלך עוז
17. אהזו: ויצאו נעריו שרי המרינזות

בראשנה וישלח בן - הדר ונגידו לו
18. לאמר אנשים יצאי מושבון: ויאמר
אם - לשלום יצאי הפסום חיים ואם

למלחמה יצאו חיים הפסום: ואלה
יצאו מן - העיר נעריו שרי המרינזות
כ והחיל אשר אחידים: ויכו אש

אישׁו וינכו ארם וירקם ישראל
וימלט בן - הדר מלך ארם על - סוס
22. ופרקם: יצאה מלך ישראל ויה

את - הפסום ואת - הרכב והכה בארכם
מגה גROLAH: ויגש הנביא אל - מלך
ישראל ויאמר לו לך התרחק ורעדיה
את אשר - העשה כי לחשיבת השבה

23. מלך ארם עליה עלייך: ועברי מלך -
ארם אמרו אליו אלהי קרים אלהים
על - כן חזקי מפנוי ואילם נלחם
אתם במושור אם - לא נחוץ מכם :

24. ואת - הרכב רוחה עשה הסר המלכים
אישׁ מפקמו ושים פחותות מתחתים:
כה ואקה תמנה - לך! היל בחיל הגול
כאותך וסס-כוסו ורכב כרכב ונלחמה

**אָזְתָם בְּפִיּוֹר אֶס - לֹא נַחֲקֵק מִרְמָה
וְשָׁמַעַ לְכָלָם וַיַּעֲשֵׂנָה :**

**וַיַּהַי לְתִשְׁבַת הַשְׁנָה וַיַּפְלֵר בָן - הַדָּר 26
אֶת - אֶרְם וַיַּעַל אַפְכָה לְפִלְחָמָה עָם -**

**יִשְׂרָאֵל : וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל חַפְקָדוּ וְכָלְגָדו 27
וַיָּלֹבּוּ לְקַרְאָתָם וַיַּחֲנֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּנְדָם כְּשַׁנִּי חַשְׁפֵי עָזִים וְאֶרְם מִלְאָי**

**אֶת - הָרָץ : וַיַּגְשֵׂש אִישׁ רַאֲלֹהִים 28
וַיַּאֲנֹרֵל אֶל - מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר בָּהּ -
אָמָר יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה אֶרְם אֱלֹהִים
חֶרְמִים יְהוָה וְלֹא - אֱלֹהִים עַמְקִים
הָוָה וַנְתַחֵת אֶת - כָּל - הַהָמָן הַפּוֹל**

הַרְחֵב בִּידֵך וַיַּרְעַתָם כִּי - אַנְּיִיהוּ :

**וַיַּחֲנֹן אֶלְהָה נִכְחָה שְׁבֻעָת יְמִים 29 טְרִיכָה כְּפָלָה
וַיַּעֲזַב בְּיּוֹם הַשְׁבִיעִי וַתִּקְרַב הַפִּלְחָמָה
וַיַּכְבִּד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת - אֶרְם מִתְהָ -
אַלְפָ רְגָלִי בַּיּוֹם אֶחָד : וַיַּסְבִּיר בְּנֹתְרִים 5
אַפְכָה אֶל - הָעִיר וְתִפְלֵל הַחֲמֹה עַל -
עַשְׂרִים וְשְׁבֻעָה אַלְפָ אֲשֶׁר נִפְתְּרִים
וּבָן - הַדָּר נָס וַיָּבֹא אֶל - הָעִיר חֶרֶב**

**בְּחֶרֶב : וַיֹּאמֶר אֶלְיוֹן עַבְרוֹן הַנֶּה 3
נָא שְׁמַעַנוּ כִּי - מֶלֶךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי -
מֶלֶךְ חֹסֵר הַס נְשָׂמָה נָא שְׁקִים
בְּמַתְנִינוּ וְחַבְלִים בְּרָאשָׁנוּ וְנוֹצָא אֶל -**

**מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַיִל יְהוָה אֶת - נְפָשָׁך :
וַיַּחֲנֹרֵו שְׁקִים בְּמַתְנִינוּם וְחַבְלִים 32
בְּרָאשָׁהֶם וַיָּבֹא אֶל - מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר עַבְרוֹן בָּן - הַדָּר אָמָר תְּחִיד נָא
נְפָשָׁך וַיֹּאמֶר הָעָרָנוּ כִּי אֲחֵי הוּא :**

**וְאֶנְשִׁים יְנַחֲשׂו וְיִמְהָרְדוּ וַיְחַלְטֵי הַמֶּפְנִוי 33
וַיֹּאמֶר אֲחֵי בְּרָהָר וַיֹּאמֶר בָּא כְּחַתָּה
וַיַּצֵּא אֶלְיוֹן בְּזִוְחָר וַיַּעֲלֵה עַל - הַפְּרִכְבָּה :**

**וַיֹּאמֶר אֶלְיוֹן רְעִים אֲשֶׁר - לְכָח - אֲבִי 34
מֵאָת אֲבִיך אֲשִׁיב וְחַזּוֹת תְּשִׁים לְך**

der sie freiten auf der ebene : was gilt, wir wollen ihnen obliegen ? Er gehorchte ihrer stimme, und that also.

IV. 26. Als nun das Jahr um war : ordnete Ben-Hadad die Syrer und zog heraus gen Aphef, wieder Israel zu streiten.

27. Und die Kinder Israel ordneten sich auch, und versorgten sich ; und zogen hin ihnen entgegen und lagerten sich gegen sie, wie zwei * kleine heerde ziegen : der Syrer aber war das Land voll. * 1 Macc. 3, 16.

28. Und es trat ein Mann Gottes herzu, und sprach zum Könige Israel. So spricht der Herr : Darum, daß die Syrer haben gesagt, der Herr sei ein Gott der Berge und nicht ein Gott der Gründe ; so hab ich allen diesen großen Haussen in deine Hand gegeben, daß ich wisset, Ich sei der Herr. * 2 Kön. 19, 28.

29. Und sie lagerten sich stracks gegen jene, sieben Tage. Am siebenten Tage zogen sie zu Hauss in Streit, und die Kinder Israel schlugen den Syrer hundert tausend Fußvolks auf Einen Tag.

30. Und die übrigen flohen gen Aphef in diese Stadt : und die Mauer fiel auf die übrigen sieben und zwanzig tausend Mann. Und Ben-Hadad * floh auch in die Stadt, von einer Kammer in die andere.

* c. 22, 25.

V. 31. Da sprachen seine Knechte zu ihm : Siehe, wir haben gehört, daß die Könige des Hauses Israel harmlosige Könige sind ; so lasset uns Säcke um unsere Lenden thun und Stricke um unsere Häupter, und zum Könige Israel hinaus gehen ; vielleicht läßet er deine Seele leben.

32. Und sie gürterten Säcke um ihre Lenden und Stricke um ihre Häupter, und kamen zum Könige Israel und sprachen : Ben-Hadad, dein Knecht, läßet dir sagen : Lieber, laß meine Seele leben. Er aber sprach : Lebet er noch, so ist er mein Bruder.

VI. 33. Und die Männer nahmen eilend das Wort von ihm, und deuteten für sich, und sprachen : Ja, dein Bruder Ben-Hadad. Er sprach : Kommt, und bringet ihn. Da ging Ben-Hadad zu ihm heraus, und ließ ihn auf den Wagen setzen,

34. Und sprach zu ihm : Die Städte, die mein Vater deinem Vater genommen hat, will ich dir wieder geben ; und mache dir gas-

sen

sen zu Damasco, wie mein vater zu Samaria gethan hat; so will ich mit einem bund dich lassen. Und er machte mit ihm einen bund, und ließ ihn ziehen.

35. Da sprach ein mann unter den kindern der propheten zu seinem nächsten, durch das wort des HERRN: Lieber, schlage mich. Er aber wegerete sich ihn zu schlagen. ^{* 1 Sam. 22, 17. sq.}

36. Da sprach er zu ihm: Darum, daß du der stimme des HERRN nicht hast gehorchet; siehe, so wird dich ein löwe schlagen, wenn du von mir gehest. Und da er von ihm abging: fand ihn ein löwe, und schlug ihn. ^{* c. 13, 24.}

37. Und er fand einen andern mann, und sprach: Lieber, schlage mich. Und der mann schlug ihn mund.

38. Da ging der prophet hin, und trat zum könige an den weg, und verstellte sein angesicht mit aschen.

39. Und da der könig vorüber zog, schrie er den könig an, und sprach: Dein knecht war ausgezogen misten im streit. Und siehe, ein mann war gewichen, und brachte einen mann zu mir, und sprach: Verwahre diesen mann; wo man sein wird mischen, so soll deine seele an statt seiner seelen seyn oder soll einen centuer silbers darweggen. ^{* 2 Kön. 10, 24.}

40. Und da dein knecht hie und da zu thun hatte, war der nicht mehr da. Der könig Israel sprach zu ihm: Das ist dein urtheil, du hast es selbst gefället.

41. Da thät er eilend die asche von seinem angesicht: und der könig Israel kennete ihn, daß er der prophet einer war.

42. Und er sprach zu ihm. So spricht der HERR: Darum, daß du hast den verbanneten mann von dir gelassen; wird deine seele für seine seele seyn, und dein volk für sein volk.

VII. 43. Aber der könig Israel zog hin ^{*} unmuths und zornig in sein haus, und fam gen Samaria. ^{* c. 21, 4.}

ברטשך נאשך - שם אבִ בְשָׁמוֹן
וְאַנְיִם בְּפֶרַת אֲשָׁלָחֵךְ וְלִכְתָּג - לֹא

לְהַבְּרִידָת וְיִשְׁלָחוּ: וְאַישׁ אַחֲרֵ מִבְנֵי
הַגְּבִיאִים אָמַר אֶל - רְעָרוֹ בְּרָבְרִי הַזָּהָב :
הַכּוֹנִי גָּא וְיִמְאַן הַאִישׁ לְהַכְתָּה :

36 וַיֹּאמֶר לוֹ יְמִין אֲשֶׁר לֹא - שְׁנָעֵף בְּקֹזֶל
יְהֹוָה הַנֶּגֶב הַוְּלֵךְ מִאָתִי וְרָהָה הָאֲרִידָת
וְגַלְלָה מַאֲצָלָה וְיִמְצָאוּ הָאָרִיה וְיִכְהָוּ:

37 וַיִּמְצָא אֲישׁ אַחֲרֵ וַיֹּאמֶר הַכּוֹנִי גָּא
וְיִכְהָוּ הַאִישׁ הַכְּרָה וּפְצָעָה :

38 וְגַלְלָה הַגְּבִיאָה וְיִעַמֵּד לְמִלְחָא אֶל - תְּרֻדָּה
וַיִּתְחַפֵּשׂ בְּאֶפְרַת עַל - עִינֵּיו :

39 וְיִתְהַלֵּה עַבְרָה וְהִיא צַעַק אֶל - הַמִּלְחָא
וַיֹּאמֶר עַבְרָה יְצָא בְּקָרְבָּה - הַמִּלְחָמָה
וְהַפְּנִיתָ אִישׁ סָר וְיִכְאָא אֶלְיָהוּ אִישׁ וַיֹּאמֶר
שְׁמָר אֶת - הַאִישׁ הַוְּה אָם - הַפְּלִקְדָּה
יִפְלָר וְהִרְתָּה נַפְשָׁךְ תְּחִרְצָה נַפְשָׁו אָוֹ
מִכְּפֶר - כְּסֶף תְּשָׁקֹול : וַיֹּהֵי עַבְרָה עַשְׂה
הַפְּנִיתָ וְהַפְּנִיתָ וְהַוָּא אִינְנוּ וַיֹּאמֶר אַלְיוֹן
מֶלֶךְ - יִשְׂרָאֵל בְּן - מִשְׁפְּטָה אַתָּה תְּרִצְתָּ :

מעל קרי 41 וַיִּמְתַּהֵר נָסְרָא אֶת - הַאֶפְרַת מַעַל עִינְיוֹ
וַיִּכְרֹת אֶתְנוֹ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מִתְּכִבְיָאִים
42 חִוָּא : וַיֹּאמֶר אַלְיוֹן בָּהּ אָמַר יְהֹוָה יְעַזְּבָנִי
שְׁלָחֵת אֶת - אֲשָׁר - חַרְמֵי מִיר וְהִרְתָּה
נַפְשָׁךְ תְּחִרְצָה נַפְשָׁו וְעַמְקָה תְּחִת עַפְנוֹ :

ה' בְּפָתָח 43 וְיִלְחַד מֶלֶךְ - יִשְׂרָאֵל עַל - בֵּין סָרֶר
וּנְעָרָב שְׁמֹרְנָה :

Das XI. Capitel.

I. Naboths weinberg. II. Ahabs born. III. Naboths tod. IV. Erfolg. V. Ahabs strofe. VI. Bosheit. VII. Heuchelbusse.

Nach diesen geschichten begab sichs, daß Naboth, ein Jesreelite, einen weinberg hatte zu Jesreel, bey dem pallast Ahab, des königs zu Samaria.

א וַיֹּהֵי אַחֲרֵ הַבְּרִיכָה וְאֶלְהָ כְּרָמָה
הַיָּה לְנֶבֶת הַיּוֹרֶשֶׁי אֲשֶׁר בַּיּוֹרֶשֶׁי
אֶל הַיּוֹלֵד אֶחָד מֶלֶךְ שְׁמֹרְנָה :

וירבר אחאב אל- נבות לאמור תנה-
לְיַעֲדֵת בְּרִמָּק וַיֹּחֶי לִי לִגְנָה יָמָק
כִּי הִיא קָרוֹב אֶל בֵּיתִי וְאַתָּה לְךָ
תַּחַטְיוּ גַּרְבָּם טֻוב מִפְנֵי אָם טֻוב
בְּעִילֵּיה אַתָּה לְהַגְּסָה מִחוֹר וְהַ:

וַיֹּאמֶר נְבוֹת אֶל- אַחֲבָת חִלִּיה לְיַעֲדֵת
מִזְהָה מִתְּחִי אַתָּה נְחַלֵּת אַבְנֵי לְהַ:

וַיֹּאמֶר אַחֲבָת אֶל- בֵּיתָךְ וַיַּעֲשֵׂה עַל-
הַרְבָּר אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיכָה נְבוֹת הַיּוֹרְעָאֵל
וַיֹּאמֶר לֹא אַתָּן לְךָ אֶת- נְחַלֵּת אַבְנֵי
וַיַּשְׁפַּבְּ עַל- מִתְּחָוֹת וַיְסַבֵּב אַתָּה פָּנֵיו
וְלֹא אָכַל לְחַם: נְתַבָּא אַלְיוֹ אִתְּבֵל ה
אַשְׁתוֹ וַתַּרְבֵּר אֲלֵיכָה מֵהַ רַיְשָׁה
סָרֶה וְאַנְהָא אָכַל לְחַם:

וַיֹּאמֶר אֶלְיה כִּי אָדָבָר אֶל- נְבוֹות
הַיּוֹרְעָאֵל וַיֹּאמֶר לוֹ תִּנְהַדְּלֵי אֶת- בְּרִמָּק
בְּלִסְפָּר אוֹ אָס- חַפְצִי אַתָּה אַתָּה
גַּרְבָּם תַּחַטְיוּ וַיֹּאמֶר לֹא אַתָּן לְךָ אֶת-
בְּרִמָּק: וַיֹּאמֶר אֲלֵיכָה אַזְׁבֵל אַשְׁתָּה אַתָּה
עֲתָה תַּעֲשֶׂה מִלְכָה עַל- יִשְׂרָאֵל קָסֶט
אָכַל- לְחַם וַיְטַב לְבָךְ אָנוֹ אַתָּן לְךָ אֶת-
גַּרְבָּם נְבוֹת הַיּוֹרְעָאֵל: וַתִּכְתַּבְּ סְפָרִים
בְּשָׁס אַחֲבָת וַתַּחַטְבָּם בְּחַטְמָוֹת וְפִשְׁלָחָם
הַסְּפָרִים אֶל- הַגְּנִינִים וְאֶל- רְחוּדִים אֲשֶׁר

בָּעִירָה דִּישְׁבִּים אֶת- נְבוֹות: וַתִּכְתַּבְּ 9
בְּסְפָרִים לְאָמֵר קָרְאָדָזָם וְהַשְׁיבָּו אֶת-
נְבוֹות בְּרָאֵשׁ הָעָם: וְהַשְׁיבָּו שְׁנִים
אַנְשִׁים בְּנֵי- בְּלִיעֵל נְגָדו וְעַדְתוֹ לְאָמֵר
בְּרִכְתָּם אֲרָהָם וּמָלָה וְהַזִּיאָרָה וְסַכְלָה
וְנִתְּהָ: וַיַּעֲשֵׂה אֲנָשִׁים עִירָה הַגְּנִינִים 11
וְחֲדִירִים אֲשֶׁר דִּישְׁבִּים בְּעִירָה בְּאֵשֶׁר
שְׁלִיחָה אֲרָהָם אַזְׁבֵל כַּאֲשֶׁר בְּחִיבָּב
בְּסְפָרִים אֲשֶׁר- שְׁלִיחָה אֲרָהָם: בְּרָאֵי 12
אָזָם וְהַשְׁיבָּו אֶת- נְבוֹות בְּרָאֵשׁ רְגִינִים:

ספריסק

2. Und Ahab redete mit Naboth, und sprach: Gib mir deinen weinberg, ich will mir einen köhlergarten daraus machen, weil er so nahe an meinem hause liegt; ich will dir einen bessern weinberg dafür geben; oder so dirs gefällt, will ich dir silber dafür geben, so viel es gilt.

3. Über Naboth sprach zu Ahab: Das lasse der JEHWE ferne von mir seyn, daß ich dir meiner väter erbe solle geben.

II. 4. Da kam Ahab heim unmutig und zornig um des works willen, das Naboth, der Jesreelite, zu ihm hatte gesagt, und gesprochen: Ich will dir meiner väter erbe nicht geben. Und er legte sich auf sein bette, und wandte sein antlitz, und aß kein brode.

5. Da kam zu ihm hinein Isobel, sein weib, und redete mit ihm: Was ist's, daß dein geist so unmutig ist, und daß du nicht brodt issest?

6. Er sprach zu ihr: Ich habe mit Naboth, dem Jesreelite, geredt und gesagt: gib mir deinen weinberg um geld; oder so du lust dazu hast, will ich dir einen andern dasfür geben. Er aber sprach: Ich will dir meinen weinberg nicht geben.

III. 7. Da sprach Isobel, sein weib, zu ihm: Was wäre für ein königreich in Israel, wenn du thätest? Stehe auf, und ish brodt, und sei gutes muths: Ich will dir den weinberg Naboths, des Jesreelite, verschaffen.

8. Und sie schrieb briefe unter Ahabs name, und versiegelte sie mit seinem pit-schier: und sandte sie zu den ältesten und obersten in seiner stadt, die um Naboth wohneten.

9. Und schrieb also in den briefen: Lasset eine fassen ausschreiben, und setzet Naboth oben an im volck.

10. Und stellte zweien lose buben vor ihn, die da zeugen und sprechen: Du hast Gott und dem könige gesegnet. Und führet ihn hinaus und steiniget ihn, daß er sterbe.

11. Und die ältesten und obersten seiner stadt, die in seiner stadt wohneten, thäten, wie ihnen Isobel entboten hatte; wie sie in den briefen geschrieben hatte, die sie zu ihnen sandte:

* Dan. 6, 4. sqq.

12. Und ließen eine fassen ausschreiben, und ließen Naboth oben an unter dem volck sitzen.

13. Da

13. Da kamen die zween löse buben und stelleten sich vor ihn, und zeugerten wieder Naboth vor dem volck und sprachen: Naboth hat Gott und dem könige gesegnet. Da jüpreten sie ihn vor die stadt hinaus und * steinigten ihn, das er starb.

* 2 Chron. 24, 21. Gesch. 7, 58. 59.
Ebr. 11, 37. ic.

IV. 14. Und sie entboten Jsebel, und liessen ihr sagen: Naboth ist gesteiniget und todt.

15. Da aber Jsebel hörete, daß Naboth gesteiniget und todt war, sprach sie zu Ahab: Stehe auf und nim ein den weinberg Naboths, des Jesreeliten, welchen er sich wegerete dir um geld zu geben; denn Naboth lebet nimmer, sondern ist todt.

16. Da Ahab hörete, daß Naboth todt war: stund er auf, daß er hinab ginge zum * weinberge Naboths, des Jesreeliten, und ihn einnahme. * Hiob 24, 6.

V. 17. Über das wort des HERRN kam zu Elia, dem Thisbiten, und sprach:

18. Mache dich auf, und gehe hinab Ahab, dem könige Israel, entgegen, der zu Samaria ist. (Siehe, er ist im weinberge Naboths: dahin er ist hinab gegangen, daß er ihn einnehme.)

19. Und rede mit ihm, und sprich: So spricht der HERR; du hast tote geschlagen, dazu auch eingenommen. Und soll mit ihm reden und sagen: So spricht der HERR; an der stätte, da hunde das blut Naboths geleckt haben, * sollen auch hunde dein blut lecken. * c. 22, 38. ic.

20. Und Ahab sprach zu Elia: Hast du mich ie deinen feind erfunden? Er aber sprach: Ja, ich habe dich funden; darum, daß du verkaufst bist nur übel zu thun vor dem HERRN.

21. Siehe, ich will unglück über dich bringen, und deine nachkommen wegnehmen: und will * von Ahab austrotten auch den, der † an die wand pisset; und der verschlossen und übergelassen ist in Israel.

* 2 Kön. 9, 8. † 1 Kön. 16, 11.

22. Und will dein haus machen, wie * das haus Jerobeams, des sohns Nebat; und wie das † haus Baesa, des sohns Aha: um des reihens willen, damit du mich erzürnet und Israel sondigen gemacht hast. * c. 15, 29. † c. 16, 3.

13. וַיָּבֹא שְׁלֵי הָאָנָשִׁים בְּנֵי־כְּלֻעַל וַיָּשִׂבְּבוּ עַגְדָּו וַיַּעֲרֹה אֶנְשִׁי הַבְּלִיעַל אֶת־נְבּוֹת נֶגֶד רַעַם לְאמֹר בָּרוּ נְבּוֹת אֱלֹהִים וּמְלָה וְצַדְאָהוּ מִקְרִין לְעוֹר וַיַּסְלַלְוּ בְּאָנָשִׁים וַיְמַתּוּ:

14. וַיָּשַׁלַּח אֶל־אַחֲלָל לְאמֹר סְקָל נְבּוֹת תַּו־יִמְתּוּ: וַיָּהִי כִּשְׁמָעָ אַיְזָבָל כִּי־סְקָל נְבּוֹת וַיָּמָת וַיָּהִי וַיָּהִי אַיְזָבָל אֶל־אַחֲלָל כִּי־סְקָל נְבּוֹת אֶת־גְּרָם / נְבּוֹת הַיּוּרְעָלָם אֲשֶׁר מֵאָן לְחַת־לְהָ בְּכָסֶף כִּי אֵין

15. נְבּוֹת חַי כִּי־מַתּוּ: וַיָּהִי כִּשְׁמָעָ אַחֲלָל כִּי־מַתּוּ נְבּוֹת וַיָּמָת אַחֲלָל לְרֹרָת אֶל־גְּרָם נְבּוֹת הַיּוּרְעָלָם לְרֹשְׁתוֹ:

16. וַיָּהִי דָּבָר־יְהוָה אֶל־אֶלְיוֹן הַתְּשִׁבְּיָה לְאָמֹר: קַיְם רֹד לְקָרְאוֹת אַחֲלָל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּשִׁמְרוֹן הַפְּנִים בְּגַרְמָן נְבּוֹת אֲשֶׁר־יָרַד שָׁבֵט לְרֹשְׁתוֹ:

17. וַיָּהִי וּבְרִת אֶלְיוֹן לְאמֹר פֶּה אָמַר יְהוָה הַרְצָחַת וְגַט־יְרָשָׁה וּרְבָרִת אֶלְיוֹן לְאמֹר

בֶּחָ אָמַר יְהוָה בְּזָקָם אֲשֶׁר לְכָרְבִּים הַכְּלָבִים אֶרְזָן נֶסֶם נְבּוֹת יְלִקְרָבְּ הַכְּלָבִים אֶרְזָן־גְּרָם פָּסֶם אַתָּה:

כִּי־אָמַר אַחֲלָל אֶל־אֶלְיוֹן הַמִּיעָרָתָן אָוֹבֵר וַיָּמַר מִצְאָתִי יְעַן הַתְּמִכְרָה לְעַשְׂוֹת חָרָע בְּעִינֵי יְהוָה:

כִּי־אָמַר אַחֲלָל אֶל־אֶלְיוֹן כְּנִיתָה וּבְעַרְקִי אַחֲרִיה וְהַרְחִתִּי לְאַחֲלָל מְשִׁטְיָן בְּקִיר וּעְצָר וּעְזָב בִּישְׁרָאֵל:

וְנִתְחַנֵּן אֶת־בִּיתְךָ כְּנִיתָה יְרֻבָּעַם בָּנֵן־נְבּוֹת וּכְבִּירָת בְּעַשְׂאָה בָּנֵן־

אַחֲרִיה אֶל־חַפְעָם אֲשֶׁר הַכְּעָסָת וּתְרַטְּא אֶת־יִשְׂרָאֵל :

וְגַת־לְאִזְבֵּל דָּבָר יְהוָה לְאֹמֶר הַכְּלָבִים ²³
יַאֲכִלוּ אֶת־אִזְבֵּל בְּחַלְיוֹ רִוְעָאֵל:

הַמִּתְּ לְאַחָב בַּעֲדֵי יַאֲכִלוּ הַכְּלָבִים ²⁴
וְהַמִּתְּ בְּשָׂדֵה יַאֲכִלוּ עֹזֶף הַשְׁמִים:

רַק لֹא־תְּנַהֵּן כִּאַחָב אֲשֶׁר חַטָּאתְךָ
לְעַשְׂוֹתְךָ הָרָע בְּעַנִּי וְהַזֶּה אֲשֶׁר־הַפְּתֻחָה
אַתָּה אִזְבֵּל אַשְׁתָּה:

וַיַּעֲבֹר מֵאָרֶל לְלִכְתָּה אַחֲרֵי הַגְּלֹלִים ²⁶
כָּלֵל אֲשֶׁר עָשָׂוּ הָאָמֹרִים אֲשֶׁר־חַרְישׁ
וְהַזֶּה מִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

וְיַהְוֵה נִשְׁמַע אַחָב אֶת־הַדְּבָרִים ²⁷
הַאֲלֹהִים וַיַּקְרָעַ בְּגָדוֹ וַיַּשְׁמַע שָׁק עַל־

בְּשָׁרוֹ וַיַּצְוֹם וַיַּשְׁכַּב בְּשַׁק וַיַּהַלֵּךְ אַט:

וְיַהְוֵה דָּבָר יְהוָה אֶל־אֶלְיָהוּ הַתְּשִׁבֵּי ²⁸

לְאֹמֶר: הַרְאֵית כִּרְנַכְנָע אַחָב מַלְפָנִי ²⁹

אָבִיא קָרֵ

יְעַן כִּי־גַנְכָנָע מִפְנֵי לֹא־אָבֵי הַרְעָה
בְּפִטְיוֹ בַּיּוֹם בְּנוֹ אָבִיא הַרְעָה עַל־בֵּיתוֹ:

Das XXXI.

I. Unnöthig angesehener krieg Josaphat und Ahab's
hördner eines salichen propheten. IV. Michä aussage.

VI. Ahab aber erschossen wird. VII. Josaphats thaten

וַיַּשְׁבַּן שְׁלֹשׁ שָׁנִים אֵין מִלְחָמָה אָ

בֵּין אַרְם וּבֵין יִשְׂרָאֵל:

וַיַּחֲנוּ בְשִׁנְהָה הַשְׁלִישִׁית וַיַּרְדֵּךְ יְהֹשֶׁפֶט ²

מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל:

וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל־אֶל־עֲבָרִיו ³

הַרְעָתָם בַּיּוֹם לֹא־רְמֵת גָּלְעָד וְאֶחָנָה
מְחוּשִׁים מִקְהָת אַתָּה מִיר מֶלֶךְ אַרְם:

וַיֹּאמֶר אֶל־יְהֹשֶׁפֶט רְתַלְךָ אָתָּה ⁴

לְפִלְחָמָה רְמוֹת גָּלְעָד וַיֹּאמֶר יְהֹשֶׁפֶט
אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כְּמַזְהָה כְּעַמִּי

כְּעַמִּי כְּסִיסִּי כְּסִיסִּיךְ:

וַיֹּאמֶר יְהֹשֶׁפֶט אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַ

רַשְׁתָּנָא בְּךָ אֶת־דָּבָר יְהָזָה:

23. Und über Isobel redete der HERR auch, und sprach: * Die hunde sollen Isobel fressen an der mauen Jeseeel;

* 2 Kön. 9, 23. seq.

24. Wer von Ahab stirbt in der stadt, den sollen die hunde fressen, und wer auf dem felde stirbt, den sollen die vogel unter dem himmel fressen. * c. 14, 11.

VI. 25. Also war niemand, der so gar verkaufft wäre übel zu ihm vor dem HERRN, als Ahab: denn sein t weib Isobel überredete ihn also. * v. 20. f. c. II, 3.

26. Und er machte sich zum grossen greuel, daß er den gothen nachwandelte: aller dinge, wie die Amoriter gethan hatten, die der HERR vor den kindern Israel vertrieben hatte.

VII. 27. Da aber Ahab solche worte hörete: * zerriss er seine kleider, und legte einen sack an seinen leib, und fastete, und schlief im sack, und ging jämmerlich einher. * Efr. 9, 3.

28. Und das wort des HERRN kam zu Elia, dem Thilsbiten, und sprach:

29. Hast du nicht gesehen, wie sich Ahab vor mir büctet? Weil er sich nun vor mir büctet, will ich das unglück nicht einführen bey seinem leben: aber ber seines sohns leben will ich unglück über sein haus führen. * 2 Kön. 9, 22. 26.

Capitel.

II. Die wollen den HERRN fragen. III. Eiserne

V. Der geschlagen und in verhaft gebracht,

VI. Josaphats thaten VIII. und tod.

Und es kamen drey jahr um, daß kein Krieg war zwischen den Syrern und Israel.

2. Im dritten jahr aber * zog Josa-
phat, der könig Juda, hinab zum könige
Israel. * 2 Chron. 18, 2.

3. Und der könig Israel sprach zu seinen
knechten: Wisset ihr nicht, daß * Ramoth
in Gilead unser ist; und wir sißen
stille, und nehmen sie nicht von der hand
des königs zu Syrien? * Jos. 21, 38.

4. Und sprach zu Josaphat: Wilt du
mit mir ziehen in den streit gen Ramoth
in Gilead? Josaphat sprach zum könige
Israel: Ich will seyn wie du, und mein
volk wie dein volk, und meine rosse wie
deine rosse. * 2 Kön. 3, 7.

II. 5. Und * Josaphat sprach zum könige
Israel: Frage doch heute um das wort
des HERRN. * 2 Kön. 3, 11.

6. Da

6. Da samlete der König Israel prophe-
ten bey vier hundert mann, und sprach zu
ihnen: Soll ich gen Ramoth in Gilead
ziehen zu streiten, oder soll ichs lassen an-
stehen? Sie sprachen: Zeuch hinauf, der
Herr wirds in die hand des Königs geben.

7. Josaphat aber sprach: Ist sie kein
prophet mehr des HERRN, daß wir
von ihm fragen?

8. Der König Israel sprach zu Josaphat:
Es ist noch Ein mann, Micha, der Sohn
Jemla, von dem man den HERRN fra-
gen mag. Aber Ich bin ihm gram:
denn er weissaget mir kein gutes, sondern
eitel böses. Josaphat sprach: Der König
redet nicht also.

9. Da rieff der König Israel einen käm-
merer, und sprach: Bringe eilend her
Micha, den Sohn Jemla.

III. 10. Der König aber Israel, und Josap-
hat, der König Juda, sassen ein ieglicher auf
seinem Stuhl, angezogen mit Kleidern, auf
dem Platz vor der Thür am Thor Samaria:
und alle Propheten weissagten vor ihnen.

11. Und Zebekia, der Sohn Enaena, hat-
te ihm eiserne Hörner gemacht, und sprach:
So spricht der HERR: Hiemit wirst du
die Syrer stossen, bis du sie aufräumest.

12. Und alle Propheten weissagten also,
und sprachen: Zeuch hinauf gen Ramoth in
Gilead, und fahre glückselig; der HERR
wirds in die hand des Königs geben.

IV. 13. Und der Bote, der hingegangen war,
Micha zu rufen, sprach zu ihm: Siehe, der
Propheten reden sind einträchtiglich gut für
den König; so lasst nun dein Wort auch seyn,
wie das Wort derselben, und rede gutes.

14. Micha sprach: So wahr der Herr
lebet, ich will reden, was der HERR mir
sagen wird.

15. Und da er zum Könige kam, sprach
der König zu ihm: Micha, sollen wir gen
Ramoth in Gilead ziehen zu streiten,
oder sollen wirs lassen anstehen? Er sprach
zu ihm: Ja, zeuch hinauf, und fahre
glückselig; der HERR wirds in die hand
des Königs geben.

16. Der König sprach abermal zu ihm:
Ich * beschwere dich, daß du mir nicht
anders sagst, denn die Wahrheit im na-
men des HERRN. ^{1 Sam. 3, 17.}

^{Malch. 26, 63.}

6. וַיָּקְבֹּץ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִיאוֹת
כִּארְבָּעָם מִזְאֹות אֲישׁ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הָאָלֶה
עַל־רְמֹת גִּלְעָר לְפִלְחָמָה אָסָם־
אֲחֶל וַיֹּאמֶר יְהֹוָשָׁפָט רְאֵין בֵּין

7. הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר יְהֹוָשָׁפָט רְאֵין פֶּרֶת
נְבִיאָ לְיהֹוָה עֹזֶר וּנוֹרֶשֶׁת מִזְאֹות:

8. וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהֹוָשָׁפָט
עֹזֶר אֲלֵשׁ־אֲחֵר לְדָרְשׁ אֶת־יהֹוָה
מִזְאֹות וְאַנְתָּן שְׁנָאתֵינוּ כִּי לְאַתָּה נִבְנָה עַל־
טוֹב כִּי אָסָם־רָע מִיכְרוֹה בֶּן־יִמְלָךְ

9. וַיֹּאמֶר יְהֹוָשָׁפָט אֶל־יְהֹוָשָׁפָט
וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִיכְרוֹה בֶּן־יִמְלָךְ
וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יהֹוָה
יְשֻׁבָּם אֲישׁ עַל־כִּסֵּא מִלְבָשִׁים בְּגָרִים
בְּנֵן פְּתַח שַׁעַר שְׁמָרוֹן וּכְלָהָן
מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהם: וַיַּעֲשֶׂה לוֹ צְדָקָה
בְּנֵדְבָּנָה קָרְנוֹבָה וַיֹּאמֶר כִּי־אָמַר
יהֹוָה בְּאַלְמָה תִּנְגַּת אֶת־אָרֶם עַד־

10. בְּלֹתָם: וּכְלָהָן־גְּנִבָּאִים נְבָאִים בְּנֵן
לְאָמֵר עַלְתָּה רְמֹת גִּלְעָר וְהַצְלָחָה וְנִמְצָא
11. יְהֹוָה בְּבֵדָר הַמֶּלֶךְ: וַיַּהַפֵּל אָהָרֶן
חֶלֶה: לְקָרְבָּא מִיכְרוֹה דָּבָר אֶלְיוֹן לְאָמֵר
הַנְּהָרָנָא דְּבָרַי הַנְּבִיאוֹת פְּהָאָחָר טֹוב
רְבָּךְ קָרֵי אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהֹוָה גָּא דְּבָרִירָה כְּרָבָר אָחָר

12. כְּהָם וּרְבָּרֶת טֹוב: וַיֹּאמֶר מִיכְרוֹה חִידָּה
יְהֹוָה כִּי אַתָּה־אָשָׁר יֹאמֶר יְהֹוָה אֶלְיוֹן
טוֹ אָרְבָּר: וַיְבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ אֶלְיוֹן מִיכְרוֹה הַנְּלָה אֶל־רְמֹת
גִּלְעָר לְפִלְחָמָה אָסָם־נִנְחָל וַיֹּאמֶר אֶלְיוֹן
עַלְתָּה וְהַצְלָחָה וְנִמְצָא יְהֹוָה בְּבֵדָר הַמֶּלֶךְ:

13. וַיֹּאמֶר אֶלְיוֹן הַמֶּלֶךְ עַד־כֶּם־בְּעִמִּים
אָנָּנִי מִשְׁבִּיעָךְ אָשָׁר לֹא־תִּתְּרַבֵּר אֶלְיוֹן
רְקָךְ־אָמֵת בְּשָׁם יְהֹוָה:

וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל נִפְצִים ^ז
 אֶל־הַהֲרִים נִצְאָן אֲשֶׁר אַיִן־לְהָם רָעָה
 וַיֹּאמֶר יוֹהֻלָּה לֹא־אֲרַנִּים לְאֱלֹהָי יִשְׁׁמַעַן
 אִישׁ־לְבִתוֹ בְּשָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ ^ח
 יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה שְׁפָט הָלָא אִמְרָתִי
 אֲלֵיכָה לְוַיָּהִינְגָּבָא עַל־טוֹב בַּי אַסְ-רָעָה:
 וַיֹּאמֶר לְכָן שְׁמַע רְبָר־יְהוָה רָאִיתִי ^ט
 אֶת־יְהוָה יֹשֵׁב עַל־כָּסָא וְכָל־צְבָא
 הַשְׁמָלִים עָמַד עַל־יוֹמִינוֹ וּמִשְׁמָמָלוֹ:
 וַיֹּאמֶר יְהוָה מַיִן וּפְתַחַת אָרֶץ־אֶחָב בָּכָר
 וּנְעַל וּפֶל בְּרִמּוֹת גָּלְעָד וַיֹּאמֶר זֶה
 בְּכָרָה וְזֶה אָמֵר בְּכָרָה:
 וַיָּצֹא הָרוֹחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר ^ז
 אָנָּנוּ אֶפְתָּנוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶלָּיו בְּפָתָח:
 וַיֹּאמֶר אֶצְאָה וְהִתְחַתֵּר רֵיחַ שְׁקָר בְּפִי ^ט
 כָּל־נְכִיאָה וַיֹּאמֶר חַפְתָּה וְגַם
 תָּכוֹל אָא וּשְׁרָה ^ט כֵּן:
 וְעַתָּה הַפָּה נָתַן יְהוָה רֵיחַ שְׁקָר ^ט
 בְּפִי כָּל־נְכִיאָה אֶלָּה יְהוָה דָבָר
 עַל־זֶה רָעָה:
 וַיָּנַשׁ צְרִיקְיוֹ בָּן־כָּנְעָנָה וַיְכַה אָרֶץ ^ט
 מִכְּבִּיחָיו עַל־הַלְּחֵדִי וַיֹּאמֶר אֶל־זֶה עֲבָר
 רֵיחַ־יְהוָה מְאַקֵּי לְרָבָר אָזְבָּק:
 וַיָּבֵרֶר מִכְּבִּיחָיו הַפְּקָדָה בְּזַם הַחֲיאָנָה
 אֲשֶׁר תָּבָא חֶרֶב בְּחֶרֶב לְרַחֲבָה:
 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כִּי אַתְּ מִכְּבִּיחָיו ^ט
 וְהַשְּׁבָּרְתָּה אֶל־אָמֵן שְׁדָר־הַצִּיר וְאֶל־
 זָאשָׁבָן־רַפְלָה:
 וַיֹּאמֶר בָּהּ אָמַר הַפְּלָה שִׁמְיוֹן אָרֶץ ^ט
 כִּי בֵּית הַבָּלָא וְהַכְּלָה רְחַם לְחַץ
 וְכִים לְחַץ עַד בָּאוֹ בְּשָׁלוֹם:
 וַיֹּאמֶר מִכְּבִּיחָיו אָבָּה שֵׁב תְּשִׁׁיבָּה ^ט
 בְּשָׁלוֹם לֹא־רָבָר יְהוָה בָּי וַיֹּאמֶר
 שְׁמַעוּ עַמִּים בְּלָם:

17. Er sprach: Ich sahe ganz Israel zerstreut auf den bergen, wie die schafe, die keinen hirten haben. Und der HERR sprach: Haben diese keinen herren? Ein lieglicher fehre weder heim mit flieden.

18. Da sprach der König Israel zu Josaphat: Hab' ich dirs nicht gesagt, daß er mir nichts gutes weissagte, sondern etiel böses?

* 2 Kdn. 2, 18. c. 4, 28.

19. Er sprach: Darum höre nun das wort des HERRN. Ich sahe den HERRN sitzen auf seinem stuhl, und alles himmlische heer neben ihm stehen zu seiner rechten und linken.

20. Und der HERR sprach: Wer will Ahab überreden, daß er hinauf ziehe und falle zu Ramoth in Gilead? Und einer sagte dis, der ander das.

21. Da ging ein geist heraus, und trat vor den HERRN, und sprach: Ich will ihn überreden. Der HERR sprach zu ihm: Womit? * Ef. 19, 14.

22. Er sprach: Ich will ausgehen, und will ein falscher geist seyn in aller seiner propheten mund. Er sprach: Du sollt ihn überreden und solts ausrichten, gehe aus, und thue also. * Offenb. 16, 14.

23. Nun siehe, der HERR hat einen falschen geist gegeben in aller dleiner propheten mund: und der HERR hat böses über dich geredt.

V. 24. Da trat herzu Zedekia, der sohn Enaena; und schlug Micha auf den baeten, und sprach: Wie? ist der Geist des HERRN von mir gewichen, daß er mit dir redet? * Mich. 4, 14.

25. Micha sprach: Siehe, du wirsts sehen an dem tage, wenn du von einer kannier in die andere gehen wirst, daß du dich verkrieshest.

VI. 26. Der König Israel sprach: Nim Micha und laß ihn bleiben bey Amon, dem burgemeister; und bey Joas, dem sohn des Königs.

27. Und sprich: So spricht der König; Diesen sehet ein in den kerker und speiset ihn mit brodt und wasser des trübsals, bis ich mit frieden wieder komme.

28. Micha sprach: Kommet du mit frieden wieder, so hat der HERR nicht durch mich geredt. Und sprach: Höret zu, alles volst!

VII. 29. Al-

VII. 29. Also zog der König Israel, und Josaphat, der König Juda, hinauf gen Ramoth in Gilead. * 2 Chron. 18, 28.

30. Und der König Israel sprach zu Josaphat: Verstelle dich, und komm in den streit mit deinen kleidern angehan. Der König Israel aber verstellte sich auch, und zog in den streit.

31. Aber der König zu Syrien gebot den obersten über seine wagen, derer waren zwey und dreissig, und sprach: Ihr sollt nicht streiten wieder kleine noch grosse, sondern wieder den König Israel alleine.

32. Und da die obersten der wagen Josaphat sahen: meinten sie, er wäre der König Israel, und fielen auf ihn mit streiten; aber Josaphat schrie.

33. Da aber die obersten der wagen sahen, daß er nicht der König Israel war: wandten sie sich hinten von ihm.

34. Ein mann aber spannte den bogen ohngefähr, und schoß den König Israel zwischen den panzer und hengel. Und er sprach zu seinem führmann: * Wende deine hand und führe mich aus dem heer, denn ich bin wund. * 2 Chron. 35, 23.

35. Und der streit nahm überhand des selben tages, und der König stand auf dem wagen gegen die Syrer und starb des abends. Und das blut floß von den wunden mitten in den wagen.

36. Und man ließ ausrufen im heer, da die sonne unterging, und sagen: Ein leglicher gehe in seine stadt, und in sein land.

37. Also starb der König, und ward gen Samaria gebracht. Und sie begruben ihn zu Samaria.

38. Und da sie den wagen waschen bei dem teiche Samaria: * leckten die hunde sein blut (es waschen ihn aber die huren) nach dem wort des HERRN, das er ge redt hatte. * c. 21, 19. 2. Kön. 9, 25.

39. Was mehr von Ahab zu sagen ist; und alles, was er gethan hat; und das elsenbeinerne haus, das er bauete; und alle städte, die er gebauet hat: siehe, * das ist geschrieben in der chronica der könige Israel. * c. 14, 19. c. 15, 31.

40. Also entschließt Ahab mit seinen vatern; und sein sohn Ahasja ward König an seine statt.

29. גַּם־עַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיְהִשְׁפַּט מֶלֶךְ־יִהוּדָה רַמְתָּן גָּלְעָד :

לֹא־יָמַר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוּשָׁפָט הַחֲנָפֵשׁ וּבָא בַּמְלָכָמָה וְאַתָּה לְבָשׁ בְּגִרִּיךְ וַיְתַחַפֵּשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיְבוֹא

30. בַּפְלָחָמָה: וְמֶלֶךְ־אַרְם צָוָה אֶת־שְׁרֵי הַרְכָּב אֲשֶׁר־לוּ שְׁלָשִׁים וָשְׁנִים לְאָמֹר

לֹא תַלְחַמְוּ אֶת־כָּתָן וְאֶת־גָּרוֹל כִּי

31. אַם־אֶת־מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לְבָדוֹ: וַיָּרַי כְּرָאוֹת שְׁרֵי הַרְכָּב אֶת־יְהוּשָׁפָט וְהַפְּהָא אָמַרְתָּ אַתָּה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּסַר

32. עַלְיוֹן לְחַלְחָם וַיַּזַּעַק יְהוּשָׁפָט: וַיָּרַי כְּרָאוֹת שְׁרֵי הַרְכָּב כִּי־לֹא־מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל

33. הַיּוֹרֵד הַחֲלִילִי: וְתַעַלְתָּ הַפְלָחָמָה בִּזְמָן הַיּוֹרֵד וְיִשְׁבֹּבוּ מַאֲחָרוֹן: וְאִישׁ נְשָׂא בְּקָשָׁת לְתָמֹן וַיָּבֹה אֶת־מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בֵּין הַרְכָּבִים וּבֵין הַשְּׁרָגִים וַיָּאמֹר לַרְכָּב כִּי בְּפֶה יְדֵיכֶךָ וְהַצְאָנִי מִן־הַמְּחַנָּה כִּי

34. הַיּוֹרֵד הַחֲלִילִי: וְתַעַלְתָּ הַפְלָחָמָה בִּזְמָן הַיּוֹרֵד וְיִשְׁבֹּבוּ מַאֲחָרוֹן: וְאִישׁ נְשָׂא בְּקָשָׁת לְתָמֹן וַיָּבֹה אֶת־מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־זְמָן וְיִמְתַּחַת בְּעֶרֶב וַיַּצְאֵק דְּסֶרֶת־מְפֻנָּה אֶל־

35. חִיק הַרְכָּב: וַיַּעֲבֵר הַרְעָה בְּמַחְנָה כִּי בְּכָא הַשְּׁמָשׁ לְאָמֹר אִישׁ אֶל־עִירֹן וְאִישׁ

36. אֶל־אֶרְצָה: וְנִמְתַּחַת הַפְלָה וַיַּבְאֵן שְׁמֹרְן וַיַּבְאֵר אֶת־הַמְּלָה בְּשָׁמְרוֹן

37. וַיַּשְׁטַר אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה שְׁמֹרְן וַיַּלְקֹחֵי הַכְּלִים אֶת־דָּמוֹ וְהַוּנָּתָר רַחֲצָיו כְּרָבָר יְהוָה אֲשֶׁר דָּבָר:

38. וַיַּתְּרֵבְרָא אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה שְׁמֹרְן אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה וְהַוּנָּתָר רַחֲצָיו כְּרָבָר יְהוָה אֲשֶׁר דָּבָר:

39. וַיַּתְּרֵבְרָא אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה שְׁמֹרְן אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה וְהַוּנָּתָר רַחֲצָיו כְּרָבָר יְהוָה אֲשֶׁר דָּבָר:

40. וַיַּתְּרֵבְרָא אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה שְׁמֹרְן אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה וְהַוּנָּתָר רַחֲצָיו כְּרָבָר יְהוָה אֲשֶׁר דָּבָר:

41. וַיַּתְּרֵבְרָא אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה שְׁמֹרְן אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה וְהַוּנָּתָר רַחֲצָיו כְּרָבָר יְהוָה אֲשֶׁר דָּבָר:

42. וַיַּתְּרֵבְרָא אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה שְׁמֹרְן אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה וְהַוּנָּתָר רַחֲצָיו כְּרָבָר יְהוָה אֲשֶׁר דָּבָר:

43. וַיַּתְּרֵבְרָא אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה שְׁמֹרְן אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה וְהַוּנָּתָר רַחֲצָיו כְּרָבָר יְהוָה אֲשֶׁר דָּבָר:

44. וַיַּתְּרֵבְרָא אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה שְׁמֹרְן אֶת־הַרְכָּב עַל־בָּרוּכָה וְהַוּנָּתָר רַחֲצָיו כְּרָבָר יְהוָה אֲשֶׁר דָּבָר:

וַיְהִי שָׁפֵט בֶּן - אַסְאָ מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל⁴¹
 בְּשִׁנְתָּה אֲרָבָן לְאַחֲרֵב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל:
 וַיְהִי שָׁפֵט בֶּן - שְׁלֹשִׁים וּמִשְׁשָׁנָה⁴²
 בְּמִלְכֵנוּ וְעַשְׂרִים וּמִשְׁשָׁנָה מֶלֶךְ
 בְּיְרוּשָׁלָם וְשֵׁם אָפָו עֲזָבָה בַּת־שְׁלֹחָיו:
 וְזֶלֶה בְּכָל־דָּرָה אַסְאָ אָכַיָּה לֹא־סָר⁴³
 מִפְּנֵי לְעֹשֹׂות הַיְשָׁרָם עַל־יְהוָה:
 אָהָה הַבָּמוֹת לֹא - סָרָי נָזֵר הַעַם⁴⁴
 מִזְבְּחִים וּמִלְּטָרִים בַּבָּמוֹת:
 וַיְשַׁלֵּם יְהוָשָׁפָט עַם - מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: מָה
 וּתְרֵי דָבְרֵי יְהוָשָׁפָט וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה⁴⁵
 וְאֲשֶׁר נָלַחַם הַלְּאָהָם כְּתוּבִים עַל -
 סִפְרֵי דָבְרֵי הַמִּינִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה:
 וּתְרֵי תְּקָרֵשׁ אֲשֶׁר נָשָׁא בַּיּוֹם אַסְאָ⁴⁶
 אָכַיָּה בְּעָרְמָן־הָאָרֶץ:
 וּמֶלֶךְ אָזְן בְּאָרוֹם נָצֵב מֶלֶךְ:
 יְהוָשָׁפָט עַשְׂרֵה אֲנִיּוֹת הַרְשִׁישׁ לְלִכְתָּה⁴⁷ וְעַשָּׂה קָרֵי
 אֹופִירָה לְזָהָב וְלֹא תָלָה כִּי - נִשְׁבָּרָה נִשְׁבָּרָה
 אֲנִיּוֹת בְּעִזְיוֹן גָּבָר:
 אָי אָמַר אֶחָזְיָה בֶן־אֶחָב אֶל־נָ
 יְהוָשָׁפָט יְלִיכְיָה עַבְרִי עַם - עַכְרִיךְ
 בְּאֲנִיּוֹת וְלֹא אֶבְהָר יְהוָשָׁפָט:
 וְיִשְׁכַּב יְהוָשָׁפָט עַם - אֶבְתָּיו וְיִקְבַּר⁴⁸
 עַם - אֶבְתָּיו בָּעִיר דָוָר אָכַיָּה וְיִמְלָךְ
 יְהוֹנָם בָּנוֹ תְּחִרְתָּיו:

VIII. 41. Und Josaphat, der sohn Aſſa, ward könig über Juda, im vierten Jahr Ahab, des Königs Israel.

42. Und war ſum und dreyßig jahr alt, da er könig ward: und regierte ſum und zwanzig jahr zu Jerusalem. Seine mutter hieß Aſuba, eine tochter Sihl.

43. Und wandelte in allem wege ſeines vaters Aſſa, und wich nicht davon: und er thät, das dem HERRN wohl geſiel.

44. Doch * thät er die höhen nicht weg, und das volck opferte und räucherte noch auf den höhen. * c. 15, 14. 2 Kön. 12, 3.

45. Und hatte fried mit dem könig Israel.

46. Was aber mehr von Josaphat zu ſagen iſt, und ſeine macht, was er gethan und wie er geſtritten hat: ſiehe, das iſt geschrieben* in der chronica der könige Juda.

* 2 Chron. 18, 1. 19.

47. Auch * thät er aus dem lande, was noch übrige hurer waren: die zu der zeit ſeines vaters Aſſa maren überblieben.

* c. 15, 12.

48. Und es war kein könig in Edom.

49. Und Josaphat hatte ſchiffe laſſen machen aufs meer: die* in Ophir gehen ſollten, gold zu holen. Aber ſie gingen nicht: denn ſie wurden zerbrochen zu Eze-on Geber.

* c. 9, 28.

50. Dazumal sprach Ahasja, der Sohn Ahab, zu Josaphat: Laß meine knechte mit deinen knechten in ſchiffen fahren. Josaphat aber wollte nicht.

51. Und Josaphat entſchließt mit ſeinen vätern; und ward begraben mit ſeinen vätern in der Stadt Davids, ſeines vaters: und * Joram, ſein Sohn, ward könig an ſeine statt.

* 1 Chr. 3, 11.

Ende des ersten Buchs von den Königen.

Das ander Buch von den Königen.

Das I. Capitel.

I. Ahasja regierung. II. Der Meoder arzall. III. Zeites tranchheit. IV. Zmen vom feuer geſtreſſene haupmänner. V. Des dritten wird geichont. VI. Eliā toden-peſt.

אֶחָזְיָה בֶן - אֶחָב מֶלֶךְ עַל - יִשְׂרָאֵל⁵²
 בְּשִׁמְרֹן בְּשִׁנְתָּה שְׁבַע יְשָׁרָה לְיְהוָשָׁפָט
 מֶלֶךְ יְהוּדָה וְיִמְלָךְ עַל - יִשְׂרָאֵל שְׁנִיתָם:

I. 52. Ahasja, der Sohn Ahab's, ward könig über Israel zu Samaria im siebenzehnten Jahr Josaphats, des Königs Juda: und regierte über Israel zwey Jahr.

53. Und